КЛАСНІ ІГРИ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ ЖУРНАЛ

К..... Л.....! С.....!

Живий куточок

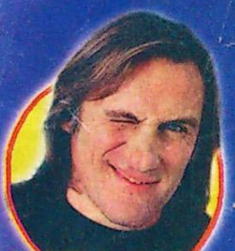

ЖЕРАР ДЕПАРДЬЄ

НАВКОЛО СВІТУ НА МАШИНІ ЧАСУ

ІГРАШКА XXI СТОЛІТТЯ

АСТЕРІКС ТА ОБЕЛІКС

ВИГРАЙ ПРИЗ

ПІД ЗНАКОМ «КЛАСУ»

...одним з важливих підсумків розширеної сесії ЮНЕСКО, яка відбувалася з 7 по 12 грудня 2347 року у полісі Пальміра-Нова (планета Марс) стало рішення проголосити наступний, 2348 рік Галактичним роком «Класу».

(з газети «Голос Космосу» за 13.12.2347. Знайдено під заднім сидінням Крапчиної машини часу типу «Zaporozhets Coupe Lux»)

Так-от! І не кажи тепер, що такого не буде! Здавалося б, ну що таке клаптик паперу, нехай і найновітнішого, а все одно приємно, коли пробіжиш очима таку хвилюючу новину. Краса! Насолода! Клас! І нехай від цієї миті нас відділяють ще 344 роки, ми вже ділимося своїми планами на майбутнє. Ну, може, не таке віддалене, може, всього тільки на рік, та все ж...

Во Вік Моє завдання №1 — підстригтися. Завдання №2 — дочекатися літа. Завдання №3 — добре відпочити десь на дикій природі, подалі від «благ» цивілізації. Завдання №4 — повернутися до «Класу» сповненим здоров'я, творчих сил та двома валізами нових ідей. Отоді вважатиму, що рік минув недаремно.

Киця Ну, плани в мене скромні. По-перше, виграти п'ять-шість конкурсів краси, що при своїх зовнішніх даних вважаю завданням посильним. По-друге, побувати влітку десь у такому місці, щоб у хлопчиськів щелепи повідвисали. Не обов'язково Гаваї, Канари теж підійдуть. По-третє, загоріти так, щоб стати схожою на Наомі Кемпбелл. А по-четверте... Ех, зловити б золоту рибку...

Ковба-сан Рибку, кажеш? А для мене й «Віскас» нічим не гірший. От його я собі б і побажав побільше. А завдання максимум для мене на цей рік — освоїти ази японської мови та вивчити напам'ять хірагану (азбука така!). І щоб спати поменше заважали!

Пундик Моя мета проста, як заварні тістечка. По-перше, не пропустити жодного дня народження. Це — завдання-мінімум. По-друге, не забути розіграти всіх Першого квітня. По-третє, винайти якийсь геніальний кулінарний рецепт. Геніальний настільки, щоб у нобелівському комітеті ввели не вагаючись нову преміальну номінацію — «За успіхи в галузі кулінарії та гастрономії». А хто, вгадай, буде першим лауреатом у цій номінації? Ну звісно ж, я, Пундик!

Інспектор Приходько Як і кожний справжній пінкертон, чекаю й не дочекаюся можливості побувати на легендарній Бейкер-стріт. Це — бажання номер один. По-друге, хотілося б розкрити парочку таких справ, щоб усі газети про мене написали. А ще хочу, щоб до Класу мене частіше запрошували. Я ж тільки на вигляд такий грізний. А все чому? Бо справедливий дуже. Хоч і добрий.

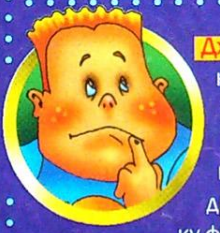

Джо По-перше, хочу назбирати грошей на футболку з автографом самого Майкла Джордана. По-друге, знайти десь таку футболку. По-третє, купити її. По-четверте, приглянути собі пристойний баскетбольний клуб (типу «Чикаго Буллз» чи «Атланта Блекхоукс»), а там, як знати, може, років через 5-7 ти мене в ньому й побачиш. Тож слідкуй за подіями в баскетболі!

Крапка Насамперед мушу полагодити свою машину часу моделі «Запорожець», а то давно вже щось ми екскурсій ніяких не робили ні в минуле, ні в майбутнє. По-друге, знайти в майбутньому хлор-іонні транзистори з самоохолодженням і вдосконалити врешті-решт хроногенератор, аби можна було мандрувати на більші часові відстані. А то теперішні 13-15 століть — ну які ж це масштаби? Ані тобі динозаврів живих, ані палеоконтакту. Потрібно щось міняти!

Джексон До вмінь грати на гітарі, мандоліні, піаніно та барабані хотілося б додати кваліфікацію тромбоніста, скрипаля та ксилофоніста, підтвердженою відповідними дипломами. І потім хеньку набирати склад для свого супер-популярного (в майбутньому) рок-поп-фолк-джаз-хард&хеві оркестру ім. Майкла Джексона та приглянути годящий підвал для власної звукозаписуючої студії. А ще — переглянути не менше сорока нових фільмів.

Немо Полундра! Рік новий уже почався, а я все ще на суші? Аврал, свистати всіх нагору! Все, вирішив: просто завтра йду капітаном на вітрильне судно, яке прямує в Папуа Нову Гвінею. Давненько мене вже туди запрошували, просто часу все ніяк не було. Тож сумувати нікому не раджу. Трішечки терпіння — і я з подорожі для всіх таких байок навезу — морських та сухопутних — заслухаєтесь! Чого-чого, а пригод на цілий рік вистачить.

Класний От нехай тільки дочекаюсь початку літніх канікул — і як гайну на місяць кудись, де замків із привидами побільше. В Англію або Швецію, наприклад. Ази мені не треба — я ж і так часом буваю невидимий. А нові знайомства — з привидами, фантомами та різними полтергейстами — це ж завжди так здорово! А потім на місяць-другий засяду за окультні науки — аби рівень свій не втрачати.

Пані Ганя Хочу врешті-решт побачити живого верблюда в дикій природі — географ я чи не географ? Тому за першої можливості купую квиток кудись у бік Каракумів чи пустелі Гобі, пакую валізи — і повний вперед! Ну а якщо ще заразом вдасться парочку старовинних скарбів знайти, що ж... Тоді нарешті всі зрозуміють, що я ще й непоганий археолог. І навіть я сама.

Колібрик Стати вундеркіндом, може й просто. Важко бути ним. Постійно доводь усім навколо, що ти здібний, обдарований, просто не такий, як усі, що за один вечір тобі легенько дається те, на що в інших ідуть місяці. Моє завдання-максимум — вивчити п'ять-сім нових іноземних мов за літо і одну-дві ще до літніх канікул. Страх як хочеться почитати Рабіндраната Тагора в оригіналі! Прочитати 25 томів енциклопедії «Британніка». Навчитися грати у швидкісні шахи та японські шашки го і здобути звання майстра спорту з цих видів. А ще — бодай хоч трішечки підрости.

ДуКлас Засісти за «Всесвітню енциклопедію дитячих ігор та розваг» у шістнадцяти, а може, й у сімнадцяти томах — це моє перше бажання. По-друге, хотілося б просто гарно провести Новий рік. Побачити, як розважаються люди в різних куточках світу. Самому навчитись кататися на серфінговій дошці та хвацько приборкувати морські хвилі. А ще — вигадати десяток-другий якихось ефектних ігор, до яких ще ніхто не зміг додуматися. Ну і, ясна річ, продовжувати далі радувати й дивувати всіх читачів «Класу» новими головоломками, логічними задачками, фокусами та, звичайно ж, різними захоплюючими іграми. Між іншим, одну з них я візьму і запропоную тобі просто зараз. А чому б і ні, адже рік тільки починається, а вона ж так гарно називається —

ЩАСЛИВЧИК РОКУ

Ото гра так гра! Тут і тільки тут ти зможеш перевірити своє лотерейне щастячко. Що для цього треба, питаєш? А треба для цього дуже мало — просто вгадати якихось 5 чисел з 12. Дванадцять чисел — це тому що в 12 тиражах гри буде розіграно рівно 12 призів — по одному на місяць. Серед призів буде конструктор «LEGO», енциклопедія УСЕ, фотоапарат, магнітофон... А на переможця річної гри очікує призсюрприз. Що це буде — для всіх поки що страшенна таємниця.

Як ти вже, мабуть, здогадуєшся, переможцем місяця щоразу ставатиме той учасник, який зможе вгадати найбільше чисел у даному тиражі лотереї. Якщо таких учасників виявиться кілька, тоді володаря призу визначатиме жереб. Кожний гравець, якому вдасться вгадати 3, 4 або 5 чисел, отримає і відповідне число призових очок. За вгадані 1 або 2 числа призові очки не будуть нараховуватися. Гравець, який набере найбільшу суму призових очок у всіх дванадцяти тиражах, і стане переможцем гри й отримає суперприз! Та й призерам річної гри теж нема чого хвилюватися — вони також будуть відзначені призами. ДуКлас дає чесне класнянське слово не забути нікого!

Правила гри прості: тобі тільки й потрібно зробити, що вирізати з плаката смужку з номером тиражу та вписати у вільні клітинки 5 чисел з дванадцяти (від 1 до 12). Потім наклей заповнену смужку на аркуш паперу, вклади її в конверт і надішли **до 15 числа наступного після виходу журналу місяця**. На конверті не забудь зробити позначку: **«Класна лотерея 5 з 12»**. Отже, якщо ти хочеш зіграти в першому тиражі нашої Класної лотереї, не барись — **до 15 лютого 2003 року** тобі потрібно відіслати свій варіант п'ятірки чисел на нашу адресу.

Увага! Якщо ти передплачуєш наш журнал, то отримуєш **ДОДАТКОВИЙ ШАНС** виграти приз!

Для цього на ксерокопії передплатної квитанції напиши свій другий варіант п'яти чисел з дванадцяти. Потім на цю ж саму ксерокопію наклей вирізану смужку з журналу з першим варіантом п'ятірки чисел. Зараховуватися тоді тобі буде той варіант виграшу, який виявиться найкращим з надісланих твоїх двох. Після кожного розіграшу призові очки будуть сумуватися у тих гравців, які будуть вгадувати по 3, 4 або 5 чисел.

P. S. А ту газету з майбутнього в нас таки забрали. Приїхав часовий патруль із 2347 року і забрав зі словами: «Рано вам ще такі газети читати. От доживете до 2347 року — тоді будь-ласка». А повториться, сказав, то оштрафують на 200 космічних тугриків і ліцензію на часові мандрівки у Крапки заберуть. Добре, що журнал їм цей на очі не потрапив, а то неприємностей було б...

КЛАС! КЛАСНІ ІГРИ

№01'2003

ЗМІСТ

Книжка для Киці: Усе в твоїх руках
Мода і врода: Соболь, норка, росомашка... або штучна чебурашка
Живий куточок: Брати наші менші хвостаті затишок дарують хаті
Поряд з нами: Як сплять наші брати менші
Смачного! + Будьте здорові!
Страшилки від Класного: Графиня кривава — страшна її справа
Who is хто? Жерар Депардьє добре їсть, добре п'є
Гайда в кіно! Історія одного коміксу
Навколо світу на машині часу: Авалон — свята земля, край Артура-короля
Мудрі та вправні, жорстокі й таємничі — кельти-будівничі
Класний спорт
Легенди спорту: Золотий норвезький хлопчик
Розріз: F-16 Fighting Falcon
Лікбез для хлопців
Разом з Класом в ногу з часом: Комп'ютер — іграшка XXI століття
Цікавенькі були!
Та невже! Від очей і до печінки — для людини запчастинки
Фантастика! Боб Шоу. Ідеальна команда
Класна музика: «Reflex» + Paulina Rubio
Класний гіпертест: Чи незалежна ти людина? + Klacword
Фокус-покус
Головоломки
Ігротека + Гра
Логічні задачки
Кросворди від ДуКласа
Японські кросворди

«КЛАС!»
пізнавально-розважальний журнал №01'2003 (73)
Реєстраційне свідоцтво КВ №1929 від 10.04.96 р.

Засновник і видавець: ТзОВ «W», вул. Живова, 11
Адреса для листування: 46008, м.Тернопіль, а/с 525
тел./факс (0352) 22 90 05, 25 04 98
e-mail: admin@schoolboy.com.ua

Передплатний індекс: 40240
Тираж 25 000 примірників. Підписано до друку 24.12.2002
Друк: компанія «Новий друк», м.Київ, вул.Магнітогорська,1

Розповсюдження «Школярик»
Тетяна Кошелінська, Василь Косович
тел. (0352) 23 50 35, 43 10 72. Ціна договірна

Кольороподіл «Колір ПРО»
м.Київ, пр.Перемоги, 92/2, к.206
тел. (044) 4430235

Редакційна колегія: ..... **Во Вік**
..... duklas@schoolboy.com.ua ..... **ДуКлас**
..... **Анатолій Саган**
..... **Ольга Косович**
Художники: ..... **Сергій Шемета**
..... **Андрій Урбан, Наталя Марцюк**
..... **Світлана Словотенко, Євген Лазо**
Набір та коректура ..... **Олександра Вовк**
Технічний супровід ..... **Андрій Зеленський**
Верстка ..... **Олена Березовська**
Шеф-редактор ..... **Володимир Головач**

Для «Класу» писали, малювали і фотографували:
Василь Тесля, Оксана Копак, Мар'яна Стеценко, Ірина Вівчар, Володимир Сушкевич

© **W ltd**, 2003
При частковому чи повному передруку текстів та відтворенні графічних матеріалів журналу «Клас!» посилання на журнал обов'язкове.

Усе в твоїх руках

Ну от, Кицюню моя святкова, переступили ми поріг Нового року. А що за ним? Нові плани, бажання та мрії? Так ще треба, щоб усе це стало реальністю. А як хочеться, щоб у житті було все краще, цікавіше, насиченіше. І особливе.

Скільки класних моментів було в минулому! Скільки зустрічей, розмов, веселощів! Ну а помилки... Так, були окремі недоліки, але ж і вчитись теж на чомусь треба, чи не так? Давай спробуємо оцінити все те, що було, і, доклавши трішечки зусиль, заходимося будувати своє щасливе життя-майбуття таким, яким бачимо його у своїх найзаповітніших мріях.

Оптимісти, на старт!

Легко бути оптимістом, коли доля прихильна, коли зовнішність нічогенька, коли всі тобі посміхаються. А коли ні, тоді що? Розкиснути? Опустити руки? Ні! Хай там що, а треба зберігати самовладання, тренувати волю до життя й оптимістичне ставлення до всього. Подивись на речі іншими очима.

Візьми першу-ліпшу кінозірку. Що в ній особливого? Руки-ноги-голова? І в тебе вони є. Може, навіть кращі. Волосся гарне? А в тебе чим гірше? Одяг? Так і у вечірній сукні від Версачі можна бути справжнім страхопудалом. Ні, річ тут зовсім в іншому. Точніше — в тому, що людина просто вміє правильно себе подати. Правильно підібрати імідж, стиль. Та найголовніше — вона оптимістка! А це сильніше за найдорожчий макіяж.

Самокритика чи «самоїдство»

Замолоду всі вади зовнішності, навіть дрібні-дрібні, чомусь сприймаються гостріше і болючіше. Звідси — похмуре обличчя, непривітність, комплекси різні. А для чого це все? Назви мені хоч одну людину, яка змогла вирішила проблему за допомогою поганого настрою. Б'юсь об заклад, що не назвеш. Бо таких просто немає. Зате бувають люди, які не зациклюються на своїх вадах, і вже таких ти точно можеш згадати не одного і не двох, правда?

Звідси робимо такий простий висновок: не треба доводити свого вміння бути самокритичною до «самоїдства». Для чого? Адже інші люди легко відчувають твоє ставлення до себе й собі починають ставитися до твоєї персони так само, як і ти сама. Люби та поважай себе — піклуйся про своє здоров'я, зовнішність, збагачуйся духовно та підтримуй форму фізично, вдоскональ свої можливості. Скажи, що в цьому поганого? Нічого!

Емоцій пучок затисни в кулачок

Що таке наші емоції? Розумні люди психологи кажуть, що це наша реакція на всякі події, які нам доводиться переживати щодня. А будь-який першачок скаже тобі, що емоції бувають двох видів — позитивні та негативні. Позитивні переживання мають ту цікаву особливість, що їх ніколи не буває забагато. А от негативні... Часом їх назбирується так багато, що бідний організм просто не встигає їх «перетравлювати». Отут і [illegible] стає нервове перенапруження — серйозний розлад життєздатності організму. Так званий невротичний синдром депресії — найбільший ворог для людини.

Уникнути його просто — треба володіти емоціями. Періоди великої напруги та праці обов'язково мають чергуватися з повноцінним відпочинком. Привчи себе до прогулянок на свіжому повітрі. Старайся з гумором ставитися до багатьох, на перший погляд, серйозних і неприємних речей. Спробуй переключатися на щось приємніше. Якщо тобі погано, то немає нічого гіршого, ніж лежати на дивані й жаліти саму себе. Візьмися до хатньої роботи, користь від того буде подвійна: і в домі порядок, і на душі стане легше. Одне слово, не дай тим клятим емоціям тебе подужати. Контролюй свій настрій — і жити стане набагато легше. І веселіше.

Володарка часу

Хочеш, щоб про тебе казали: надійна, пунктуальна, організована? Заслужи. Якщо ти ще цього не заслужила. А з'ясувати це дуже просто. Перед тобою — тест, який підкаже, на що звернути увагу, та... бажання не спинятися на місці. Ну що, поїхали?

1 У тебе є мета, яку ти хочеш досягти?
а) так;
б) яка мета — життя таке мінливе;
в) і мета є, і засоби відповідні...
г) цілі є, та щось заважає йти до них.

2 І плани, і щоденники ти:
а) любиш;
б) ненавидиш;
в) терпиш;
г) вважаєш марнуванням часу;
д) хай цим займаються бізнесмени.

3 Дорікаєш собі за невдалий день?
а) так, якщо це залежало від мене;
б) дорікаю, не вникаючи в причини;
в) навіщо? І так жити важко;
г) не вдалося нині — завтра наверстаю.

4 Як ти ведеш свій записник з номерами та адресами?
а) як хочу, так і веду, вам що до того;
б) часто їх міняю. Пробую робити все як слід, та вистачає ненадовго;
в) пишу номер і прізвище, де вдасться;
г) все пишу за абеткою — так зручніше.

5 Які в тебе правила розташування речей, якими користуєшся щодня?
а) ніякі;
б) кожна річ має своє місце;
в) порядок чергується з розгардіяшем;
г) як це відноситься до досконалості?

6 Чи можеш ти ввечері оцінити, де, коли і як був змарнований день?
а) можу;
б) так, частково;
в) от якби час на гроші переводився...
г) не можу і не захочу. Ніколи.

7 Ти прагнеш використати кожну хвилину, щоб виконати заплановане?
а) так, але тут як не настрій, то погода;
б) навіщо така дріб'язковість?
в) не бачу сенсу — часу все одно не обженеш;
г) намагаюся незважаючи ні на що.

8 Ти ніколи нікуди не спізнюєшся?
а) приходжу на 5 хвилин раніше;
б) пунктуальність — моя козирна карта;
в) буває всяко — від обставин;
г) ніколи не вдається не спізнюватися;
д) мрію прочитати підручник «Як перестати запізнюватися», може допоможе.

9 Пообіцявши комусь допомогу, ти раптом не в змозі стримати обіцянку. Ти:
а) кажеш: «Так і так, sorry, не можу»;
б) обіцяєш допомогти іншим разом;
в) зробиш усе, щоб виконати доручення, але з попередженням: «Упораюсь — добре, а ні... Зрештою, я ж рідко порушую обіцянки;
г) нічого не скажу, вилізу зі шкіри і виконаю будь-якою ціною.

10 Якою системою обліку завдань, прохань, доручень ти користуєшся?
а) записую в щоденник;
б) записую тільки найважливіше, дрібниці пам'ятаю. Часом щось і забуваю;
в) все запам'ятовую — пам'ять треба тренувати. Щоб не підводила;
г) хто дає доручення, той хай нагадує.

11 Коли на зустрічі чи зборах переливають із пустого в порожнє, ти:
а) сама пропонуєш важливу тему або порушуєш цікаве питання;
б) готова вислухати геть усе — і важливе, і не дуже;
в) поринаєш у свої думки;
г) передбачаєш усе заздалегідь і займаєшся своїми справами.

12 Що для тебе означає своєчасно виконати завдання?
а) своєчасність — це важливий показник уміння працювати. Та багато чого так і не вдається виконати вчасно;
б) своєчасність — це «звір, який може вкусити». Тож навіщо тягнути його за хвіст?
в) своєчасність — це завжди шанс отримати чергову похвалу, через що ти все виконуєш чітко у призначений термін. І не пізніше!
г) ретельність? Таж вона завжди карається. Виконуєш своєчасно якесь завдання — а тут на тебе ще одна нова гора звалюється. Ні, даруйте, але Міс Своєчасність — то не моє прізвище!

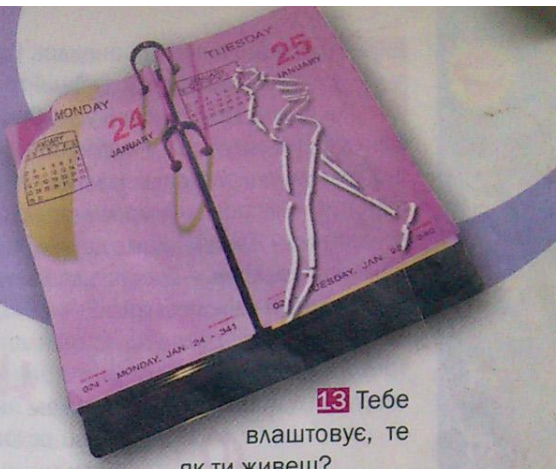

13 Тебе влаштовує, те як ти живеш?
а) зараз — так, а на інше ще є час;
б) ні, я саме над цим думаю.

А тепер підрахуй бали:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
а)	4	6	4	0	0	2	3	6	2	6	3	3	2
б)	0	0	6	0	6	1	0	6	0	1	0	0	6
в)	6	3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	6	—
г)	2	0	0	6	0	4	6	0	6	0	6	0	—
д)	—	0	—	—	—	6	—	0	—	—	—	—	—

Відповіді:

Від 72 до 78 балів — чогось ти вже досягла. Тебе можна назвати організованою, однак не спиняйся, далі розвивай свою самоорганізованість. Вона ще неабияк стане у пригоді при навчанні, в побуті і... навіть у коханні.

Від 63 до 71 бала — ти маєш великі переваги над тими, хто згадує про організованість лише у разі необхідності. Але не зайве ще раз усе добре зважити, проаналізувати і зробити потрібні оргвисновки. Собі ж на користь.

Менше 63 балів — ні життя, ні оточення не навчили тебе організовувати свій час. Мені шкода, але ще не все втрачено, спробуй докласти трішки зусиль, наполегливості, потренуй силу волі. У тебе є всі шанси навчитися лаштувати своє життя так, як ти того забажаєш.

Соболь, норка, росомашка... або штучна чебурашка

Слухайте зимовий анекдот. Стоять на автобусній зупинці троє чоловіків, чекають автобус, а заразом і мерзнуть. «Ух, — каже той з них, що був тільки у благенькому піджачку з піднятим коміром, — мороз — градусів тридцять». — «Та ну! — каже другий, той, що в пальто стояв. — Градусів двадцять, не більше». — «Чи ви здуріли? — озвався лінькувато третій. — Десять градусів, а може, і взагалі п'ять». І взяв розстібнув свою шубу.

Так, ні для кого не секрет, що шуба, а надто з натурального хутра, — предмет бажань не однієї модниці, і бажання таке тим сильніше, чим глибший сніг на вулиці. І модельєри гав не ловлять, навперебій пропонують моделям шуби то з кроля, то з норки, то з ондатри, то з бобра. А до цієї і взагалі не підступися — соболь натуральний! Ахають модниці, охають, скрушно руками розводять — не для наших, мовляв, гаманців така краса! І хоч би хтось один такий знайшовся, щоб задумався: а якою, власне, ціною дається така краса? Ціна і справді чималенька — це ж стільки душ звіриних для цього загубити треба. Та все за порядком.

Кушніренки й чинбаренки

Деякі прізвища походять від назв найдавніших ремесел. Предки усіх Бондарів та Бондаренків колись були майстрами з виготовлення бочок, а нащадки майстрів глиняного посуду стали з часом Гончаренками. Досить поширеним та гарним є прізвище, похідне від майстрів хутряної справи. Отже, кушнірство — це промисел, який полягає у виробленні зі шкір хутра і пошитті одягу з нього. Кушнір — це фахівець хутряного одягу. Чинбарство — це початковий етап у шкіряному виробництві, який полягає у збереженні шкір від псування та наданні їм еластичності, міцності, витривалості. Серед чинбарів є кожум'яки (майстри шкіри для взуття і ременів, кремезні та працелюбні, як легендарний Кирило), кожушники (спеціалісти з овечих шкір на кожухи й шапки) та лимарі (виробники сирцю для виготовлення упряжі, ременів до машин).

З княжого плеча

Втім, зараз мова піде лише про хутра — про те, чим козиряли у старі добрі часи князі й княгині. Важко собі уявити особу королівської крові у синтетичних хутрах або штучній чебурашці. Тоді, правду кажучи, такого просто не виготовляли, а пушини в лісах було достатньо для всієї знаті. Та було це понад 1000 років тому. У «Слові о полку Ігоревім» є згадка про боброву шубу Ярославни та куничі хутра знаті. В руських билинах оспівують соболині хутра як найкращі та найдорожчі. Та що там і казати, — хутра були не лише матеріалом для одягу, а й... грішми. Так, так, — золотим розрахунком під час торгівлі з іншими країнами. І славилась цим найбільше Київська Русь. У IX-XIII століттях промисел розвинувся до таких небувалих розмірів, що дичину почали масово вибивати заради наживи. Раніше первісні люди використовували хутро для зігрівання тіла, а м'ясо з'їдали — не порушувався природний коловорот, усім було добре. Та варварські звичаї навели на думку ненаситних ділків, що на шкурках рідкісних видів можна зірвати чималий куш. Хутро стало основним товаром торгівлі і йшло як гроші — «куни» (куниці) та «біли» (білки).

Якщо у старі часи шуби з натурального хутра були привілеєм знаті, то тепер їх може придбати кожен у спеціалізованих крамницях. (Виготовляють їх зараз у Тисмениці). Хоча... легко тобі казати — придбати... Ціни там, звичайно, княжі, не кожному під силу. Та зрештою, купити можна і слона, от тільки де його тримати!?

Прийшов на гадку мультик про одну самотню божевільну відьму — міс Круелу із «101 далматинця» (*cruel* — жорстокий). Сюжет мультика побудований на тому, що одна самотня жінка жити не могла без хутра. А може, тому й була вона самотня, що тільки й думала про те,

з кого б то ще шкурку здерти і на комір собі пустити. Або на шубу. Тож роби висновки, поки не пізно.

Найдорожчі та найгарніші шуби з таких тварин: норка, песець, чорно-бура лисиця, нутрія, ондатра, соболь, куниця, видра. Не менш теплими є вироби із овечої шкури, кролика та домашніх тварин. Та для того щоб виготовити одну дамську шубу, треба приблизно 40-50 шкурок маленьких звіряток, а я щось не пригадую, щоб такі речі робилися добровільно-полюбовно. Спочатку тваринку треба... вбити, а вже потім усе таке інше. Жорстоко? Жорстоко. А вся їхня провина — гарне й тепле хутро. Та прогресивне людство чхати хотіло на всякі там сантименти, йому хутра подавай, шуби, дублянки, манто.

Що таке дублянка? Це міцна натуральна шуба з дубленого хутра. Технологію дублення застосовують і в наш час. Колись для цього брали кору двадцятирічного дуба (тому й «дублення»), а зараз перейшли на синтетичні таніди, бо де ж стільки дубів набрати!?

Фарбування хутра — теж неодмінна операція при виготовленні шуб. Сірого кролика можуть розфарбувати спеціальними барвниками під скунса або соболя, та й коштуватиме такий виріб значно менше. До повного щастя хутро іноді вистригають фігурними смугами або вшивають із смужками натуральної шкіри.

Норкова шубка коштує так, як усі м'які меблі у твоїй хаті. Штучна — набагато менше... Та й ходити у штучних розкошах вечірніми вулицями набагато безпечніше — і для людей, і для тварин.

Шуба з немовлят

Якщо тобі хоч раз у житті доводилося бачити шубу з короткого хутра, дуже схожого на пуделя, знай — шуба ця з каракуля. Каракуль — вид овечого хутра, а назва його походить від назви оазису Каракуль (Чорне озеро) на ріці Зеравшан в Узбекистані. Це хутро зі шкурок 1-3-денних ягнят каракульської породи овець. Буває він чорний, коричневий, білий, сріблясто-чорний або золотисто-коричневий. А тепер йому на підміну виготовляють штучний каракуль. Наклеюють ворсову синель на бавовняну тканину (бязь, коленкор) — і нікого вбивати не треба. Щоб вилося, пропускають через завитковий матеріал.

Популярною до наших днів залишається цигейка — хутро, вироблене зі шкіри овець цигейської породи. Воно не лише міцне, а й дуже тепле. У народному стилі овечі хутра оздоблюють вишивкою, китичками, бахромою. (Гуцульські та буковинські кептарики, наприклад).

Плюшеві ведмедики — під ніж

На захист невинних тварин стали і світові модельєри. Одного разу вони представили широкій громадськості шуби, пошиті з... плюшевих ведмедиків. Авжеж, із гудзичками-носиками, котрі стирчали в різні боки, із синтетичними лапками, із фабричними лейбликами... Було це не лише гарно, а й... екологічно правильно. Адже холодніше у такій шубі не буде, навпаки — грітиме думка про те, що ти не долучився до когорти хутрових кілерів, а підтримав природу та зберіг шерстисте поголів'я.

Гарний знак — технологія виготовлення синтетичного хутра з кожним роком удосконалюється.

Тепер на заміну натуральній замші приходить штучна — іноді й розрізнити важко. А замість соболів та чорнобурок з'являються штучні хутра і навіть дублянки. Отже, коли хочеш жити сам, то дай можливість жити іншому. Природа тобі за це віддячить.

Добре і погане...

Чим менша за віком дитина, тим гірше для неї натуральна шуба — від ваги одягу чадо швидко втомлюється. Та й не купувати ж хутро йому «на виріст» — дорогеньке задоволення.

Міль та інші літаючі суб'єкти з чималим апетитом ласують саме натуральними хутрами. Синтетики вони не їдять — їхні шлунки комашині до неї просто не пристосовані.

Догляд за натуральними хутрами такий же, як у кота чи собаки — за своїм власним. А це, погодься, клопітно.

Вартість натурального хутра перевищує всі наші можливості.

Природа найбільше страждає від варварсько-масового винищення диких тварин.

Натуральна шубка найкраще пасує тому, хто в ній народився.

А тепер уяви, що якомусь заблукалому в космосі інопланетянину припала до смаку гладенька на дотик шкірка гомо сапієнса. Мені така перспектива щось не дуже. А тобі?

Брати наші менші хвостаті затишок дарують хаті

Пундик нудився біля Класної дошки, вже хвилин п'ятнадцять мордуючи квадратне рівняння. Чи то з детермінантом щось наплутав, чи, може, снідав надто давно, але рівняння йому не йшло — і край! Стояв, стояв, переминався з ноги на ногу, а Крапка вже сердито хмурився. Назрівала двійка. Підказати — теж ніяк. Аж тут погляд у гурмана потихеньку став прояснюватися, і, раз по раз озираючись на вікно, він став щось шкрябати на дошці. Шкріб, шкріб — і нашкріб.

Я потім теж поглянула у вікно, а там... До вікна тулився папірець із розв'язком. Розв'язок був правильний, хоч і писаний курячою лапою. А ще мені на якусь мить здалося, що за вікном промелькнув кольоровий Ковбасанів хвіст. Так у нас і з'явилась нова приказка: «Мудрий, як Ковба-сан».

А й справді, хто з тварин може похвалитися своїм інтелектом так, як коти! Котячий інтелект можна розбити на окремі риси поведінки: вроджені, набуті з досвідом або скопійовані в певному середовищі. Вони наслідують нашу поведінку, зберігаючи при цьому інстинкти, подаровані природою.

У більшості випадків кошенятам передається характер, манера поведінки та вподобання своїх батьків. Та чимало вони перебирають і від господарів. Тож не дивуйся, якщо кошеня буде розбишакувате, ліниве і спатиме від ранку до вечора.

Між собою коти спілкуються різними звуками, ледь вловимими змінами в зовнішньому вигляді, вигинами тіла, очей, хвоста. Котяча мова — це не лише нявкання та муркання, а ще й шипіння, фиркання, чхання...

Переносять коти свої навички спілкування й на взаємини з людьми. Вони всіма правдами й неправдами намагаються нав'язати нам свою точку зору, настрій, привернути увагу до своїх бажань. Якщо люди правильно сприймають ці «сигнали», між ними та котячою братією панує лад, довіра та гармонія.

Котів неможливо виховувати, з ними можна тільки домовлятися, і це правда! От наш Ковба-сан. Він ніколи не робитиме того, що йому нав'язують. Але якщо проявити ласку, любов та терпіння, він тобі не одну мишу на знак подяки принесе.

Сумісні типи людей і котів:

- **комунікабельні, впевнені в собі, добродушні коти:** цей тип тварин сумісний з більшістю власників і членами їх родини. Спілкування з такими котами може мати для деяких людей навіть цілющий ефект, особливо, коли людина переживає депресію;
- **нерішучі, лякливі і непривітні тварини** не сумісні з невпевненими людьми з низькою самооцінкою. А ще вони бояться шумних дітей;
- **активні й агресивні мурчики** не схильні до міцної прив'язаності. Вони люблять жити самі по собі і поганенько підходять старшим людям та сім'ям з малими дітьми.

Завести вдома будь-яке живе створіння, а надто кота — відповідальний крок. Тут треба добре зважити всі «за» і «проти». Та якщо твоє рішення придбати кота остаточне, то все одно не поспішай! Не тягни додому перше-ліпше кошеня, що трапилося на очі. Найкраще — це розшукати дім, де живе твій майбутній вихованець. Що я маю на увазі? Подзвони по газетних оголошеннях. Навідайся до господарів, познайомся з мамою-кішкою, розпитай про її звички, вдачу. Небезпечно підбирати тварину з підвалу, ризикуєш принести в дім якусь заразу. Хоча бувають випадки, коли «добрі» господарі виганяють з хати здорову кішку, яка чекає потомство, тоді їй нічого більше не лишається, як народжувати кошенят будь-де. Таких сиріт можна «всиновити», отримавши спершу консультацію ветеринара.

А найкраще скористайся послугами спеціального клубу, де займаються розведенням котів. Гадаю, тут уже не виникне ніяких зайвих запитань, навпаки, всі проблеми допоможуть вирішити кваліфіковані спеціалісти.

Скажи, а для чого взагалі тобі кіт? Просто так? Стоп, так не можна! Ти повинен визначити мету. Скажімо, для душі,

Friskies

для розваг чи щоб не почуватися самотнім. Від цього залежить, якої породи кота тобі слід вибрати, якого розміру, статури, волохатості. Як правило, зовнішність кота грає основну роль у виборі тварини. А це вже залежить від смаків майбутнього господаря. Найгірше, коли, вибравши кошеня, люди не думають, що рано чи пізно воно перетвориться на великого кота. А що тоді? Ну гаразд. Хочеться вірити, що з тим кошеням, яке потрапить до тебе, чогось подібного не станеться.

Поговоримо про малечу

Найкраща їжа для кошенят до трьох тижнів — материнське молоко або його замінник. Згодом можна підгодовувати перетертим сиром і рідкою манною кашею на молоці, сирим меленим курячим або воловим м'ясом. Перші порції невеликі, по 5-10 г, з кожним днем їх можна збільшувати. І пам'ятай «золоте» правило: не годуй кошеня насильно! Їсти воно має саме. Не спіши переводити його на дорослий раціон — можуть виникнути проблеми з травленням. До трьох місяців кошеня має їсти шість разів на день, споживаючи 120-150 г їжі, а від трьох до шести, в період найактивнішого розвитку, годуй його чотири рази на день з денною нормою 180-220 г. Потреба в сирому м'ясі — 30 г на день. З трьох місяців не варто годувати кота молочними кашами. Причина проста: лактоза (молочний цукор) не перетравлюється котячим організмом і викликає часті поноси. А от молокопродукти (сир, сметана, масло, вершки) необхідно давати все життя.

Ні в якому разі не годуй кота солодощами, маринованими, масними продуктами (свининою, салом). Якщо вже рибку, то краще відварену, з ретельно вибраними кістками. І взагалі, думка, що коти харчуються залишками зі столу своїх господарів — хибна!

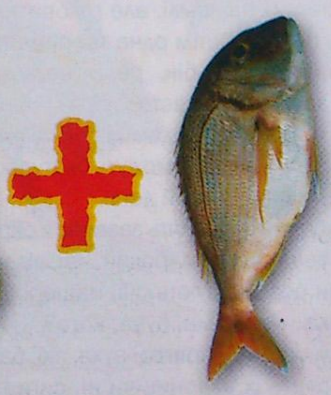

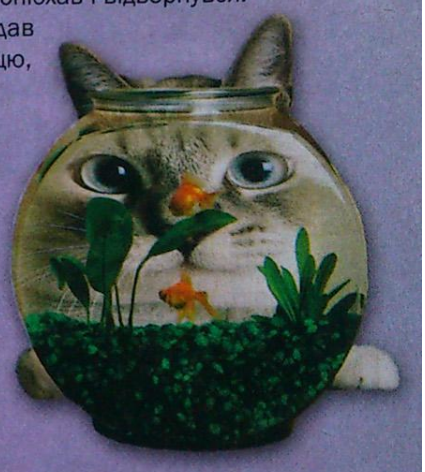

Котам, як і всьому живому, треба споживати досить вітамінів та мінералів. Я не агітую тебе купувати спецкорми, збагачені всіма необхідними речовинами, але якщо хочеш насолоджуватися активністю, грайливістю і гарним блиском шерсті свого кота, подумай.

Можна додавати до риби чи м'яса сухі геркулесові пластівці, пророслі зерна вівса і пшениці, сухі пивні дріжджі. Або купувати спеціальні вітаміни у ветеринарних аптеках, порадившись із ветеринаром.

Правильним харчуванням покращиш не тільки будову шерсті, а й її колір. Наприклад, рудим котам інколи додають у їжу сік червоного болгарського перцю (не переплутай з паприкою, бо тоді...) — рудий відтінок стає насиченішим. Чорним котам протипоказана морська капуста, а білим та сіамським котам — глюконат кальцію, він викликає інтенсивне затемнення хутра.

З 6 до 9 місяців коти їдять тричі на день. Денна норма — 200-250 г. Саме тоді молодих тварин поступово переводять на режим дорослого харчування — двічі на день при нормі 150-200 г.

«Котячий» стіл має бути різноманітний і багатий. Якщо вусатий гурман виявить бажання спробувати свіжих огірків, капусти, гороху чи ще яких овочів-фруктів — нехай, у невеликих дозах вони йому корисні.

Раз на тиждень давай печінку та яйця. Не раджу баранину, гуску та індика. Не треба давати борщів, капусняків, макаронів та інших суто «людських» страв. І не забувай про свіжу воду, вона завжди повинна бути в доступному місці.

Трапляються випадки, коли кота треба нагодувати чимось несмачним, скажімо, ліками. Що тоді? Є з цього приводу такий анекдот.

Посперечалися одного разу французький, американський та російський дипломати, хто з них зможе нагодувати кота... гірчицею. Американець взяв хот-дог, розрізав, намазав гірчицею і дав котові. Той понюхав і відвернувся. Француз подав котові гірчицю, залиту смачним рибним соусом, на гарній тарілочці. Кіт відмовився й від цього «частування». А російський дипломат намазав котові гірчицею мордочку. Отут він став облизуватися.

І ти зможеш вдатися до цього методу, якщо доведеться примусити свого вусаня з'їсти щось несмачне. Та коли кішка хвора, чекає потомства чи годує маленьких, їй необхідний особливий режим харчування. Меню та методику лікування підкаже ветеринар. А от вагітним та годувальницям давай по 300-350 г їжі тричі на день. Обов'язково молоко і молочні каші. З часом потреба в посиленому харчуванні відпаде.

Пам'ятай, перегодовуючи свого друга, ти робиш його млявим, пасивним і вкорочуєш йому віку. А це вже зовсім не по-дружньому!

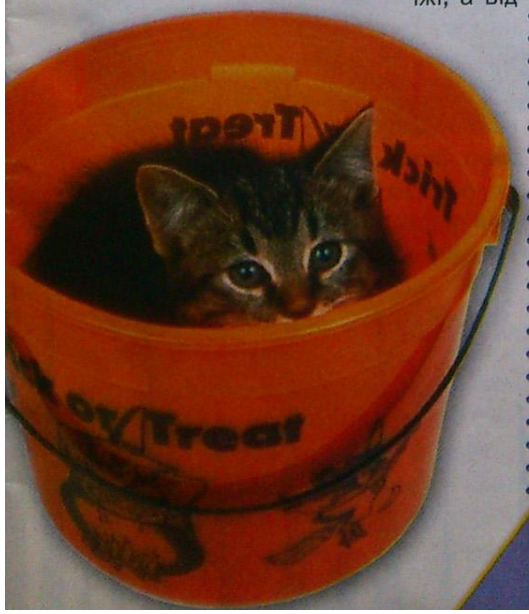

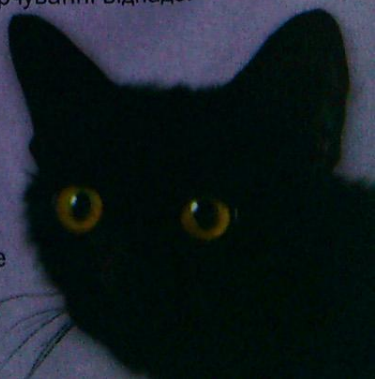

Як сплять наші брати менші

Третину свого життя людина проводить у сні, бо сон — це і спочинок, і задоволення фізіологічних та психологічних потреб. А хочеш знати, як сплять звірі, птахи, риби? Думаєш, узяли подушку, ковдру, згорнулися і солодко заснули? Ну, я так і роблю, і деякі коти теж посопують на подушці поряд з господарями. А от інші... Наприклад, лев. З ліжками в саванах сутужно, та й не підходять вони царям природи. От і доводиться постійно щось вигадувати, щоб як слід відпочити. Розповісти як? Тож слухай.

Тихо — спить Цар звірів!

А спить він так: безтурботно піднімає вгору лапи і лежить собі на спині, підставивши своє царське черево африканському сонцю. Для повного щастя мій гривастий родич має поспати близько 20 годин — не менше!

Гепарди, пантери і леопарди сплять на деревах, обіймаючи товсті стовбури — вони їм за подушки.

А візьми всім відомого і ненависного сірого щура. Він же пацюк. Він же карако. Він же комірний пацюк... Подейкують, що сірі щурики весь час перебувають на чатах, тобто ніколи не сплять. Чи правда це? Я так скажу: щури — багатофазові тварини. Вони не сплять або тільки вночі, або тільки вдень. За одну добу капосний щурисько рівномірно, разів двадцять, то спочиває, то рухається. Причому рухається так, що любо глянути — до 40 кілометрів за день. Який тут сон!

Сон по черзі!

Як сплять травоїдні? Заснеш у полі чистому — з'їдять, і не зморгнеш. Тож багато копитних сплять по черзі. Так, в Африці антилопи і зебри стережуть один одного під час спочинку. Часом дозволять собі розлягтися всім стадом на землі, але голови тримають прямо. Потім одна тварина перевернеться на бік, розтягнеться і міцно засне. Далі настає черга інших. Слони теж сплять стадами і теж по черзі, окрім слоненят. Ті можуть безтурботно валятися хоч цілий день.

Наші козулі і лосі сплять зазвичай окремо, та сон у них неглибокий. Час від часу вони розплющують очі, нашорошують вуха — чи нема, бува, кого?

Зайцям стають у пригоді вуха, які, байдуже, спить їх власник чи ні, сигналізують про все, що діється довкіл.

Сон на льоту

Птахи сплять, як правило, вночі. Проте таких, як сичі та сови, коли стемніє, не вкладеш спати. Маючи сильний зір, вони полюють вночі. У тому числі й на пернатих.

Є і птахи-феномени. Номер один тут — морська темна крячка. Її феноменальність полягає ось у чому: залишаючи батьківське гніздо, молода птаха летить у море і ширяє над його просторами кілька років підряд! На відміну від інших пернатих, темна крячка не має на ногах перетинок і тому не сідає на воду — боїться потонути. Харчується вона на льоту, ловлячи на поверхні дрібну рибку. Коли спить, питаєш? А так і спить — на крилі. Отак і літає темна крячка над водними просторами кілька років поспіль, аж поки інстинкт продовження роду не покличе її на гніздування.

Сплять птахи на крилі і під час тривалих перельотів, коли линуть у вирій.

Дрімання під водою

Чи сплять риби? Щось подібне до сну є у них, але більшість риб очей не заплющує. Деякі лускаті відпочивають на боці, інші — черевом догори чи вертикально. Камбала, лаштуючись до сну, зависає над дном, а скати залягають на грунт. Риби-папуги перед сном одягають «нічні сорочки»: щоб не знайшли хижаки, виділяють спеціальний жир і змащують ним усе своє тіло. Після пробудження «нічна сорочка» знімається.

А ось як ідуть на сон тюлені. Позіхаючи, вони надувають гортань, як повітряну кулю. Тримаючись, як буйок, на плаву, тюлень спить у вертикальному положенні. Голова знаходиться над водою, і тварина спокійно дихає.

Гнів Мобі Діка

Кашалот — один із найзагадковіших і найсвоєрідніших морських ссавців. Мабуть, жодна морська тварина не породжувала стільки міфів і легенд, фантастичних переказів і вірувань, щирих захоплень і забобонного страху.

Я впевнений, що ти читав роман американського письменника Германа Мелвілла «Мобі Дік, або Білий Кит». І, мабуть, сприйняв його, як символічний і майже фантастичний твір. Поміж тим, в основу цієї дивовижної книги покладено реальні факти.

...Листопад 1820 року. Американське китобійне судно «Ессекс» веде промисел китів. З «воронячого гнізда» долинає вигук матроса:

— Бачу стадо кашалотів!

На воду спускаються три вельботи. Вони стрімко линуть на зустріч з морськими велетнями. Одному з гарпунерів вдається з першого разу ввігнати свою зброю у бік кашалотові. Кита поранено. Він перевертається на другий бік і вдаряє плавцем по борту вельбота. Суденце розвалюється навпіл.

Троє матросів зникають у пащі розгніваного чудовиська. Решта плавом добирається до головного судна. Та не встигають моряки піднятися на борт, як позаду них збурюється вода, і на поверхню вихоплюється поранений кит. Він з розгону врізається в лівий бік судна. Як дерев'яна сірникова коробка, тріщить обшивка, і в трюм крізь триметрову пробоїну рине вода. Матроси кидаються викачувати воду, та цієї миті судно стрясає другий удар — цього разу в правий борт. Бурхливі потоки води заливають трюм. Морякам стає ясно, що доля «Ессекса» вирішена. Вони ледве встигають спорядити запасний вельбот і поспіхом залишають «поле брані», приєднуючись до двох уцілілих човнів. Кашалот не став їх переслідувати. Він відплив метрів на сто від місця події, «ліг у дрейф» і спокійно спостерігав, як його не в міру «галасливі й метушливі вороги» рятуються втечею.

Тільки зараз моряки помітили, що вони зіткнулися з незвичайним китом, — він був білий, як сніг. Кит-альбінос.

Про цього кашалота ходили легенди. Десь років сорок він сваволив і пустував на просторах Світового океану. Йому приписують потоплення трьох китобійних і двох вантажних суден, трьох барок, чотирьох шхун, вісімнадцяти вельботів. Крім цього, на його рахунку 117 людських жертв.

За деякими даними, кит-альбінос був убитий 1859 року десь у південній частині Тихого океану. Коли після переслідування гарпун пробив йому легені, він не чинив опору — такий уже став старий та кволий. А в його подзьобаному численними ранами тілі моряки налічили 19 гарпунних наконечників і з подивом виявили, що кашалот цей ще й був сліпий на праве око...

Очевидно, ці свідчення та факти й були покладені в основу роману Германа Мелвілла.

Обережно: мако-імбірус!

Полку живих істот чорноморських лиманів прибуло — нещодавно тут з'явився новий метелик мишачого кольору — мако-імбірус. Воно було б нічого, якби ця зовні сумирна комаха не була... кровососом. І не просто кровососом на кшталт тих же комарів чи п'явок — мако-імбірус має кістяний хоботок, який легко пробиває шийну артерію. Дізнався б Стівен Кінг про існування такої комахи — він би точно цілу книжку настрочив. А може, і дві. І назвав би їх «Поцілунок метелика» та «Поцілунок метелика-2».

Так-от, після «знайомства» з таким вампіром людина відчуває легке запаморочення, головний біль, а рана від укусу мако-імбіруса довго не заживає.

Один п'ятирічний малюк, який мав необережність заблукати в прибережних очеретах, втратив близько літра крові — так його покусали метелики-кровососи. Хлопчика порятували, медики тільки встигли полегшено зітхнути, аж тут на тобі — нова біда! Нею виявився закапсульований вірус холери.

Кажуть, що й павуки-літуни, і метелики-вампіри — наслідки військових експериментів, пов'язаних із зміною генофонду. Як знати...

ПОХРУМАВ САМ — ДАЙ ІНШИМ ПОХРУМТІТИ

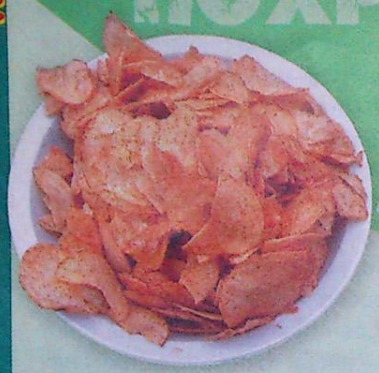

Ех, моя би воля — я б до всіх предметів запровадив гастрономічні факультативи. Ось, наприклад, хімія. Ну кому, скажи, нецікаво знати, як у шлунку відбувається розщеплення жирів, цукру, білків та іншого поживного краму? Або фізика: а скажіть-но мені, пане професоре (Крапка тобто), скільки ложок цукру треба сипнути у 200-грамовий стакан чаю, аби він уже більше не розчинявся? Не знаєте? Завтра з дітьми до мене в кабінет! Чи географія: пані Ганю, а чи не буде ваша ласка підказати нам, хто, коли і за яких обставин завіз каву до Бразилії? Що? Який Амеріго Веспуччі? А перед ким я на минулому уроці розпинався? Чому не готуєте домашніх завдань? Так, де ваш щоденник?..

От де я був би круглим відмінником! Або історія. Коли, скажи будь ласка, з'явилися на світ чипси. Не знаєш? Сідай, двійка! Ганьба — не знати такого у рік їхнього 150-річчя!

А починалося все так... Одного сонячного ранку 1853 року в американському містечку Саратога в ресторані готелю під назвою «Будинок над Місячним озером» залізничному магнату Корнеліусу Вандербільдту закортіло смаженої картопельки. А шеф-кухар того ресторану, норовистий індіанець на хрумке ім'я Джордж Крам, саме того ранку не з тої ноги став і «порубав» картоплю трішечки товстіше, ніж звичайно. Магнати — народ вразливий, і Вандербільдта до глибини душі вразила така-от неповага з боку червоношкірого шеф-кухаря. Зчинився страшенний скандал. Клієнт завжди правий, байдуже, на його боці правда чи ні, і рейковий магнат настояв-таки на тому, щоб йому переробили страву. Навіть чекати був ладний, аби тільки по його було.

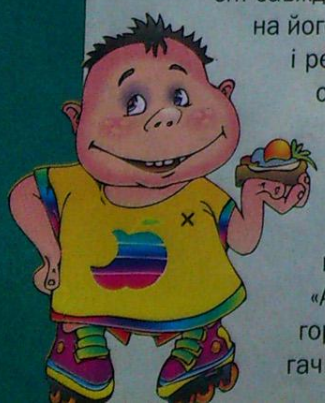

«Ах так!» — подумав гордий нащадок Чингачгука і порізав тонкляту картоплю майже прозорими скибочками. Посмажив і, зловтішно посміхаючись, поніс порцію до печінок остогидлому клієнту. Їж, мовляв, магнатська пико, тільки не вдавися! Поклав на стіл, зайшов за найближчу колону і, затиснувши вуха, став чекати, поки зчиниться чергова буря. Чекав, чекав, усі жданики поїв, а магнат... Підступний магнатисько, замість лаятись, як зайшовся нахвалювати шеф-кухаря та його кухню — настільки йому сподобалася хрустка картопля. Отак і вийшло — хотів індіанець насипати солі на хвіст, а сталося зовсім навпаки.

То було 150 років тому, а сьогодні яких тільки чипсів немає на світі! Втім, є одна поправка. Чипси так і лишилися чипсами, змінилися смакові домішки. Їх уже стільки!..

Хтось любить просто солені чипси, інші — із кетчупом, хтось — з паприкою, кропом, петрушкою, комусь більше до вподоби гриби, курка, ковбаса, сосиски, сир, сметана, креветки, кальмари, краби, які нібито присутні у чипсах. Хоча насправді там тільки штучний присмак, це він додає чипсам особливої пікантності.

З часом змінилася і технологія приготування чипсів. Якщо раніше вони були натуральним продуктом, тобто це була тонко нарізана і обсмажена картопля, то сьогодні чипси виготовляють з пресованого картопляного, кукурудзяного або пшеничного борошна. Чого тільки з чипсами не роблять! Їх смажать, запікають, видувають... І форма в них різна: плоска, трикутна, рельєфна, кругла, у вигляді зірочок, кружалець, півмісяців... Та якої б форми чи смаку не надавали чипсам, основне, щоб вони були свіжими і хрумкими. Термін зберігання — від трьох до шести місяців. Для кращого зберігання чипси запаковують у фольгу і трішки піддувають.

Раніше виробництвом чипсів займалися маленькі приватні фірми, був це переважно сімейний бізнес. Картоплю готували у великих пательнях в домашніх умовах, тоді складали продукцію в паперові мішечки і розносили по вулицях, у невеличкі ресторанчики та харчівні. В кожному мішечку обов'язково була сіль, загорнута в голубий папірець. За потребою споживач міг посолити чипси на свій смак.

Лише на початку 50-х років запрацювала «чипсова промисловість». Сіль та інші смакові приправи напилювалися на смажені чипси у спеціальних казанах. Хоча ретро-чипси під назвою «Посоли собі сам» існують і до сьогодні, користуючись великою популярністю в багатьох країнах Європи. Наприклад, одна з найвідоміших фірм Великобританії «Пепсіко Фудз» і досі вкладає у чипси маленький голубий пакетик із сіллю. Кожна компанія, яка займається випуском смаженої картоплі, виробляє щонайменше 10-12 різноманітних смаків. Тому й не дивно, що за останні 20 років з'явилося понад 100 видів чипсів. На першому місці — класичні картопляні чипси, на другому — мексиканські чипси тортилья, на третьому — кукурудзяні. Ці продукти є лідерами серед закусок, вони так увійшли в наше життя, що уявити собі його, скажімо, без чипсів просто не можливо.

Швидка їжа чи повільна смерть?

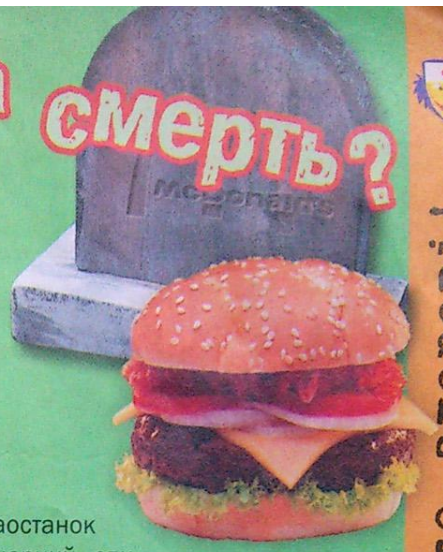

Не можеш уявити життя без чипсів? А якщо подумати про те, скільки в них канцерогенів? Та й не тільки в них, до компанії «вибухонебезпечних» продуктів недавно зарахували і смажену картоплю фрі, і «бургери» всіх різновидів та мастей. «Їжте, — кажуть шведські вчені, — хрумайте, якщо голови на плечах немає. Тільки гроші на лікування відкладати не забувайте». Виявляється, зловживання картопляними хрустяниками всіх мастей та сортів може запросто призвести до розладів нервової системи. Що вже казати про онкологічні болячки!

Безпосередню небезпеку нашим організмам становить канцероген на ім'я акриламід — така собі біла напівпрозора кристалічна речовина, яка до того ж розчиняється у воді. Акриламід має капосну здатність вражати нервову систему та спричиняти генетичні мутації, а це вже зовсім не жарти. А щоб він утворився, тільки й треба, що нагріти чийсь багатенький на вуглеводи продукт. Скажімо, навіть той самий, такий на перший погляд дієтичний, рис.

Недолюблюють акриламід і в американському департаменті з охорони навколишнього середовища, та так, що занесли його до групи речовин, контакт з якими спричиняє «наслідки середньої важкості». А шведи просто приголомшили всю світову громадськість, коли заявили,що у звичайному пакетику з чипсами кількість канцерогенів у 100 разів перевищує максимально допустиму норму концентрації (встановлену Всесвітньою Організацією Здоров'я) для питної води! Не два рази, не п'ять — цілих сто!

Не знаю, що з чим порівнювати — чипси з бомбою сповільненої дії чи бомбу сповільненої дії з чипсами?

Вимоги Всесвітньої Організації Здоров'я дозволяють вміст 1 мікрограма акриламіду на 1 літр води. Нові норми ЄС, які зберігатимуть чинність до кінця 2003 року, і взагалі знизили допустиму концентрацію до 0,1 мікрограма. Цікаво, а що у нас?

Досліди підтвердили, що акриламід виникає в результаті простого нагрівання продуктів. Наприклад, коли смажили ту ж саму картоплю фрі, вміст канцерогенчиків у ній у 12-40 разів перевищував аналогічний показник для гамбургера. Між іншим, коли ті ж самі продукти варити, а не смажити чи розігрівати в духовці, канцерогени не утворюються взагалі! Звісно, тоді їжа не така хрумка. Зате набагато здоровіша!

А такі нібито безпечні картопляні чипси містять канцерогени в таких ударних дозах, що двох пачок цілком вистачило б, аби твоя нервова система зазнала добрячого струсу.

Чи знаємо ми про це? Уже — так. А чи віримо? Як ти, не знаю, а мене щось на них уже не дуже тягне. Я краще собі шоколаду куплю — і смачніше, і корисніше. Голова працює краще. А від хрустіння яка користь? Хіба що позмагатися з сусідом чи другом — хто кого перехрустить. Між іншим, щорічно, за найскромнішими підрахунками статистики (а вона в нас знає геть усе), на світі продається чипсів на 2 мільярди не тугриків і не франків — доларів! Цікаво, скільки цього року людство витратить собі на нові болячки?

Читаєш ти це, мабуть, і думаєш: «Теж мені людина в білому халаті!» І хрумкаєш чипсами з грибним смаком. Або рибним. Або...

Вирішувати тобі — лишатися далі на їхньому боці чи ні, я тебе повчати не збираюся. Одне лиш можу порадити: вживай, та не зловживай! Не ковтай сліпо все те, що намагаються запхнути в тебе магнати від гастрономії та улесливо-брехлива реклама. Імідж іміджем, а здоров'я ні в якому супермаркеті потім не купиш і в жодній акції не виграєш.

А наостанок — «чорний список» найчастіше вживаних «харчових» стабілізаторів, консервантів, емульгаторів та подібного:

- заборонені — **Е121, Е123, Е240;**
- до групи канцерогенів належать **Е103, Е105, Е121, Е123, Е125, Е126, Е130, Е131, Е142 Е152, Е210-217, Е240, Е330,Е447;**
- алергени — **Е230, Е231, Е232, Е239, Е311-313;**
- хвороби печінки та нирок викликають **Е171-173, Е320-322.**

Харчуйся розумно — і житимеш довго. А хрустіти можна не тільки чипсами. Та чи таке воно вже й потрібне — оте хрумкання?

Графиня кривава — страшна її справа

Цікаво, а що було б, якби кінематограф винайшли не в XIX столітті, а років десь так на 700-800 раніше? Точно не знаю, але думаю, що добряча частина істориків лишилася б без роботи і перекваліфікувалась на інші спеціальності. Для чого ритися в архівах, коли все було б зафіксовано на кіноплівці? Захотів дізнатися, чим закінчилось Льодове побоїще 1242 року — пішов в архівний кінозал, зайшов у зал «XIII століття», знайшов потрібну тему — і все. Або перший хрестовий похід. Або відкриття Колумбом Америки. Або...

Зате точно можу сказати, що ніяких фільмів жахів тоді б ніхто не знімав. Чому? Та тому що жахів тих тоді й так вистачало, без усяких Фредді Крюгерів та Джейсонів із «П'ятниці, 13». Часи були такі — суворі, жорстокі. Одне слово, середньовіччя.

Гідна наступниця Дракули

Графиня Елізабет Баторі народилася в Угорщині в 1560 році. Дитятку було 11 років, як воно встигло заручитися з графом Ференцом Надашдубулою. Тьху ти, язика зламаєш, поки вимовиш! А 8 травня 1575 року вони й побралися. Ранні шлюби не були в ті часи бознаякою рідкістю, та одне «але». В ті часи, коли ніяким фемінізмом і близько не пахло, Елізабет не прийняла прізвища свого чоловіка, а зберегла своє. Та що зберегла — граф Надашдубула став графом Баторі! Нечувано, як на ті часи, та прізвища з метрики не викинеш.

Жінкою графиня була гарною, тут нічого було сказати. Однак не краса її прославила на всю Європу, а... жорстокість. Так-так, жорстокість, яка навіть за тодішніми далеко не гуманістичними уявленнями не лізла ні в які ворота. По-перше, вона жорстоко поводилася з усіма, хто жив при її родовому замку Чеже. По-друге, на повному серйозі дейкували, що вона зналася з усякою нечистю, і якщо послухати байки про її витівки, в це легко було повірити.

Кого б не мордувати, аби не нудьгувати!

Часи тоді були такі, що граф перебував переважно у різного роду воєнних походах, аніж удома. Поки він здобував собі репутацію «Чорного Героя Угорщини», графиня, вочевидь, розсудивши, що життя дається тільки раз, із головою поринула в різні чорні капості. Її неабияк зацікавила чорна магія, і служник її замку на ім'я Торко практично став консультантом у питаннях чародійства і всіляко заохочував її тиранічні потяги. «Торко дав мені чудовий урок, — захоплено писала Ференцу Елізабет у листі, — він нараяв мені впіймати чорну курку і бити її до смерті білою тростиною. А потім узяти ту кров і намастити трохи ворога. Якщо ж немає можливості намастити тіло, то можна взяти один із предметів і намастити його». Для чого це мало робитися, спитаєш? Ну вже точно не для кращого самопочуття того, кому та річ належала!

Графиня не була б графинею, якби в якийсь момент спинилася на досягнутому. Збігло небагато часу — і от краєм гуляють чутки про те, що графиню часто бачили у товаристві незнайомця, вдягненого з ніг до голови у чорне, блідого, як поганка, з темними очима та неправильно гострими зубами. Сільські обивателі, особливо ті, хто свято вірив у вампірів та кровопивць потойбічних, мали всі підстави вважати, що

незнайомець, у порівнянні з ним хто інший як [illegible] Дракула [illegible]. Навколо [illegible] Щирідреа, до [illegible] лишня медсестра [illegible] Доротея Шентеді, Надашдубула [illegible] Карлик Йоганес Ухвара, який невдовзі став головним мучителем у цій бісівській команді.

Чого-чого, а садистського завзяття цій команді було не позичати. Вони полювали на гарних, повних сил дівчат і волокли їх у підземелля фортеці. Там, серед темних та сирих стін, знаходилася особлива кімнатка, знана як «палата допитів Її Величності». Кажуть, що фантазія на садистичні тортури у графині була неабияка! Потрапляли туди дівчата не із простої сільської цікавості, а під приводом того, що не послухалися графині чи не так зробили завдану їм роботу. За таке, мовляв, треба карати... Майже ніхто з них із підземелля так і не вийшов. Тортури, на які спромоглася Елізабет, були неймовірно жорстокими: розплавлене залізо, гаряче олово, ножі — щоб пускати кров. Кривава графиня дерла одяг дівчат, обмазувала їх медом, а потім вивозила у ліс і залишала на поталу голодним комахам.

Хоч крути, хоч не крути, а від смерті не втекти

Кров стала нав'язливою ідеєю ошалілої графині. В хід ішло все — щипці, смолоскипи, леза... І залишалась при цьому жінкою неймовірно вродливою та привабливою. Але молодість рано чи пізно минає. Про це знала й сама Елізабет. Одного ранку вона зазирнула у своє люстерко і помітила у нім жінку із першими зморшками на обличчі. Їй на мить видалося, що на окремих ділянках зморщок наче не було ніколи й не буде, і напевно, через те, що ділянки ці були час від часу заляпані кров'ю жертв. Отаке надумати, га!? Елізабет незапечно переконала себе в тім, що зморшки можна розгладжувати саме у такий спосіб — вмиваючись кров'ю молодих дівчат, відновлювати швидкоплинну молодість через вампіризм.

І тут нагодилася одна вельми відьмувата подружка, яка й дала довірливій Елізабет одну безкоштовну пораду. Вона сказала, що разом із кров'ю жертви у спадок переходять і духовні якості. Після таких напучувань команда мародерів почала заманювати молодих сором'язливих дівчат із сусідніх сіл під приводом хорошої служби у замку, а сама тим часом займалася кривавою косметологією. Графиня купалася у кривавій ванні, а трупи закопувала поблизу. Селяни далі говорили, що замок цей, проклятий Богом та людьми, став оселею духів і вампірів. Графиня Елізабет продовжувала криваві ванни й після смерті чоловіка в 1604 році. Може навіть дуже бути, що Надашдубула помер від отруєння, і чи не через чари бува... Коли команда мародерів почала потроху виздихувати, нагодилася ще одна дама-консультантка, яка й розтеревенила графині, що, мовляв, жертва має бути не лише чистою (сором'язливою), але й мати шляхетне походження. Але й те, що Елізабет мордувала дівиць і здійснювала криваві купання у супроводі чаклування, не повернуло їй втраченої молодості. Понад 10 років вона займалася відвертим вампіризмом, позбавивши життя 650 закатованих жертв. Преподобний Андраш Бертоні, лютеранський пастор Чезже, збагнув, у чім справа, коли Елізабет наказувала йому таємно ховати знекровлені трупи. Та він не встиг нічого змінити, бо вмер дуже і дуже невчасно...

Графиня ставала настільки печально відомою, що її злочинів не міг приховати навіть найдосвідченіший чаклун і маг. На початку 1610 року Преподобний Янош Понікенуш, котрий ретельно вивчав записи Бертоні, виявив замітку про замок та відвідав його! (Уявляєш, який сміливий дядько! Нічого не перелякався!) Знайшов він там підземну кімнату тортур та виявив силу-силенну понівечених трупів молодих дівчат і саму графиню в їхньому мовчазному оточенні.

З політичних мотивів графиня не свідчила на суді, а залишилася ув'язненою в самому замку. Усіх мародерів стратили жорстоко й немилосердно — раз і назавжди, а графиню як затійницю і найкривавішу ініціаторку оргій засудили до довічного ув'язнення у башті замку Чезже. Охорона неохоче передавала їй провіант через маленький люк, аж поки настав благословенний для неба й землі день — 14 серпня 1614 року. День, коли вимучена й виснажена — сказати б, знекровлена — кривава графиня Елізабет Баторі урочисто пустилася духом.

Ось такою вона була, жахлива володарка Трансільванії, одна із найкровожерливіших упириць світової історії. Хоч і давно це все було, а страшно дотепер. Ні за які гроші не погодився б літати галереями цього замку... А раптом привидиться багряний фантом Елізабет Баторі! Тьху, тьху, тьху, цур мене, цур!

Коли чуєш про якогось актора: «Він вийшов з народу...» — аж теплішає на душі. Бо означає це те, що і Киця колись, і Пундик, і Джо, і я теж можемо стати знаменитими! Думати так завжди приємно. І не тільки думати, а й розповідати, хто, як, коли і куди з того народу вийшов. Слухати готові? Тоді нашорошуйте вушка, а я вам баєчку розповім, як хуліганистий хлопчисько Жерар став великим актором Депардьє.

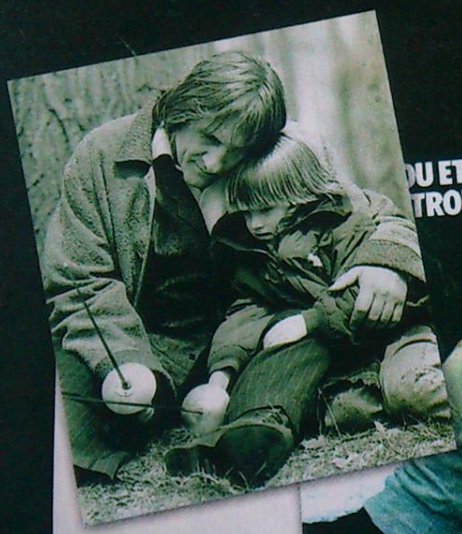

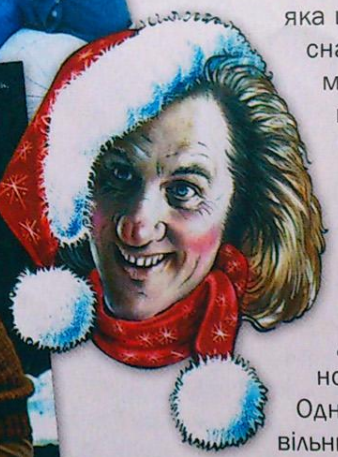

Вийду в люди — діло буде...

Жерар Депардьє народився 27 грудня 1948 року в Шаторі (Франція). Зростав він у багатодітній селянській родині, тож не дивина, що у 13 років він подався до міста на заробітки. Вдома окрім Жерара залишилося ще п'ятеро голодних ротів, і батькові було не під силу всіх прогодувати.

Свої перші «університети» Депардьє проходив на вулиці. Він був не з дрібних хлопчиськів, тож і вдався до цілковито «чоловічих» занять — пиятики, злодійства... І уяви собі — з такого шибайголови, з такого вайлуватого урвителя виріс талановитий, відомий на увесь світ французький актор.

Цілком випадково Жерар подався в Париж, за компанію з другом, який марив світлом рампи. Пройшов з ним кінопроби, і...

Від самого початку були солідні, хоч і маленькі ролі. Закінчив Жерар курси драматичного мистецтва Дюллена, школу драматичного мистецтва Коше і подався у мандри із любительською групою «Cafe de la Gare».

З 1965 року він уже в кіно. Жерар грав сільських хлопців та ватажків повстань (фільм Бернардо Бертолуччі «Двадцяте століття»), перевтілювався в соціально небезпечних типів у «Вбивці» (1971) та в Де Ла Пательєра у «Стріляючому швидше за тінь» (1972).

Якоїсь миті стрілянина обридла актору, і на початку 1980-х Депардьє переходить на глибші психологічні ролі: «Під сонцем сатани» (1987), «Останнє метро» (1980), «Сусідка» (1981) та інші. На особливу увагу заслуговує стрічка «Жан де Флоретт» (1986), де він поруч з Івом Монтаном та Даніель Отьоль удавав із себе безталанного горбуна.

Час вдягати голлівудські шати

Типаж Депардьє чудово прижився в Голлівуді, і сталось це на початку 1990 року. Саме тоді він знявся у ліричній комедії «Зелена картка», а потім — в американському рімейку французької версії «Мій татко — герой» (1994). Під силу французькому актору виявилася роль Колумба в історичній епопеї «Підкорення раю» (1992). А потім був дует із Вупі Голдберг у фільмі «Бохус» (1996). Того ж таки року він зіграв Рінальдо в «Гамлеті» та Портоса в «Залізній масці».

Голлівудські роки принесли свої плоди: 1985 — лауреатство Венеціанського фестивалю та 1990 — нагороду Канського фестивалю плюс диск із його піснями у власному виконанні (автором пісень була дружина Елізабет.)

1996 року мосьє Депардьє удостоїли ордена Почесного легіону. Орден треба було носити на тверезу голову, а що орденоносець часто бував напідпитку, то мосьє Жерара мало не засудили до двох місяців тюрми. Той щиро розкаявся і пообіцяв, що поводитиметься гідно, як і належить орденоносцю. Повірили.

Після кінопроб Жерар ще й винороб

Було б несправедливо думати, що мосьє Депардьє тільки й робить, що їсть, п'є, знімається в кіно — і все. Якщо ти гадаєш, що знімати ся в кіно — суцільне задоволення, то круто помиляєшся. Це насамперед важка емоційна праця, яка швидко виснажує і вимагає активного відпочинку десь на природі. А якщо згадати й те, що Жерар Депардьє — селянська душа. Одне слово, у вільний від роботи час він доглядає за своїми виноградниками на березі Луари, між Сомюром та Анжу. Знають його і як винороба. Щороку його винокурня випускає до 250 тисяч пляшок білого та червоного вина, та й коштує воно не так уже й багато — від 27 до 125 франків за пляшку. «Я смакую свій виноград, сам віддушую його, сам обробляю землю і компенсую при цьому свій душевний спокій. Так як я репетирую наступні ролі, так я випробовую смак молодого вина», — зізнається господар своїх виноградних плантацій.

Крім вина має мосьє Депардьє і акції з нерухомості, і навіть квитанції про купівлю нафтових свердловин десь на Кубі. Такий собі нафтовиномагнат.

Жерар Депардьє добре їсть, добре п'є

А довгими зимовими вечорами Жерар Депардьє пише книги. Одну з них він уже опублікував і назвав «Украдені листи». Критики схвально закивали головами, мовляв, який письменник! Який чолов'яга! І що сам Депардьє, чоловік, який не мав звички задирати носа, скромно їм відповідав: «Я все життя захоплювався Катрін Деньов. От у кого справді чоловічий характер, якого мені частенько бракувало».

Роль оця вам до лиця

У 1998 році в лісі Рамбуйє, що неподалік від Парижа, Жерар Депардьє з'явився у ролі неповороткого та тупуватого галла Обелікса. Авжеж, ти й сам здогадався, що йдеться про зйомки фільму «Астерікс та Обелікс». Великий, мов тридверна шафа з антресолями, мосьє Депардьє мужньо відбивав атаки войовничих давніх римлян, хоч насправді переніс серйозну травму і ледве міг рухати ногою (ото характер, ото витримка!). Подейкують, що травму він заробив від того, що мчав на шаленій швидкості — понад 200 км за годину. Та й у чарчину він полюбляє зазирати частенько. Та що вже зробиш — що заборонено простому смертному, на те закривають очі перед великими талантами цього світу. Адже ти погодишся зі мною, що Жерар Депардьє — непересічний актор!?

Кілька років тому він пережив складну операцію на серці. Все це — перевантаження, постійні ролі, емоційні спалахи і... ненормований графік роботи. Не секрет, що й попоїсти та випити Жерар Депардьє полюбляє також. Пригадую, якось під час Канського фестивалю його запитали: «А чи правда, що ви дотримуєтеся дієти!?» І знаєш, що він їм відповів, погладжуючи себе по гладенькому черевцю!? Він сказав: «От що сталося з моєю дієтою. Надто сильно я люблю життя, аби обмежувати його такими речами!» Та небезпека, на щастя, минула — тепер французька зірка не лише добре їсть та добре п'є, але й спить міцно.

Авжеж, Депардьє — щасливчик. Він з'явився в потрібному місці в потрібний час — мода на красенів у кіно до того часу вже минула. Нова епоха забажала іншого актора — і він з'явився. Такий кремезний, такий нестандартний, із грубими рисами обличчя, із неймовірно теплими очима, екстравагантним носом, які й зробили його шалено привабливим.

Якщо поритися в комірках своєї пам'яті, то можна себе цілком і повністю в цьому переконати. Пам'ятаєш, як майстерно зіграв Жерар Депардьє свою роль у «Невезучих» (із П'єром Рішаром), у «Моєму американському дядькові», в «Поверненні Мартена Герра», у «Дантоні», в «Татусях», у фільмі «Берег правий, берег лівий», у «Втікачах», у стрічці «Каміль Клодель», у «Сірано де Бержераку» та в «Ангелах-охоронцях»? Яке там дивне поєднання ваговитості та рухливості, сором'язливості та лукавства, легковірності та здорового глузду, комічності й романтизму...

Авжеж, сам Депардьє погоджується з таким висновком і каже, що живемо ми у світі прохолодних почуттів.

Заслуги актора:

1981 — кращий актор (фільм «Останнє метро», премія «Сезар»)
1990 — кращий актор («Сірано де Бержерак», премія Канського фестивалю)
1991 — кращий актор («Золотий Глобус» за мюзикл «Зелена картка»)
1991 — кращий актор («Сірано де Бержерак», «Сезар»)
1997 — нагорода за внесок у світове кіно (Венеція).

Останні фільми: 1998 — «Астерікс та Обелікс», «Людина в залізній масці»; **1999** — «Обелікс проти Цезаря»; **2000** — «Актори», «Ватель», «102 далматинці»; **2001** — «Хамелеон», «Відок»; **2002** — «Астерікс та Обелікс: Місія Клеопатра».

Історія одного Коміксу

Про користь невігластва

Чим зайнятись на зимових канікулах, коли ані до школи йти не треба, ані над завданнями мордуватись? На лижах з ранку до ночі кататись не станеш — де стільки калорій настачиш? Телевізор дивитись? Дякую, ситі по самісіньке горло і концертами, і «Захватами», і «Міцними горішками» — від першого по третій. Таке враження, що жодна післяноворічна програма без них обійтися не може. Дискотеки? Та хто ж на дискотеки вдень ходить? І вирішили ми провести конкурс «Найкласніший комікс». Переміг у ньому (ну хто б міг подумати!) котисько Ковба-сан. А комікс у нього був про... комікс. Точніше, про його винайдення.

У двох словах, сюжет Ковба-санів виглядав так: одному хлопчиську набридло телевізор цілими днями дивитись і книжки читати, і він на базі кухонного комбайна «Moulinex» створює конфузор (від англійського слова confuse — змішувати), який працює на двох пальчикових батарейках. Дочекавшись, коли батьків не буде вдома, він запхнув у цей конфузор чотири чи п'ять пригодницьких книжок та свій переносний чорно-білий телевізор. (Спробував би він запхнути туди кольоровий «Panasonic», що у вітальні стояв!) І натиснув кнопку «Пуск». Конфузор дві хвилини погудів, покрутився, а потім... Відкрив хлопчисько кришку, і... замість телевізора та книжок у конфузорі повно кольорових журналів з картинками та підписами до них. Так, за Ковба-сановою версією, і з'явився на світ комікс. А хвостатий автор став переможцем і виграв головний приз — здоровенний торт із збитими вершками та шоколадною глазур'ю. Який ми всі потім дружно і з'їли.

Як кажуть французи, якщо це вигадано, то вигадано дійсно добре. А й справді, якби комікси виникли пізніше від кіно, можна було б сміливо твердити, що вони — результат змішування кіно та літератури. Та в тому-то й річ, що виник комікс (а якщо бути точнішим, то його предок) набагато раніше від синематографу. Класний кіт Ковба-сан цього факту не знав, тому й переміг у конкурсі.

Від тексту до картинки

Загалом же знавці подейкують, що предками коміксу була серія картин «Кар'єра повії» (1730-31) та «Кар'єра мотяги» (1732-35) художника на прізвище Хогарт. Пізніше, в 1865 році, інший художник, Буш, в аналогічній манері проілюстрував книгу «Макс та Моріц». Наскільки ці малюнки можна було називати коміксами, судити не берусь. А от сучасні форми того, що ми сьогодні називаємо коміксом, з'явились у газетах США десь у 1890-х роках. Популярними ж вони стали в 1930-х роках, мабуть, не в останню чергу через появу мультиплікації.

Про що розповідали комікси? Про дикий Захід, про походеньки суперменів, про пригоди у джунглях, про тварин, про злочини, про війну, про кохання. Не бракувало коміксів науково-фантастичних, псевдоісторичних, жахів. Одне слово, все те, про що можна було прочитати в художній книжці, зустрічалося і на сторінках коміксів.

Тож чи треба дивуватись, що пройшло не так багато часу, і герої, які з'явилися на світ як герої саме коміксів, стали потихеньку, проте впевнено перебиратись на екрани?

Коли у двох вимірах тісно

Знаменитий герой коміксів галл на ім'я Астерікс уперше з'явився на сторінках французького журналу «Пілот» 29 жовтня 1959 р. Відтоді світ побачило тридцять томів його пригод тиражем у 292 мільйони екземплярів на 90 мовах! Плюс численні кіноверсії: остання з них — стрічка Клода Зіді «Обелікс проти Цезаря». Кумедні витівки Астерікса та Обелікса, їхні двобої з римлянами і веселі гулянки, на яких вони ласують вепрятинкою, відомі в усьому світі!

Коли творці Астерікса та Обелікса познайомилися, їм було по двадцять три роки. Художник Альбер Удерзо і сценарист Рене Госсінні,

який був тоді головним редактором «Пілота», задумали створити серію гумористичних малюнків, присвячених давнім галлам. Госсінні та Удерзо не були великими знавцями історії і... вирішили наново написати історію: вони придумали маленьке галльське поселення в Арморіці, якому вдається протистояти цілій римській армії... В одному вони не помилились: якщо зробити вигаданий світ гумористичним, довести історичні деталі до абсурду,

то фактологічні помилки перетворяться на достоїнства.

Спочатку друзі чимало сперечалися. Удерзо бачив головним героєм високого, міцного та світловолосого галла. Госсінні ж наполягав на маленькому та хитромудрому пройдисвіті. Художник підкорився сценаристу. Однак поруч із головним героєм він малює величезного галла із сокирою на плечі. І називає його Обелікс. Лишилося вигадати ім'я маленькому герою — скандалісту та забіяці, запальному, впертому, хороброму та сміливому. Госсінні пропонує ім'я на літеру «А», мовляв, так воно завжди буде на першому місці в каталозі коміксів. З'явився Астерікс.

Та хитрість, як виявилося, була зайва: вже з другого номера Астерікс з Обеліксом «робили тираж» журналу, а з 1961 року комікс почав виходити окремими книгами, популярність яких стала перекривати популярність самого «Пілота». Журнал проіснував до 1980-х років, але вже як додаток до власного дитятка — коміксу про Астерікса. Навколо силача і опецькуватого Астерікса розгорнулася високоприбуткова індустрія з виробництва наклейок, майок, сумок, дитячих іграшок, солодощів та всього іншого. Дійшло до того, що під Парижем навіть відкрився дитячий луна-парк «Астерікс».

За якихось сорок років чарівний еліксир чарівника-друїда Панорамікса перетворив кволого маленького проводиря галлів у мастодонта коміксів. Тільки за кордон було продано 185 мільйонів книг! Особливо комікс подобається німцям та англійцям. Він має величезний успіх і в Індії, Океанії, Південній Африці, Бразилії і практично у всіх країнах Південної Америки.

Кожний хотів би мати такого друга, як Астерікс. Він завжди знаходить вихід із найнеймовірніших ситуацій, перемагає в сутичках із зловмисниками. На честь сорокаріччя коміксу в Інтернеті було створено сайт (**http://www.asterix.tm.fr**), а видавництво «Альбер Рене» випустило «Книгу Астерікса», в якій зібрані всі смішні історії, історичні факти, жарти, карикатури, латинські вирази, які були використані при створенні коміксу.

Asterix forever!

У 1977 році помер сценарист коміксу та головний редактор «Пілота» Рене Госсінні (останні сім томів коміксу вже йшли під одним ім'ям — Удерзо). Сам «Пілот» проіснував до 1980-х. А Астеріксу хоч би що, він живе та процвітає! Одних тільки попередніх замовлень на останній 31-й том пригод двох друзів, що вийшов навесні 2000 року, надійшло аж на 10 мільйонів примірників!

Щорічно у Франції видається 500 нових назв коміксів, а 41% французів регулярно їх читають, витрачаючи на ці недешеві книжечки (комікси поряд із діамантами і компакт-дисками зараховані у Франції до «предметів розкоші» і коштують від 50 до 150 франків) 15% «культурного» бюджету.

Перший французький супутник називався «Астерікс», а в найпопулярнішому французькому таблоїді «Фігаро» є ціла рубрика — «Рік Астерікса». Перераховувати місця, позначені написами типу «Тут були Астерікс і Обелікс», можна до нескінченності. А здавалося б, звичайний комікс...

Авалон — свята земля, край Артура-короля

Як часом важко відрізнити правду від вигадки! Особливо історичну, яку вже нічим не перевіриш. А надто тоді, коли слухаєш відповідь, скажімо, Пундика, і він, дивлячись тобі у вічі, повідомляє, що: а) Александр Македонський був персидським царем і воював проти Рамзеса II; б) Спартак підняв повстання тому, що йому мало платили за участь у гладіаторських боях; в) Столітня війна тому й називається Столітньою, що тривала рівно сотню років... Продовжувати? Між іншим, у мене вже ціла колекція таких ляпсусів назбиралася, ще рік-два попрацюю — і можна книжку укладати.

Втім, правда з вигадкою не тільки в курйозах існують. Історія просто рясніє такими і не те щоб доведеними фактами, і не те щоб геть уже вигадками. Була Атлантида? Ніхто точно не скаже. Плавали вікінги в Америку ще на початку другого тисячоліття? А спробуй здогадайся! Чи була така особа, як Робін Гуд? Існує дуже багато різних легенд, пов'язаних з людьми, які насправді жили колись на білому світі. І ось тобі одна з них.

Три образи в одній особі

Легенда про англійського короля Артура та його Круглий стіл відома, мабуть, кожному. Та чи має вона під собою, так би мовити, реальний грунт? А на якій карті, скажімо, можна відшукати таємничий острів Авалон, що був місцем «прописки» легендарного короля? Відповіді на ці та багато інших запитань варто шукати у невеличкому абатстві Гластонбері. Саме там під час розкопок англійські археологи віднайшли могилу короля Артура та його дружини Гвіневри. То ж про якого короля йде мова? Адже в пам'яті людства існує їх аж троє: історичний король Артур, легендарний та персоніфікований, тобто герой лицарських романів. Цікаво, один образ плавно переходить в інший, що робить неможливим взагалі якось розрізняти ці постаті. Але давай спробуємо щось з'ясувати. Для цього помандруємо в історію.

На початку III століття римляни завоювали Британські острови, якими володіли аж до початку V ст. Але їм довелося покинути колонію, тому що на Рим зазіхали орди готів. А вже через півстоліття на Британію почали зазіхати германські племена. Це стало поштовхом до об'єднання британців із залишками римських нащадків. Спільними зусиллями вони вели активну боротьбу проти загарбників, яку очолював король Артур.

Незважаючи на поразку, якої зазнав Артур, ім'я цього легендарного короля, овіяне славою, назавжди залишилося в історії.

За давніми переказами, смертельно поранений король потрапив на чудесний острів Авалон, шлях до якого відкривається далеко не кожному.

На цьому казковому острові живуть ельфи та феї, а час тут спливає настільки повільно, що герої легенд, мабуть, спокійно перебувають на острові, насолоджуючись життям і зовсім не підозрюючи, що над нашою планетою вже пролетіло понад півтори тисячі років. А чи існував цей острів у дійсності? Якщо ні, то чи жив тоді насправді король Артур? Ці запитання нерозривно пов'язані між собою, і знайти відповідь на них не так уже й просто.

Дехто з містиків середньовіччя цілком серйозно вважав, що Авалон зник не у фізичному, а в сакральному розумінні слова, тобто перейшов в інший, магічний вимір часу і таким чином заховався подалі від людських очей. Історики XIX століття пояснювали зникнення острова Авалон дещо прозаїчніше: мовляв, він загинув внаслідок повені. Підтвердженням своїх висновків вчені вважали реальний випадок, який трапився в XI столітті з одним невеликим островом, що був у протоці Ла-Манш.

Цей острів був надійно захищений дамбами і шлюзами, але одного разу після якоїсь урочистості п'яна варта забула їх закрити, і сталося лихо — острів опинився під водою.

Описи Авалона часто зустрічалися у творчості давніх поетів Франції. Наприклад, у поемі про Вільгельма розповідається, що цей острів був надзвичайно багатим. Стіни його будівель були зроблені з якогось особливого каменю, двері вирізані зі слонової кістки, кожна домівка була щедро оздоблена коштовним камінням, а дахи на будинках виблискували чистим золотом.

В Авалоні процвітала чарівна медицина. Тут уміли лікувати найстрашніші недуги... Іншими словами, це мі-

сце порівнювали з земним раєм, де люди не знали ані горя, ані печалі. Саме слово «авалон» має спільні корені з древньобретонським «Inis Afalon» (бретонці — народність кельтського походження, яка проживає в Бретані, що у Франції), що в перекладі значить «яблуневий острів».

Таємниці Гластонбері

Багато гіпотез оплутує цей загадковий острів, але... Де ж таки він знаходиться? Я не даремно згадала Гластонбері, місцевість на крайньому заході Великобританії, поблизу Бристольського каналу. Сьогодні цей комплекс поєднує в собі місто, абатство і величезну вулканічну скелю, сповзаючу терасами донизу, на якій залишилися руїни церкви. Місцевість довкола міста через болота, які не осушувалися до XVI ст., раніше нагадувала острів. Залишки поселень, знайдені на цій території, датуються періодом римського загарбання. Археологи стверджують, що в Гластонбері протягом тривалого часу існував Зміїний храм друїдів — кельтських жерців. А вулканічні тераси служили дорогою для християнських прочан, що підіймалися на 150-метрову вершину поклонитися Богові. Більше того, за легендою, на цьому місці був таємний вхід у підземне царство повелителя ельфів. Гора у Гластонбері є загадковою навіть з точки зору сучасної науки.

Частенько місцевим мешканцям доводиться спостерігати незвичайні нічні явища. Наприклад, тут у повітря здіймаються ледь помітні синюваті вогники, які годинами витають довкола церковних руїн. За легендою, Йосип Аримафейський, який поховав тіло Ісуса Христа, збудував у Гластонбері першу у Великобританії церкву. Говорять, що він під час молитви завжди опирався на палицю.

Одного разу Йосип залишив свою палицю на горі, а коли повернувся — вона перетворилася на дерево. Сьогодні на руїнах Гластонбері кожного Великодня розквітає терен. Інша легенда пов'язана із криницею святого Грааля, що знаходиться коло підніжжя гори. Цю криницю спорудили з величезних витесаних каменюк друїди. Ще до сьогоднішніх днів з неї витікає 113 літрів червонявої води, яка має магічну силу.

Саме тут колись проживав король Артур. Дехто стверджує, що Круглий стіл короля Артура розпався лише через те, що Грааль зник зі світу людей. Абатство Гластонбері — це унікальний історичний об'єкт для багатьох релігій світу.

Окрім друїдів та християн, місцеву територію окупували відьмацькі общини. В епоху середньовіччя монахи звели тут величний монастир на честь святого Михайла. Після пожежі у 1184 році, яка знищила майже все абатство, людям вдалося відбудувати церкву, від якої сьогодні залишились тільки руїни. Те, що можуть побачити на цій території сучасні туристи, належить до кінця XIII ст. Як місце поховання короля Артура та його дружини, Гластонбері стало відомим лише з XII століття. Тоді ж монахи почали пошуки могили славнозвісного короля. У 1190 році вона була знайдена. Ретельно простукуючи кам'яні плити підлоги, монахи виявили на глибині трьох метрів під старою підлогою монастиря гробницю королівського подружжя. Два великих дерев'яних гроби були вкриті спеціальною смолою, щоб краще зберігалися. Скелет мужчини, тобто самого короля Артура, був надзвичайно високого зросту — 2м 25 см. Його череп був пошкоджений, можливо, від поранення мечем, хоча справжню причину травми встановити не вдалося. У жінки чудово збереглося біляве волосся. Керівництво монастиря вирішило урочисто перепоховати королівські останки. І за якийсь час над новою могилою встановили великий свинцевий хрест, на якому написали: «Тут, на острові Авалон, спочиває під землею уславлений король Артур». Згодом, у 1278 році, останки монарха були повторно перепоховані у спеціальній гробниці з чорного мармуру. Вся ця інформація зафіксована у хроніках гластонберійського абатства. Багато було спроб розгадати таємницю Гластонбері. Вчені, займаючись дослідженням чорної гробниці, підтвердили, що скелети Артура і Гвіневри датуються V-VI століттями. Тоді-то й жив легендарний король. Чи є тут якісь сумніви?

Мудрі та вправні, жорстокі й таємничі — КЕЛЬТИ-будівничі

Та що я люблю історію, так це за те, що білих плям у ній аж ніяк не менше, ніж у тій же уфології, яка вивчає НЛО, чи парапсихології, яка займається непоясненими з погляду сучасної науки явищами. І щоб знайти чергову білу латку на історичній карті планети, зовсім не обов'язково мандрувати кудись у Мезоамерику доколумбової епохи чи Африку часів царя Соломона. Якщо хочеш знати, в Європі такого добра теж чимало. От узяти хоча б давні племена кельтів...

Близькі за своєю мовою й культурою племена три тисячі років тому заселили майже всю Європу. Ми їх називаємо кельтами, римляни нарекли галлами. Ранній європейський фольклор почерпнув чимало багатющого матеріалу з пам'яток їхньої творчості. Герої багатьох середньовічних оповідок — Тристан та Ізольда, принц Айзенхерц (Залізне серце), чарівник Мерлін — народжені фантазією кельтів. У їхніх героїчних сагах, записаних ще в VIII столітті ірландськими монахами, фігурують казкові лицарі Грааля, зокрема Перцифаль і Ланцелот.

Сьогодні мало пишуть про життя кельтів і ту роль, яку вони відіграли у становленні Європи. Більше потішаються над ними в коміксах, які подають їх як варварів у рогатих шоломах, любителів хильнути зайвого та поласувати кабанятиною. А от сучасник кельтів Аристотель вважав їх «мудрими та вправними». А йому я більше вірю.

Мудрі та вправні

Умілість та винахідливість кельтів доводять у наші часи археологічні розкопки. Ще у 1853 році у Швейцарії було знайдено кінську збрую, виготовлену надзвичайно майстерно. Однак дослідники давньої кельтської культури доводять, що майстри із цих племен були дуже здібними і вміли виготовляти найвитонченіші вироби. Німецький дослідник Гельмут Біркган у книзі про кельтську культуру повідає про геніальність тодішніх техніків, котрі винайшли столярний верстат. Належать їм і куди складніші винаходи. Вони першими заклали соляні копальні та першими навчилися добувати залізо й сталь із залізної руди. Саме цим кельти започаткували у Європі завершення бронзового віку. За 800 років до Різдва в центральній та західній Європі бронзу витісняє залізо.

Біркган, вивчаючи та аналізуючи останні трофеї археології, доходить до висновку, що кельти, котрі спочатку осіли у центрі Європи у щедрих на копалини Альпах, швидко збагатилися і створили озброєні до зубів загони, котрі й правили політику в античному світі, а до того ж — розвинули ремесла, досягли високих технологій і стали лідерами. Вони чи не єдині серед інших народів виготовляли скляні браслети без швів. А ще вони видобували мідь, олово, свинець та ртуть глибоко з-під землі. Їхні бідки під кінську упряж були найкращими у Європі. Кельтські ковалі перші оволоділи технікою оковування стальних мечів, шоломів, кольчуг. Засвоїли відмивання золота на альпійських ріках і стали добувати його тоннами.

На території сучасної Баварії кельти спорудили 250 культових храмів та звели 8 великих міст. Понад 650 гектарів займало місто Кельгайм, а місто Гайденграбен було удвічі більше. На 1600 гектарах розкинулося місто Інгольштадт (міста ці виникли на території старокельтських). Відомо також, що на території сучасного німецького міста Інгольштадта височіло найбільше місто кельтів Манчинг. Його захищав кріпосний вал завдовжки понад 7 кілометрів, висоти пташиного польоту вал нагадував ідеальне коло. Задля такого шедевру зодчим довелося змінити русла кількох струмків, що протікали поблизу. У першому тисячолітті до нашої ери кельти заселяли територію від Чехії до

Ірландії. Турин, Будапешт і Париж (тоді він ще був Лютецією) були засновані кельтами. Всередині кельтських міст ні на хвилину не спинявся вир життя, акробати та силачі розважали городян чи не на кожній вулиці. Римляни любили згадувати, що кельти були вправними вершниками, навіть жінки.

Жінки любили голити собі брови (мода така в них була), носили вузькі пояси, аби підкреслити витонченість талії, прикрашали обличчя налобними пов'язками і майже кожна мала буси з бурштину. Масивні браслети та золоті нашийні кільця брязкали при найменшому поруху. Зачіски у стародавніх кельток нагадували вежі — для цього вони змочували волосся у вапняковій воді. Одяг був модний — по-східному барвистий і яскравий. Мужчини всі мали вуса та золоті кільця на шиї, а жінки — браслети на ногах, які намертво заклепували їм ще в ранньому дівочому віці.

Кельти мали свої неписані, але суворі закони: красивими вважали жінок витончених, тож тим хоч-не-хоч доводилося займатися спортом. А на кого не налазив «стандартний» пояс, того просто... штрафували.

Князь кожного племені тримав свою дружину, котра й захищала його інтереси. А захищати було що. Сварились кельти навіть за найменшої нагоди: кому випаде смачніший кусень оленини чи кабана. Для них це було справою честі. Тож не дивуйся, що в основу багатьох ірландських саг лягли саме сварки.

При такій величезній території, яку займали кельти, важко назвати їх однією нацією. Племена чисельністю понад 80000 чоловік діяли порізно.

Священна рослина — омела

Ще одна цікава знахідка додала трохи ясності у духовну культуру кельтів. За 30 кілометрів від Франкфурта було виявлено стилізовану фігуру людини, зроблену із пісковику. В лівій руці фігура тримала щит, а праву притискала до грудей. На одному з пальців чітко окреслюється перстень. На голові ж цієї 230 кілограмової статуї красувався тюрбан у формі омели — священної рослини кельтів. Ким була для стародавніх ця фігура!? Князем? Божеством? Великим друїдом?

Репутація в останніх дуже темна і таємнича, їм приписують магію та людські жертвоприношення. Кажуть, що друїди умертвляли полонених та зрадників і були разом з тим зразковими лікарями, суддями, вчителями. Вони блискавично пророкували майбутнє. Недарма римські імператори після війн зробили друїдів своїми бранцями, позбавили привілеїв та права чаклувати.

Та й тепер багато хто у Європі вихваляється тим, що володіє технікою магії друїдів, почитує книги на зразок «Вчення Мерліна — 21 лекція з сучасної практичної магії» або «Кельтський деревний гороскоп»... І не здогадується, що, виплітаючи на свята вінок з омели, тим самим наслідує давню кельтську традицію.

Побажання мертвих

До померлих кельти ставилися... з недовірою. І робили все можливе, аби, померши, людина вже не поверталася в цей світ. Якось в одному з кельтських поховань виявили 89 скелетів, яким бракувало 32 черепи. А в Дюрренберзі знайшли кістяк, повністю почленований. Мабуть, кельти мали своє пояснення таким дивовижам. У 1984 році розкопки в Англії принесли вченим нові докази ритуальних вбивств.

До смерті кельти готували свою жертву, мов на свято: мили, підстригали, голили. Спочатку її оглушували потужним ударом у тім'ячко, потім душили шнурками і... Що не кажи, часи були похмурі.

Важливу роль у житті кельтів відігравали всілякі заборони. Наприклад, вони не їли м'яса журавлів, зайців, курей і гусей, а деякі справи можна було робити лише лівою рукою. Кожне прокляття і навіть побажання мало для них магічну силу і наганяло страх. Боялися і прокльонів, нібито вимовлених небіжчиком. Друїди робили просто — вони відділяли голову покійника від тіла, а без неї вже як поговориш?

Ось такі контрасти кельтські — то дикі звичаї, то високі технології. Мило, до речі, теж кельти вигадали. «Такий диявольський синтез ми помічаємо ще у стародавніх майя та ацтеків», — зазначає учений на прізвище Гаффер, який займається питаннями моралі давніх людей. Отакі вони були — давні індіанці Європи.

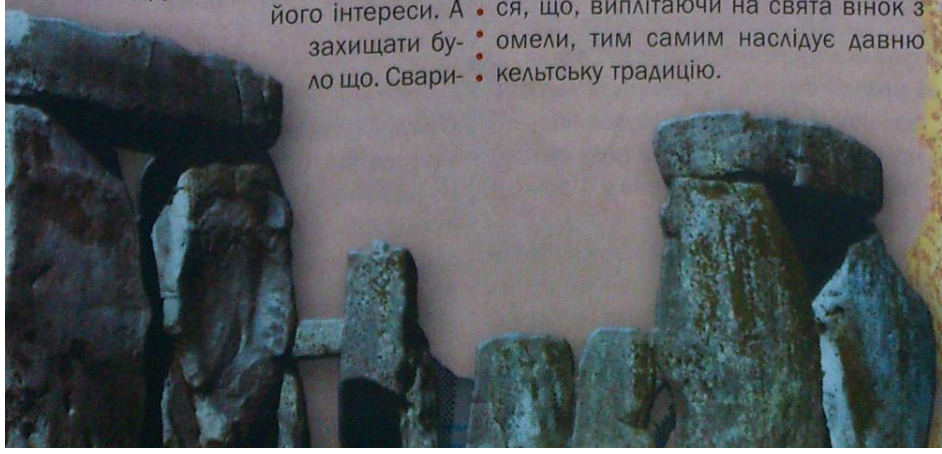

Стрибки з трампліна — класна лижна дисципліна

Чому люди полетіли

Давним-давно лижі посідали в житті давніх скандинавів (вони ж вікінги) набагато важливіше місце, ніж, скажімо, плеєр у житті нашого Джексона чи туфельки на підборах у Киці. І це не примха, а необхідність. Які тут примхи, коли й по снігу глибокому побігай, на гору піднімися, з неї ж таки спустися. А що таке гори, гадаю, не мені вам пояснювати. Горби, западини — тільки встигай слідкувати, аби в ущелину не беркицьнутися чи у скелю не врізатися. І от якщо різні заглиблення найкраще обминати, то горбок, якщо вистачає вправності та духу, можна й перескочити. Або перелетіти. Кому як більше подобається. Літали лижники, літали, і так, видно, їм це подобалося, що виник окремий вид спорту — стрибки на лижах. Звісно, з трампліна. Батьківщиною цього виду спорту сьогодні вважається гірська норвезька провінція Телемарк. Поступово «стрибаючі лижники» перемістилися з високих природних гірських виступів на спеціально зведені пагорби. Перші стрибуни приземлялися на рівнинні поверхні, та пізніше, коли довжина польоту все більшала і більшала, місця для «посадки» стали робити у формі припіднятої площини.

Цікаво, що ні про яку дальність стрибків у ті часи ніхто й не думав. Важливо було злетіти якнайвище. Та й оцінювалися стрибки лише на око.

Змагання літаючих лижників проводяться з 1840 року, а реєстрацію дальності стрибків запровадили тільки в 1868 році. Першим зафіксованим результатом був стрибок (подумати тільки!) на 19 метрів. Порівняй з нинішніми показниками, де і 110, і 120 метрів ні для кого не дивина, і зрозумієш, як далеко стрибнула лижна дисципліна за останні 135 років.

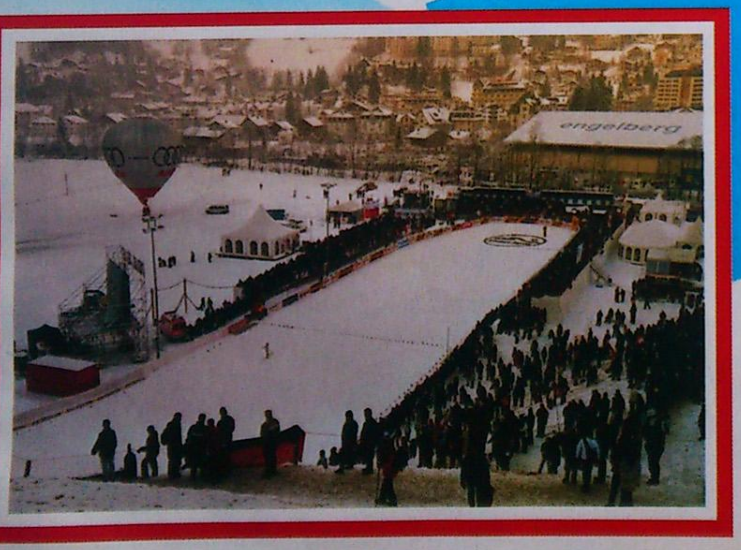

Міжнародна федерація лижного спорту (FIS) почала проводити офіційні змагання зі стрибків на лижах з трампліна в 20-ті роки минулого століття. Дебютували літаючі лижники в 1924 році на І зимовій олімпіаді в Шамоні. У Чехословаччині в 1925 році відбувся перший чемпіонат світу. До 1982 року світова першість проводилася раз у 4 роки, а зараз — кожні 2 роки.

Поміж сухою статистикою можна знайти й чимало цікавого. Наприклад те, що на першій олімпіаді норвежець Турлеф Хауг став бронзовим призером з результатом 18 балів. Слідом за ним фінішував американець Андреас Хауген, який набрав 17,916 бала. А через 5 років норвезький спортивний історик Якоб Вааге виявив, що в 1924 році судді припустилися елементарної помилки: в Хауга мало бути не 18, а 17,821 бала. І от у 1974 році на офіційній церемонії в Осло 86-річний Хауген отримав нагороду з рук дочки норвезького лижника — самого Турлефа Хауга не стало ще в 1934 році.

Як летиш-стрибаєш — такі медалі маєш

В історії розвитку стрибків з трампліна манера виконання стрибка мінялася не раз і не двічі, вона же й визначала чемпіонів. З 1924 по 1954 рік норвежці були незмінними переможцями як на світових першостях, так і на олімпійських іграх. Вони дивували всіх «парашутною» манерою виконання стрибка: злет догори з розмахуванням рук, нахил корпуса вперед — і летиш, немов на

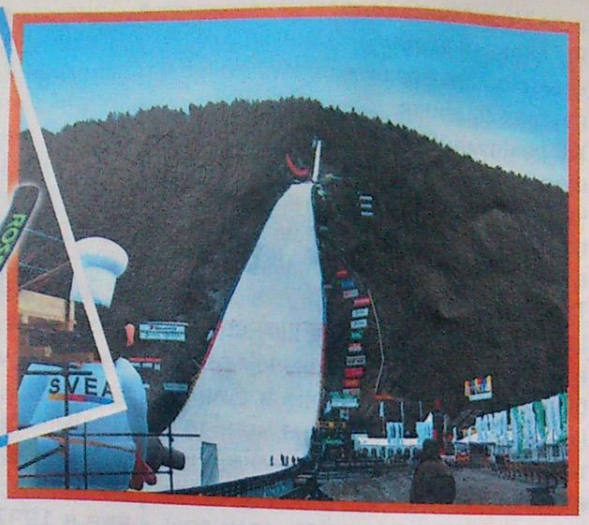

повітряній подушці. Моду у стрибках диктували троє братів Рууд — Асб'єрн, Зігмунд і Бергер. Найтитулованіший з них, Бергер, не втратив своєї спортивної форми навіть після кількох років фашистського концтабору, додавши до своїх довоєнних золотих медалей срібло першої повоєнної олімпіади 1948 року.

Тридцятилітню гегемонію норвезьких літунів на лижах порушили фіни, запропонувавши більш раціональний, аеродинамічний стиль польоту: вони вже не розмахували руками при стрибку, а щільно притискали їх до корпуса (або витягували вперед), нахиляючи тулуб майже паралельно до лиж. Крім цього, метикуваті фіни послабили пружину, яка кріпила черевики до лиж, збільшивши тим самим за рахунок задування повітря підйомну силу. І це принесло успіх — фіни цілих 35 років були переможцями на всіх серйозніших турнірах. Тільки раз — на Олімпіаді-60 — німцю Гельмуту Рекнагелю вдалося вирвати перемогу.

У 1989 році справжню революцію у стрибках на лижах з трампліна здійснив швед Ян Боклев. Він першим почав розводити носи лиж в різні сторони після відриву від стола відштовхування. Дальність польоту зросла. Судді, щоправда, не відразу сприйняли новий V-подібний стиль стрибка і зменшували оцінки за техніку. Але невдовзі весь світ перейшов на цей стиль, і судді, побурчавши для годиться, перестали знижувати оцінки за V-подібне розташування лиж у польоті.

Новий стиль стрибків спричинив необхідність створення довших та похиліших трас приземлення. Це давало лижнику змогу приземлятися по дотичній до поверхні траси і зменшувало навантаження на його ноги. А це дуже суттєво, адже сила удару «летючого профі» при приземленні сягала 500 кг! V-подібний стиль виконання стрибків живе і сьогодні. Цікаво, яким буде наступний?

Оцінювання стрибків

Починаючи з 1945 року, стрибки оцінювали не тільки за дальністю польоту, а й за красою та чіткістю дотримання вимог до фізичної готовності стрибунів. Судді слідкують за координацією рухів спортсмена, його динамікою рівноваги, володінням тіла під час польоту та приземлення.

Відтоді міжнародні правила оцінки стрибків практично не змінювалися. Довжина стрибків переводиться в бали. Політ на критичну точку (К) приносить спортсмену 60 балів. Критична точка відповідає довжині трампліна: для 60-метрового вона складає 60 метрів, для 90-метрового — 90 метрів і так далі. Кожний метр стрибка на 120 метровому трампліні «вартує» 1,8 бала, а на 90-метровому — 2 бали. Іншими словами, якщо спортсмен на 120-метровому трампліні залетів на 121 метр, він отримує 61,8 бала (60 балів за стрибок на критичну точку і плюс 1,8 бала за додатковий метр). Відповідно, за стрибок на 119 метрів судді від 60 балів безжально віднімають 1,8 бала.

Змагання зі стрибків на лижах обслуговують 5 суддів. Вони оцінюють техніку виконання стрибка за 20-бальною шкалою. Найкраща та найгірша оцінки відкидаються, і спортсмену нараховують суму трьох середніх суддівських оцінок. Наприклад, якщо при стрибку на критичну точку всі 5 суддів оцінили техніку спортсмена, виставивши по 18 балів, то він отримає 114 балів, які складатимуться з 60 плюс 54=18×3. Особливу увагу судді звертають на техніку приземлення — так звану «розножку», або класичну стійку «телемарк». За падіння чи доторкання рукою до лижні знімають по 10 балів. За один раз спортсмен може позбутися і 30 балів.

Важливим фактором у стрибунів з трампліна є довжина лиж, яка обмежується позначкою 280 см. Через це переможцями в цьому виді спорту легше було стати низькорослим (до 173 см) спортсменам, та вони особливо й не губилися.

Та от уже міжнародна федерація планує зняти обмеження на довжину лиж, і тоді здоровані теж покажуть, з якого вони тіста зліплені. Будемо тільки сподіватися, що чекати вже недовго нам лишилось.

Рік прийняття на озброєння	1979
Кількість країн, що прийняли на озброєння	20
Розмах крила	9,45 м
Довжина	15,03 м
Висота	5,09 м
Практична дальність	1315 км
Маса порожнього	7365 кг
Максимальна злітна маса	16057 кг
Екіпаж	1 чоловік
Максимальна швидкість	2120 км/год
«Стеля»	17 000 м
Довжина розбігу при зльоті	450 м
Довжина пробігу при посадці	650 м
Максимальне експлуатаційне перевантаження	9,0

F-16 Fighting Falcon — це сучасний багатоцільовий реактивний винищувач. Літак не задумувався ані як прорив у військовій техніці, ані як потужне знаряддя ведення бойових дій — йому просто-напросто відводилася роль такої собі безвідмовної повітряної «робочої конячки», яка б могла виконувати різні завдання та місії і була б готова знятися в повітря о будь-якій годині дня та ночі. Це й вирізняло даний винищувач від попередників, які або не були пристосовані до ведення бойових дій за будь-яких погодних умов (як-от F-104), або ж просто були надзвичайно дорогими (взяти той же F-14). Зовнішність F-16 робить його ближчим до повітряного винищувача, аніж до штурмовика. Невеличкий, маневрений, з максимальною оглядовістю (дуже цінна характеристика для ведення повітряних боїв). Споряджатись літак може ракетами системи «повітря-повітря» або ж при підтримці наземних військових дій — ракетами типу «повітря-земля» та бомбами. Завдяки своїм бойовим якостям F-16 брав участь у багатьох військових конфліктах. У 1981 році чотири винищувачі F-16 військово-повітряних сил Ізраїлю брали участь у нальоті на ядерний реактор поблизу Багдада (Ірак). Наступного року під час ізраїльської агресії проти Лівану F-16 Ізраїлю протистояли літакам Сирії, вигравши всі повітряні дуелі, за винятком однієї. У 1991 році під час військових дій у Перській затоці F-16 діяли у складі військ країн-учасниць антиіракської коаліції.

Обшивка кіля з вуглеволокнистого матеріалу

Руль напряму

Правий стабілізатор

Головний двигун

Правий закрилок-елерон

Закрилки — аеродинамічні гальма

Болти кріплення крил до фюзеляжу

Заднє зовнішнє ребро

Щиток штуцера повітряної заправки

Кожне несуче крило має вісім лонжеронів для більшої міцності

Є два основні шасі, кожне має по одному колесу

Передкрилок

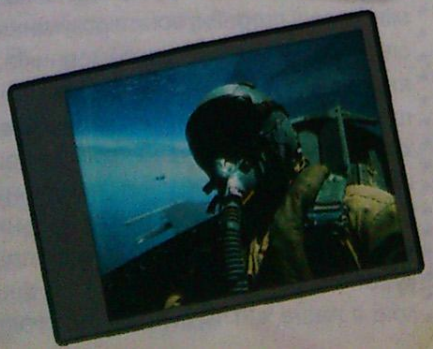

Як не стати родзинзоном, живучи серед людей

«Немає більшої радості в житті, аніж радість людського спілкування», — сказав колись Антуан де Сент-Екзюпері. І більшої цінності, додав би я. А що цінують понад усе різні Петьки, Васьки та Сергії? Нові джинси — о-о-о! Плеєр з наворотами — а-а-а! Колимага на блискучих коліщатах і з тонованими вікнами — у-у-у! Та подивився б я на тих Петьків, Васьків та Сергіїв, якби одної днини капосної вони лишилися сам на сам із своїм навороченим шмоттям-дрантям-залізяччям, а однокласники, друзі та сім'ї емігрували б... ну, на іншу планету. Отоді б вони завили так — на тому кінці галактики почули б! Бо що користі з отого майна рухомого, коли поговорити ні з ким? Отак-от. Чим не сюжет для Спілберга?

Тема спілкування стара як світ. Щодня ми маємо безліч зустрічей — значних і не дуже, та й просто випадкових. На жаль, не всі вони приносять мир і спокій в наші душі...

Ну, а ми самі як часто приносимо чимало неприємностей іншим — нехотячи чи навіть свідомо ображаючи когось через поганий настрій, погоду і просто так... Ну, подумаєш, образив когось словом... Дрібниця! У крайньому разі можна попросити пробачення. І так минеться...

Ласка та терпіння — краща терапія

Розрахунки показують, що люди втрачають 3/4 свого віку через різні стреси та кепський настрій. Ось візьму свій калькулятор і... Ого! Не повіриш, але втрачаємо і ти, і я, і інші по 120-150 років життя! Замість жити спокійненько років по 200, гробимо себе своїми ж руками.

От і виходить, що грубе спілкування завдає більше лиха людині, ніж усі війни та катастрофи разом узяті. Чому ж ми такі байдужі до себе, чому так не любимо і не цінуємо свого життя? Чому ж довкола панує така зневага людини до людини?

Кожен з нас — це цілий світ, цікавий, неповторний. І спілкування з собі подібними мало б приносити радість, заряджати позитивною енергією. То в чому ж річ? Чи не час збагнути, що від кожного з нас залежить щастя всіх разом. Не буде щасливим суспільство, яке складається з нещасливих людей. Ми не живемо на окремих безлюдних островах, тому наше життя — суцільне спілкування. Воно складається з багатьох невидимих ланцюжків, що пов'язують нас один з одним. Кожна людина народжується із здатністю співчувати і переживати. Та мало кому вдається зберегти ці прекрасні якості до кінця своїх днів. Почуття та здібності, якщо ними не користуватися, як і м'язи, що не рухаються, атрофуються. Стають непотрібними і відмирають. «Усі ми стали людьми настільки, наскільки навчилися любити і розуміти інших», — ось що казав про наші взаємини Борис Пастернак. Але любити і розуміти інших не легко, цього можна вчитися все життя. Головне — мати велике бажання розуміти інших. «Скажи мені, хто твій друг, і я скажу, хто ти!» Щоб стати особистістю, спілкуйся з особистістю. Дуже важливу роль відіграє оточення, яке дає право людині розкрити всі свої можливості. Чим більше ми розкриваємося, тим більше визріває в нас почуття власної гідності та самоповаги. Люди поважатимуть того, хто сам поважає себе та інших. І спілкуватися з такими завжди приємно. Розуміючи свої потреби, вони з розумінням сприймуть потреби співрозмовників. А якщо один прагнутиме принизити іншого, то це вже не спілкування. Необхідно навчитися володіти своїми емоціями. Де? На жаль, не існує спеціальних шкіл, ніхто не відкриває спеціальних курсів, де б навчали мистецтву спілкуватися без проблем. Але тією школою є наше життя: дім, школа, гуртки дозвілля, ігрові й танцювальні майданчики... До речі, на танцях лише 15% тілесних рухів, а все решта — спілкування! Ось де простір для самоосвіти і вдосконалення своєї особистості. Та не можна обмежувати культуру спілкування лише вмінням говорити. Часом словом не скажеш того, що у тебе на душі. Про тебе говорить усе: міміка, жести, одяг, зачіска, манера триматися... Тут тобі й окремі знаки спілкування, і супровідні ознаки. Але пам'ятай: чим багатша мова, тим більше можливостей висловити свої почуття, розкрити думку.

Обмін часточками душі

Будь-яка думка має право на існування. Починаючи розмову, треба відразу відмовитися від переконань, що лише мій погляд правильний, лише мою думку можна висловлювати вголос. Ми маємо право сказати своєму співрозмовнику все, що вважаємо за потрібне, але... існує «золоте» правило спілкування: «Не роби іншому того, чого не бажаєш собі!» Те саме й зі словами: «Не кажи нікому такого, чого не хочеш почути сам!» Ось у чому полягає таємниця здорового спілкування. Лише доброзичливість, щирість і довіра викличе позитивну взаємність. Між людьми постійно відбувається невидимий обмін — добра на добро, зла на ще більше зло. Як казав Шекспір: «Чим більше віддаєш, тим більше залишається».

Ми часто говоримо про якість ковбаси, телевізорів, машин, а часто можна почути про якість спілкування? А вона є, це настільки очевидно, що я й не збираюся нічого доводити. От на яких своїх (і не тільки своїх) почуттях, емоціях чи жестах ти можеш поставити позначку «Товар сертифіковано на «відмінно»? Б'юсь об заклад, що набралося б таких небагато.

А що це означає? А те, що вміння лагодити з іншими (а часто і з самим собою) в нас далеко не на висоті. Що ж тоді робити, спитаєш ти? Відповідаю: вчитися! Вчитися лаштувати своє життя, не калічачи чужого, не завдаючи болю тим, хто поруч із нами. Це непросто, бо так часто заважає наша нетерпимість до чужих думок та поглядів. Та спілкування не було б спілкуванням, якби не виявляло не тільки подібного в людях, а й відмінного. А якби всі думали однаково, говорили, мріяли, розуміли однаково, його б і взагалі не було. Парадокс? Парадокс: жити в сонмі собі подібних і почуватись робінзоном на безлюдному острові.

Радість спілкування

Хочеш отримувати радість у спілкуванні з друзями, батьками, вчителями — навчись дарувати її сам. Можливо, звучить трохи дивно, але дарувати комусь набагато приємніше, аніж чекати дарунків від інших. Особливо, коли очікування не виправдовує твоїх сподівань.

Всім і кожному відомий Дейл Карнегі радить «віддавати людям лише те, що б ми хотіли отримати для себе». Дивно? Як це — віддати, коли можна лишити собі? А взамін що? Не віддавати, а взяти якомога більше! — ось гасло більшості наших сучасників. А реклама цьому тільки потурає — лопай, хрумай, споживай! А якщо якоїсь миті луснеш?

Споживати — ось найбільша наша з вами помилка-установка! Споживач — це та ж сама чорна діра, поглинаючи геть усе, вона нічого не випромінює. Не хочеш, щоб люди тебе уникали, мов сонячні зайчики нейтронну зірку? Тоді тобі просто необхідно взяти до уваги кілька правил:

1. Моє життя таке, яким його створюють мої думки.
2. Я не роблю іншим те, чого сам не бажаю собі.
3. Я відповідаю за всі свої слова та вчинки.
4. Я не звинувачую у своїх проблемах нікого, окрім себе, бо розраховую лише на власні сили.
5. Я не нав'язую своєї допомоги і не вимагаю її від інших.
6. Я живу в мажорному стилі, радію кожному дню, кожній новій зустрічі.

Тож хочеш жити — живи на здоров'я, але думай та розраховуй усі свої кроки. Звичайно, набагато простіше кинутися у життєвий вир, не думаючи, що буде далі. Кудись та й занесе. Тільки тоді не шукай крайніх, ніхто не проживе твоє життя, вирішуючи твої проблеми. І не тому, що всі погані, просто в кожного своїх проблем досить. Отже, все в твоїх руках. Сподіваюся, надійних.

Комп'ютер — іграшка XXI століття

Щось останнім часом Киця похмура якась ходить. Став я її на відверту розмову витягувати, і виявилося, що на неї Джо увагу перестав звертати. От і підозрює, що в неї конкурентка. І не просто суперниця, а ще й учениця школи з поглибленим вивченням чи то трьох, чи то семи іноземних мов. Тому що сильно вже щось Джо взявся за англійську. То «пентіум» у нього в розмові проскочить, то «саунд-карта». І остання новина — суперницю звати Клава, це Киця почула від нашого баскетболіста.

Я кажу їй: «Заспокойся, не має Джо ніякої учениці, він просто комп'ютер купив. А ти, замість тужити, гайда краще зі мною до одного знайомого — він у комп'ютерах добре розбирається. І буде у вас із Джо ще одна тема для спілкування».

Central Processor Unit

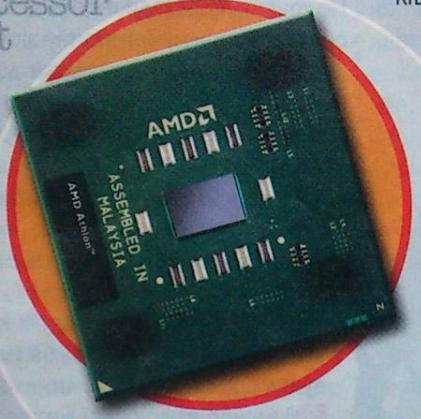

Ще 12 років тому всі комп'ютери були однакові — білі ящики, з яких у різні боки стирчали проводи, а дисплеї більше скидалися на старі телевізори. Це зараз вони різних форм, кольорів, не кажучи вже про «начинку». Та як би не виглядав цей помічник людини, будь-який персоналка фірми IBM, або IBM-сумісна, складається з чотирьох основних складових: ■ системний блок, ■ монітор, ■ клавіатура, ■ маніпулятор-миша.

Хто, хто в корпусі живе?

У корпусі системного блока, як у банківському сейфі, надійно сховані всі життєво важливі внутрішні органи ПК. Серце цього електронного організму — мікропроцесор, в обов'язки якого входить виконувати всі розрахунки в комп'ютері. Основна характеристика будь-якого мікропроцесора (ще їх називають чіпами) — тактова частота. Тактова частота — це кількість виконуваних за секунду операцій. А тепер уяви собі, як найбільш просунуті чіпи виконують за секунду мільйони операцій, здивуйся і... згадай, що комп'ютера, який хоча б дорівнявся до людського мозку, ще не придумали. Мене особисто це наповнює неабиякою гордістю за все людство і за себе зокрема. А тебе?

Цілком зрозуміло, що чим вищою буде тактова частота мікропроцесора, тим швидше працюватиме й комп'ютер. Кріпиться «серце» системи у спеціальному гнізді материнської плати. Материнською вона і зветься тому, що до неї, як до каркаса, кріпляться всі «нутрощі» ПК, злагоджену роботу яких вона забезпечує. В цій роботі не обійтися без вінчестера та оперативної пам'яті. Вінчестер — це накопичувач на твердих дисках, щось на зразок сховища. На ньому зберігається вся інформація, з якою нам доводиться працювати. Це тобі і картинки, і тексти, і музика, і фільми, і ігри (комп'ютерною мовою все це файлами називається, які по папках сортувати можна), і самі програми, які це все створюють, програють, переглядають. Як і у звичайному сховищі, на вінчестері потрібно підтримувати порядок, інакше півдня можна прошукати якийсь потрібний файл, та так і не знайти.

Головна вимога до вінчестера — його обсяг, який сьогодні вже вимірюють у гігабайтах. Чим він більший, тим більше інформації можна на ньому зберігати. Окрім вінчестера, де інформація зберігається постійно, поки ми самі її не зітремо, є в комп'ютері ще й оперативна пам'ять, яка «пам'ятає» тільки під час роботи комп'ютера. Вимірюється вона у мегабайтах, і чим їх більше, тим більше число програм, з якими можна працювати одночасно, і тим швидше працюватимуть самі програми.

Щоб усе, чим ми займаємося, відбивалося на моніторі, потрібна відеокарта, а якщо ще й звуки якісь почути захочеться, то й звукова карта не завадить. Плати звукової та відеокарти так само під'єднуються до материнської плати.

Motherboard

Сеньйор Монітор

Без монітора персональний комп'ютер був би нікому не потрібною «тарахталкою», яка б жила своїм багатим внутрішнім життям, а ми б нічого про це не знали. Чи повторювати, що монітор — це той же телевізор, тільки призначений для роботи з комп'ютером? Повною мірою це стосується ЕПТ-моніторів (ЕПТ — електронно-променева трубка). В них той же самий, що і в телевізорі, принцип формування сигналу — спрямований електронний пучок викликає світіння точок на екрані. Цей тип моніторів дозволяє утворювати зображення

Monitor

з максимальною контрастністю, яскравістю та кольоровістю. Зараз дедалі більше моніторів рідкокристалічних, у яких картинка утворюється за рахунок прозорості-непрозорості пікселів, на які поділений екран. Порівняно з ЕПТ-моніторами вони мають ті переваги, що: а) споживають мало енергії; б) позбавлені мерехтіння і не втомлюють

Hard Disk Drive

очей; в) не мають радіаційного випромінювання; г) місця на робочому столі займають набагато менше. З іншого боку, якщо користуватися таким монітором для різних комп'ютерних іграшок, не буде такої якісної картинки, як при звичайному електронно-променевому. Та й ціна в них нівроку.

Клавіатура

Клавіатура, або «клава», як ласкаво називають її програмісти, — основне знаряддя вводу інформації в комп'ютер. Це своєрідна «дошка», на якій коли у 5, коли в 6 рядів розміщені клавіші. За кожною алфавітно-цифровою клавішею закріплені два знаки. Відповідність знаків клавішам називається в народі «розкладкою» клавіатури. Крім алфавітних та цифрових клавіш, є ще функціональні, які служать для подачі програмам, що виконуються на комп'ютері, певних команд. Головне у «клаві» — її зручність, м'якість ходу клавіш та маркування. Бувають ергономічні моделі клавіатури «хвилястої» форми. В них алфавітно-цифрова клавіатура розділена на дві частини, розташовані під кутом 120°. Так зручніше набирати — кожна рука завжди перебуває над своєю «половинкою». А є вже й безпровідна клавіатура. Лежиш собі у спальні і віддаєш команди комп'ютеру в ба-

Дуже зручно!

Мишка-клікучка

Маніпулятор миша молодша від клавіатури, але має набагато більше модифікацій. Спочатку це була прямокутна коробка 7×10 см та максимальною висотою 4 см, яка мала одну кнопку і з'єднувалася з комп'ютером проводом. Провід так скидався на мишачий хвіст, що й сам маніпулятор охрестили мишею.

Більшість нинішніх мишей діляться на оптикомеханічні та оптичні. В оптикомеханічних при русі по поверхні обертається кулька, її обертання передається двом розташованим перпендикулярно коліщаткам, з яких за допомогою оптронів зчитується відносне переміщення миші. Сама кулька металева, обтягується гумою, через що погано рухається на полірованій чи, навпаки, забрудненій поверхні. Тертя між кулькою та поверхнею збільшує спеціальний килимок. Оптичні миші не мають рухомих частин, у них при русі поверхнею змінюється відбивання променя світла, яке випускає миша. І ще вони менш чутливі до шершавості і чистоти поверхні. Досить популярні зараз і «безхвості» миші, які «спілкуються» з комп'ютером через спеціальний інфрачервоний порт. А за розмаїттям дизайну з мишею може посперечатися хіба що корпус. ...От і повеселішала Киця. Думаю, при нагоді зможе блиснути своїми знаннями перед Джо — ото вже він здивується!

Case

«Pentium», «Duron», «Athlon» — хто в цій гонці чемпіон?

AMD Athlon XP

Майже кожен з процесорів, який може трапитись на нашому ринку, випускається компаніями «Intel» або AMD — споконвічними суперниками, комп'ютерними велетами. Процесори «Celeron», «Pentium» — продукція компанії «Intel», AMD поставляє процесори «Duron» та «Athlon». Процесори від AMD, не поступаючись, а часом і переважаючи продукцію «Intel» у швидкості, набагато доступніші за ціною. З іншого боку, споживча потужність «Duron» та «Athlon» більша, та й гріються вони сильніше, ніж «Celeron» чи той же «Pentium».

intel inside

Провід у «клави» забрали — «клави» мобільними стали

Виконана в чорних або темно-синіх тонах клавіатура «Cordless Freedom Optical» від компанії «Logitech» вільномобільна. Із системним блоком вона «спілкується» по радіо, а це означає, що працювати з нею можна, наприклад, лежачи на канапі, а можна покласти

клавіатуру на коліна і вмоститись у радіусі двох метрів від компіка.

Ух ти, мати здорово IBM-сумісну голову!

Компанія «Xybernaut» представила комп'ютер у вигляді наголовного обруча з мікромонітором для ока. На пояс вішають електронну коробочку, в кулак береться маніпулятор — замінник мишки, і все. Комп'ютер назвали «poma» (з малої літери) і, аби відрізняти від інших переносних моделей (того ж ноутбука), нарекли «головним». І наділили додатково функціями мобілки, пейджера та MP3-плеєра.

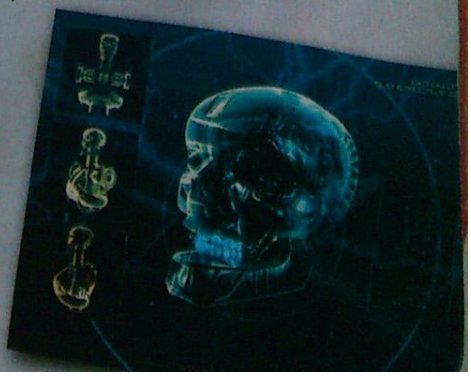

Як Сідней Мельбурну носа втер

Сідней, перше австралійське місто, постійно відчував на собі зверхнє ставлення аристократичного Мельбурна. То він мало не стане столицею Австралії. То ще якусь капость учинить. То привласнить собі право на проведення Олімпіади-56. Що ж робити сіднейцям? Ті подумали, подумали і... проголосили в 1954 році конкурс на кращий проект оперного театру.

У конкурсі взяло участь 233 архітектори з 32 країн. Переможцем став 29-річний датчанин Йорн Устцон. У 1959 році закипіло будівництво.

Час показав, що вибір проекту датчанина був вірним. Побачивши раз у Сіднейській затоці білі куполи-раковини, схожі на роздуті вітрила, ти пам'ятаєш їх усе життя. Якою ціною далася видима легкість споруди! Замість чотирьох років будівництво тривало чотирнадцять, замість семи мільйонів доларів витратили 102 мільйони. Кабінет міністрів, звинувачений у невиправданому перевищенні витрат, змушений був подати у

відставку, а архітектор у відчаї спалив усі креслення і, охоплений люттю, назавжди покинув Австралію. Опери він так жодного разу й не бачив.

Офіційне відкриття театру відбулося 20 жовтня 1973 року у присутності англійської королеви Єлизавети II. Перша опера, дана на його сцені, — «Війна і мир» Сергія Прокоф'єва.

Сама Опера стоїть у гавані на Беннелонг-Пойнт і займає 2,2 га. Вага «вітрил» — 161 000 тонн, висота — 67 метрів. Усередині знаходяться п'ять окремих зал для симфонічних концертів, оперної музики, камерних і театральних постановок. Сіднейська Опера — власниця найбільшої у світі театральної завіси, витканої за ескізом австралійця Коберна у Франції.

Орган, що стоїть у концертному залі, вважається найбільшим механічним органом у світі — він має 10 500 труб!

Оперний зал розрахований на 1550 глядачів, концертний — на 2700. Тут же дає концерти й філармонічний хор Сіднея.

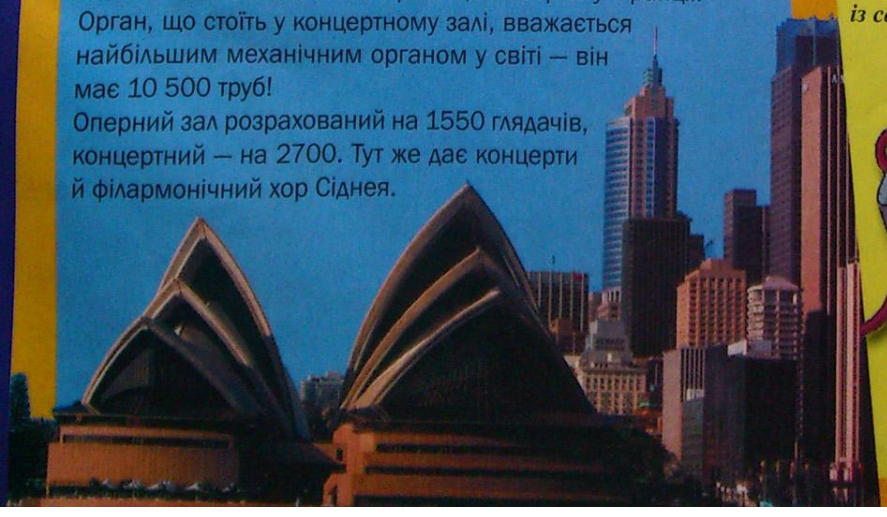

Рентгенівський апарат

Тобі доводилося, затиснувши в одній руці направлення від стоматолога, а другою тримаючись за розпухлу щоку, бігти до рентген-кабінету, щоб робити знімок хворого зуба? Ні? Вітаю! Так? Співчуваю. А щоб було не так сумно, розповім тобі, як працює рентгенівський апарат.

Принцип його дії грунтується на властивості рентгенівського проміння безперешкодно проходити крізь м'які тканини і поглинатися більш щільними субстанціями. Такими, наприклад, як кістка, зуби, металеві предмети.

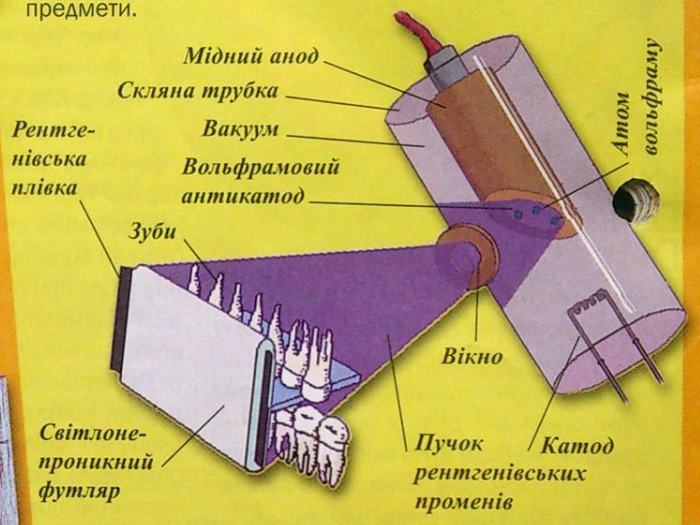

Рентгенівська трубка. Усередині трубки негативно заряджений катод випромінює потужний пучок електронів. Б'ючи по антианоду, електрони заряджають атоми вольфраму. Надлишок енергії, який утворюється при цьому в атомах вольфраму, і вивільняється у вигляді рентгенівського випромінювання.

Плівка чутлива до рентгенівських променів. Зовнішнє покриття захищає плівку від світла, але вільно пропускає рентгенівське випромінювання.

Знімок. Шкіра, крізь яку промені проходять без жодних перешкод, на знімку чорного кольору. Зуби, пломби і все таке — світліші.

Свинцевий корпус захищає від випромінювання променів у довкілля.

Охолоджувальна рідина запобігає перегріванню скляного корпуса.

Арифметика. На літніх канікулах Киця познайомилася з чотирма цікавими хлопцями (одним діджеєм, двома скейтерами та одним хакером), і кожен з них подарував їй по два плюшевих ведмеді. Взимку на катку вона познайомилася ще з трьома хлопцями (один ковзаняр та два хокеїсти), кожен з яких знову подарував їй по три плюшевих ведмеді. І от на канікулах ще одного плюшевого ведмедя їй подарував Джомолунгма-Джо. Із скількома хлопцями доведеться познайомитися на наступних літніх канікулах Киці, яка колекціонує зовсім не плюшевих, а керамічних ведмедів, аби роздарувати весь свій плюшевий звіринець, через який вдома вже ступити ніде (з розрахунку одне знайомство — один плюшевий ведмідь)?

ЗАВДАННЯ НА КАНІКУЛИ

Фізика. Прийшовши з лижної прогулянки, голодний мов сто вовків Пундик знайшов на кухні каструлю з 570 грамами холодної вермішелі, швиденько перевів це в кілограми і з'їв. Скільки кілограмів холодної вермішелі з апетитом поглинув Пундик? А скільки це буде в тоннах?

Геометрія. Від дверей Крапчиної лабораторії до холодильника (позначимо цей шлях відрізком АВ) 16 котячих кроків. Від холодильника до ближчого вікна (відрізок ВС) 12 котячих кроків. Скільки кроків відділяє Ковбасана, що спить на підвіконні, від дверей (відрізок АС), якщо відомо, що АВ і ВС сполучаються під прямим кутом?

Трудове навчання. У мобільному телефоні професора Крапки, подарованому на одному з симпозіумів, 12 золотистих кнопок та 8 матових. Як змінилося процентне співвідношення кнопок кожного кольору після проведеної Колібриком модернізації, в результаті якої відпала потреба у 5 матових кнопках та 5 золотистих? Яким воно було до вдосконалення апарата?

Хімія. Щоразу після тренування баскетболіст Джо приймає душ. За один раз на хімічну реакцію омилення йде 20 г мила «Johnson's Basket». Скільки грошей щомісяця йде на мило при щоденних тренуваннях, якщо 100-грамовий шматок мила коштує 1 грн. 20 коп.?

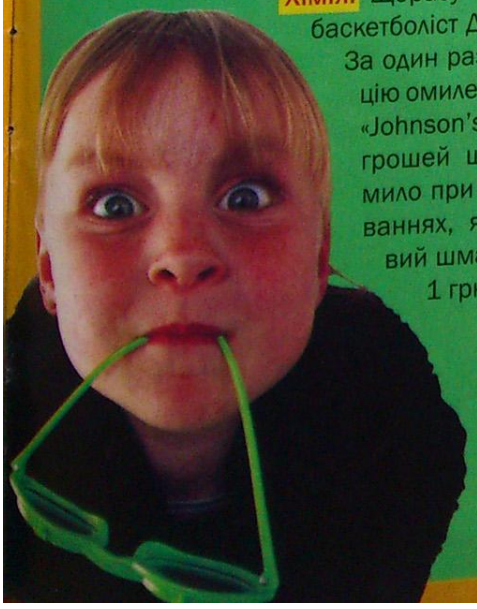

Las Ketchup

Asereje

Mira lo que se avecina
a la vuelta de la esquina,
viene Diego rumbeando.
Con la luna en las pupilas
y en su traje agua marina
van restos de contrabando.
Y donde mas no cabe un alma
alli se mete a darse cana
poseido por el ritmo ragatanga
y el disjey que lo conoce
toca el himno de las doce
para Diego la cancion mas deseada.
Y la baila y la goza y la canta.

Asereje ja de je de jebe tu de jebere
seibiunouva majavi an de bugui an de buididipi.
Asereje ja de je de jebe tu de jebere
de seibiunouva ma javi an de bugi an de buididipi.

No es cosa de brujeria
que lo encuentre to los dias
por donde voy caminando,
Diego tiene chuleria
y ese punto de alegria
ractafari afrogitano

y donde mas no cabe un alma
alli se mete y se da cana
poseido por el ritmo ragatanga
y el dijey que lo conoce
toca el himno de las doce
para Diego la cancion mas deseada.
Y la baila, y la goza y la canta.

Asereje ja de je de jebe tu de jebere
seibiunouva majavi an de bugui
an de buididipi.
Asereje ja de je de jebe tu de jebere
de seibiunouva ma javi an de bugi
an de buididipi.

Від очей і до печінки — для людини запчастинки

Чи важко бути генієм? Мабуть, так. Візьми того ж Ейнштейна з його теорією відносності, про яку всі чули, але якої ніхто не розуміє. Живеш так собі сам на сам із своїми теоретичними викладками, і поговорити ні з ким ні про п'ятий вимір, ні про нуль-переходи, ні про квантову механіку. Так і тут. Розкрив професор з Гарварда Джозеф Ваканті колегам свої плани, а ті... «Геть здурів чолов'яга», — казали вони одне одному. А вся річ була у тому, що Ваканті збирався вирощувати в колбах... людські органи — судини, печінку, навіть серце. Університет теж не зрозумів «божевільного» професора і навідріз відмовив йому в підтримці.

Фантастичні ідеї

Все це було давно, в 1987 році. Сьогодні ж у Джея Ваканті 25 співробітників, і в Чака стільки ж. Брати живуть активним науковим життям, видають журнали, оформляють патенти, а на експерименти одержують 10 мільйонів доларів щороку. І ніхто вже їх не обзиває.

Єдиною людиною, яка сприйняла «божевільні» ідеї, був брат Чарльз, теж медик. «Джей і Чак» — так називали вони одне одного в дитинстві — вдень оперували хворих, а вечорами проводили свої досліди.

У кожного з них своя лабораторія. Джей спромігся виростити 14 видів тілесних тканин. Щоправда, печінку, сердечні клапани та кишки пересаджує лише щурам та ягнятам. Чак виготовляє деталі простіші — носи, вуха, кістки — і вже от-от почне застосовувати плоди своєї творчості. При Гарварді тепер є дві фірми. Спеціалісти сіли та й подумали, що прибутки від такої справи будуть сягати карколомних оборотів. Якщо б усі потрібні «деталі» завжди були під руками медиків, то багатьом нужденним не довелося б чекати на природних донорів. Адже здоровий орган однієї людини за згодою родичів можуть трансплантувати (пересадити) в тіло іншої.

Процес пішов...

Три роки тому Джей запропонував журналу «Сайнтіфік Амерікен» опублікувати малюнок, на якому було зображено вирощену в колбі людську руку. Редакція бундючно відповіла, що фантастичних творів вони не друкують, що вони, мовляв, солідний науковий журнал із серйозними поглядами на життя та солідною репутацією. «Ах так! Приїздіть у Бостон і самі подивіться!» — відповів їм професор Джей і сердито кинув слухавкою. А вони отак взяли і приїхали. Роздобрившись, Ваканті показав їм інкубатори, в яких дозрівала просочена спецрозчином м'язова тканина. Він зробив журналістам пізнавальну екскурсію операційними залами, де ягнятам саме пересаджували судини з біореакторів. А ще похвалився, що з цих ягнят на фермах виростають цілком нормальні вівці. Цього разу вже повірили.

Коли ж малюнок з колби все-таки опублікували, науковий світ вже наслухався про братів Ваканті. З різних країн до них приїздять медики, хіміки, інженери, сподіваючись навчитися цій дивній науці вирощування серцевих клапанів. Щоб віддячити братам за науку, вони безкоштовно (на громадських засадах) трудяться в їхніх лабораторіях. Досить добрі справи із вирощуванням м'язевих та тонких епітеліальних тканин. А от штучні кров'яні судини, нервові тканини не піддаються їхній мудрості.

Дж. Ваканті завжди був королем серед хірургів, а Чак — один із кращих спеціалістів з наркозу. Тепер Чак допомагає братові використовувати спільні ідеї та методики у галузі практичної хірургії. Два роки тому Чак запропонував пр[illegible] мишу із врощеним у спину людським вухом. Експериментатор сподівається на те, що людські вуха зможе згодом пришивати й людям.

Колеги тихо захоплюються братами Ваканті, однак додають до цього захоплення і дещицю скепсису. Втім, окрім багатьох вирішених питань залишається чимало нерозкритих. Наприклад, чи не будуть прирощені органи продовжувати свій ріст на розвиненому тілі? Чи не перейдуть вони у злоякісні пухлини? І таке інше... Вони впевнені, що в лабораторіях братів Ваканті скоро з'являться матеріали, необхідні для «часткового ремонту»: латочки з клітин печінки для пошкодженого алкоголем органа, невеликі куски хрящиків, щоб привести до порядку старі суглоби і таке інше. Таким чином, збіжить дуже небагато часу, і людину ремонтуватимуть, як машину. Хіба ж є в цьому щось погане!?

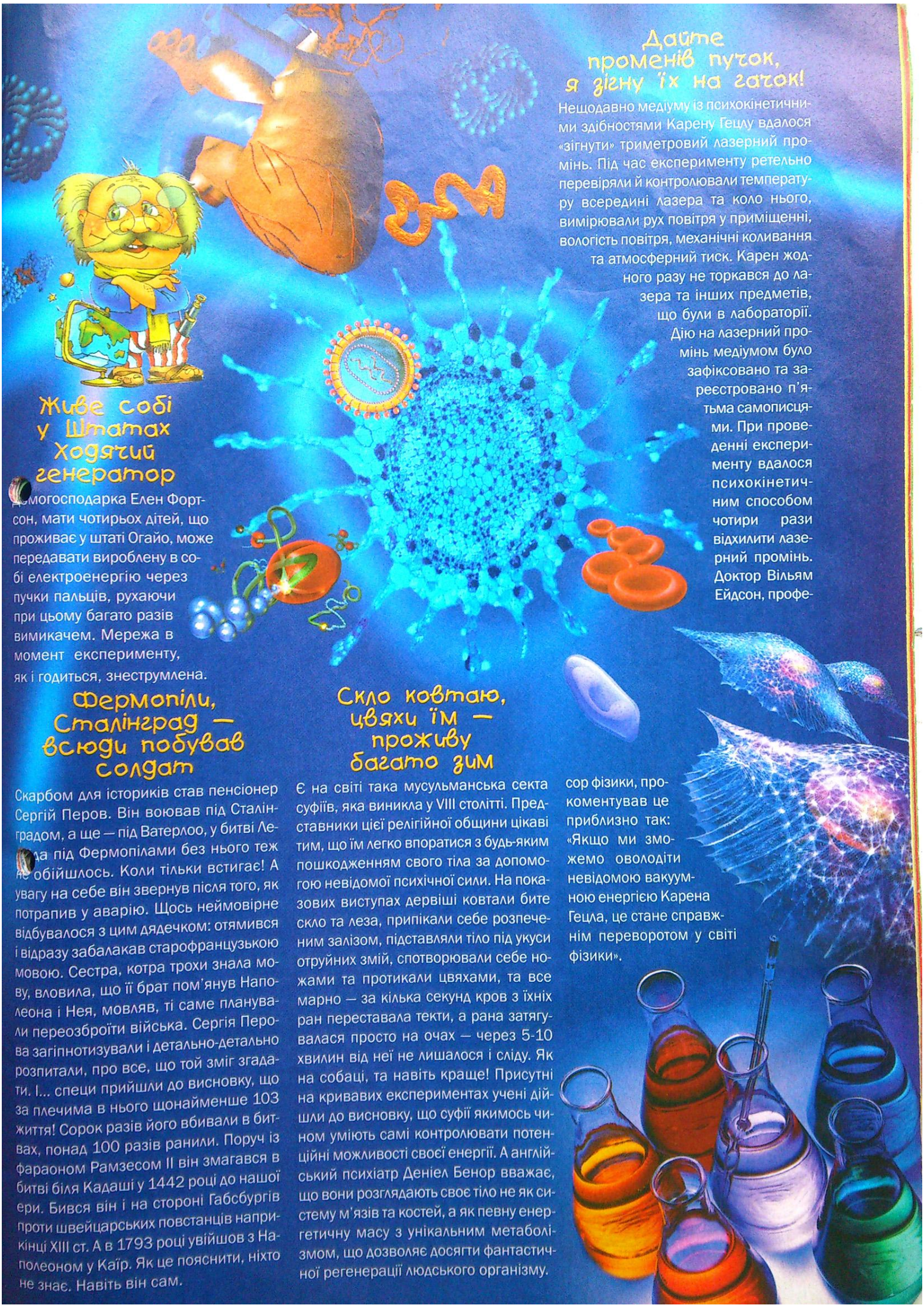

Дайте променів пучок, я зігну їх на гачок!

Нещодавно медіуму із психокінетичними здібностями Карену Гецлу вдалося «зігнути» триметровий лазерний промінь. Під час експерименту ретельно перевіряли й контролювали температуру всередині лазера та коло нього, вимірювали рух повітря у приміщенні, вологість повітря, механічні коливання та атмосферний тиск. Карен жодного разу не торкався до лазера та інших предметів, що були в лабораторії. Дію на лазерний промінь медіумом було зафіксовано та зареєстровано п'ятьма самописцями. При проведенні експерименту вдалося психокінетичним способом чотири рази відхилити лазерний промінь. Доктор Вільям Ейдсон, професор фізики, прокоментував це приблизно так: «Якщо ми зможемо оволодіти невідомою вакуумною енергією Карена Гецла, це стане справжнім переворотом у світі фізики».

Живе собі у Штатах ходячий генератор

Домогосподарка Елен Фортсон, мати чотирьох дітей, що проживає у штаті Огайо, може передавати вироблену в собі електроенергію через пучки пальців, рухаючи при цьому багато разів вимикачем. Мережа в момент експерименту, як і годиться, знеструмлена.

Фермопіли, Сталінград — всюди побував солдат

Скарбом для істориків став пенсіонер Сергій Перов. Він воював під Сталінградом, а ще — під Ватерлоо, у битві Леніда під Фермопілами без нього теж не обійшлось. Коли тільки встигає! А увагу на себе він звернув після того, як потрапив у аварію. Щось неймовірне відбувалося з цим дядечком: отямився і відразу забалакав старофранцузькою мовою. Сестра, котра трохи знала мову, вловила, що її брат пом'янув Наполеона і Нея, мовляв, ті саме планували переозброїти війська. Сергія Перова загіпнотизували і детально-детально розпитали, про все, що той зміг згадати. І... специ прийшли до висновку, що за плечима в нього щонайменше 103 життя! Сорок разів його вбивали в битвах, понад 100 разів ранили. Поруч із фараоном Рамзесом II він змагався в битві біля Кадаші у 1442 році до нашої ери. Бився він і на стороні Габсбургів проти швейцарських повстанців наприкінці XIII ст. А в 1793 році увійшов з Наполеоном у Каїр. Як це пояснити, ніхто не знає. Навіть він сам.

Скло ковтаю, цвяхи їм — проживу багато зим

Є на світі така мусульманська секта суфіїв, яка виникла у VIII столітті. Представники цієї релігійної общини цікаві тим, що їм легко впоратися з будь-яким пошкодженням свого тіла за допомогою невідомої психічної сили. На показових виступах дервіші ковтали бите скло та леза, припікали себе розпеченим залізом, підставляли тіло під укуси отруйних змій, спотворювали себе ножами та протикали цвяхами, та все марно — за кілька секунд кров з їхніх ран переставала текти, а рана затягувалася просто на очах — через 5-10 хвилин від неї не лишалося і сліду. Як на собаці, та навіть краще! Присутні на кривавих експериментах учені дійшли до висновку, що суфії якимось чином уміють самі контролювати потенційні можливості своєї енергії. А англійський психіатр Деніел Бенор вважає, що вони розглядають своє тіло не як систему м'язів та костей, а як певну енергетичну масу з унікальним метаболізмом, що дозволяє досягти фантастичної регенерації людського організму.

Ідеальна команда

Боб Шоу

З далеку він помітив тільки багаті хутра. Потім побачив її обличчя. Затаївшись у тіні, Пурві чекав, коли вона наблизиться.

Глибоко зітхнувши, Пурві дістав із кишені пістолет і вистрибнув на дорогу.

— Мовчати! Сумочку сюди! Швидко! І брязкальця...

І раптом жінка осіла, немов розчиняючись у повітрі, і за секунду замість неї біля ніг Пурві з'явилась якась моторошна істота. З панічним лементом він обернувся, збираючись бігти. Та було пізно... Величезні м'ясисті листки і безліч темно-зелених щупалець лежали в Пурві на обличчі і ворушились у такт з його подихом. Краплі води стікали з них на одяг. Він відштовхнув цю масу, випростався і... зрозумів, що він у космосі.

Те, де він був, найменше нагадувало космічний корабель. Низьке, майже кругле приміщення, подекуди яскраво освітлене, подекуди у півтемряві. Темно-коричневі стіни блищали від вологи. Тонкий шар бруду на підлозі, над нею — безладно розкидані панелі з приладами, інструменти, гнізда, кінці кабелів, перегородки.

Він звівся і ледь не впав від запаморочення. Здавалося, в самому повітрі було щось п'янке.

За спиною щось ворухнулося. Пурві обернувся. Темно-зелена купа листя, що він струсив із себе, повзла до нього, залишаючи в бруді широкий слід. У центрі її, під листками і щупальцями, вгадувалась вузлувата маса. Щупальця закінчувалися блискучими чорними горошинами, що нагадували очі. За два кроки до нього кущ зупинився. Пурві видалося, що час завмер, аж тут він помітив, що по найбільшому верхньому листку повзуть бліді ясно-зелені літери. Ця штуковина намагається з ним говорити!

— Я дам тобі золота, — з'явилося на листку.

— За що? — спитав він, намагаючись заглянути всередину розумної рослини.

— Вибух ушкодив частину корабля, — з'явилися нові рядки. — Лурр полагодив, що міг. Але не все. Ти дуже рухливий. Будеш працювати. Лурр заплатить тобі.

— Я не вмію лагодити зорельоти, — сказав Пурві.

— Я керуватиму, — Лурр повільно висвітив три пропозиції.

— Ти повернеш мене на Землю?

— Так.

— Слухай, — запитав він підозріло, — а як довго ми будемо в польоті?

Широке лопушиння розгорнулося, і на ньому з'явився напис:

— П'ятнадцять твоїх днів.

— А як з їжею?

— Ти будеш їсти їжу ахтаура.

— Це що таке?

— Ахтаур — мій помічник. Він і приніс тебе сюди.

— Я не хочу його їжу.

— Ахтаур не буде проти.

Лурр заколихався і рушив геть. Роздумуючи над останньою фразою, Пурві пішов за ним. Почуття гумору — в рослини?

Тим часом Лурр дістався до дверцят у стіні і торкнув щупальцем білу кнопку на ній. Двері розчинилися. Лурр натиснув ще одну кнопку, і через задню стінку в шафку вивалився шматок чогось рожевого і пористого. Пурві без особливого ентузіазму взяв його в руки, але довго вмовляти себе йому не довелось.

Час тягся повільно, і постійні незручності швидко стомлювали Пурві. Він часто засинав, забиваючись у темний кут, де було менше бруду. Покручені консолі, розбиті плафони — все говорило, що вибух стався саме тут. Якось Пурві вирішив пошукати якоїсь шматини — для тепла. У стіні було кілька низьких дверей, і, натискаючи білі кнопки над ними, Пурві почав пошуки. Усередині шаф було безліч запасних деталей і шухляд, на одній із полиць лежало дві сотні прозорих блоків, на іншій — купа фіолетових водоростей...

Нарешті він дістався більших дверей з яскраво-червоним колом. Пурві, геть уже закляклий, відчинив двері і побачив у центрі приміщення давню пузату піч. Він уже намірився переступити поріг, аж тут до нього дійшло, що такої грубки тут не може бути. Щось ворухнулося, і, зачиняючи двері, Пурві встиг помітити огидну жирну тварину з роззявленою сірою пащею.

До нього підповз Лурр і розправив листок із текстом:

– Ти впізнав ахтаура?

– Це... та жінка, що я бачив у парку?

З'ясувалося, що ахтаур — дуже повільний хижак з планети Лурра. Він підбирається до жертви, телепатично діючи на її зорові центри.

Лурр виглядав краще, ніж на початку подорожі. Часом він «друкував» свої питання швидше, ніж Пурві міг на них відповісти, і розуміння того, що ця рухлива рослина, можливо, розумніша від нього, аж ніяк не радувало Пурві. Рухався Лурр тепер майже так само швидко, як Пурві, що теж йому не подобалося. До кращого змінилося, мабуть, тільки одне: Лурр перестав обліплювати його тіні. На сьомий день шляху Пурві зрозумів, що він знаходиться так далеко від Землі, як ніхто з людей ще не забирався.

– Далеко ми вже? — запитав він у Лурра. — Скільки світлових років від Землі?

– Я не користуюся вашими одиницями виміру, — видрукував Лурр, — але якщо так, то близько шести світлових годин.

– Шоста година? — закричав Пурві. – Це десь біля Плутона! Ти обіцяв долетіти за п'ятнадцять днів. Половина терміну вже позаду, а ми все ще в Сонячній системі! У чому річ?

– Подорож триватиме у три етапи. Відліт із Сонячної системи зайняв першу половину терміну. На підліт до моєї планети буде потрібно стільки ж саме. На звичайних двигунах. А міжзоряний стрибок на двигунах Лурра — кілька годин.

Пурві замислено торкнув долонею щетину на щоках і посміхнувся. От воно що! Швидкість, з якою промчав повз нього зелений кущ, на мить приголомшила Пурві, і лише коли Лурр досяг дверей з великим червоним колом, він зрозумів, у чому річ, і собі кинувся туди ж. Біля самих дверей він послизнувся і з усього розмаху полетів на підлогу. Перед очима поплили кола.

Ще не оговтавшись від падіння, він побачив, як відчинилися двері й у кімнату, роззявляючи блідо-сіру пащу, швидко вповз ахтаур. Тулуб його обволікав хмару примарних, мінливих образів — реакція ахтаура на сум'яття лежачої на підлозі людини.

У паніці Пурві заходився шукати якусь зброю. Знайшлося щось схоже на поршневий механізм, і Пурві опустив його на ахтаура. Блискуча шкіра на спині звіра лопнула, і поршень потонув у м'якому осілому тілі. З пащі ахтаура вирвався стогін, і образи зникли.

Лишивши свою імпровізовану зброю, Пурві обернувся до Лурра. Той швидко наближався, випроставши з листків схожий на кактус наріст із довгими тонкими голками. Пурві відстрибнув убік і побіг до протилежної стіни, знімаючи на бігу вузький металопластиковий ремінь. Стиснувши пряжку в руці, він обернувся і хльоснув з розмаху: кілька очей-стеблинок відлетіли вбік. Пурві розмахував ременем доти, поки в Лурра не залишилося жодного ока. Далі впоратися з ним було нескладно, та щоб цілком себе убезпечити, Пурві витратив ще півгодини, працюючи нерівним шматком металевої перегородки.

Керування польотом цілком підкорялося автоматиці, Пурві потрібно було лише змінити напрямок руху на зворотний. Переконавшись, що керування кораблем не викликає труднощів, він забрався у свій «чистий кут» і вперше за час подорожі заснув спокійно.

Прокинувшись, відчув слабкий головний біль, але вирішив, що це реакція на пережите. За кілька годин стало ще гірше. Обстеживши приміщення, Пурві виявив під кожним вентилятором загратований отвір. Мабуть, на кораблі мав бути регенератор повітря, який зараз не працює. Пошукавши ще, він надибав покручений корпус якоїсь машини. І зрозумів, що сталося.

Вибухом знищило саме регенератор повітря. Задихаючись від страху, Пурві кинувся до шафи з інструментами. І завмер, вражений новою думкою: навіть якби машина працювала, це не дало б йому жодної користі, тому що регенератор виробляв вуглекислий газ!

Усе стало на свої місця. Лурр, як і будь-яка рослина, споживав вуглекислий газ і воду, а виділяв чистий кисень. Під час перельоту вибухом знищило генератор вуглекислого газу, і ахтаур добув йому заміну — Дона Пурві. От звідки надлишок кисню в перші дні перельоту, от чому Лурр обвивав його на початку шляху листками і щупальцями. І саме тому він так пожвавився через декілька днів після того, як на кораблі з'явився Пурві, що видихає «живильний» вуглекислий газ, без якого Лурр не міг жити далі і виділяти кисень, такий необхідний для життя людини. Лурр і Пурві були ідеальною командою, і тільки зараз Пурві зрозумів, що він розбив цю команду. Зрозумів. Але занадто пізно.

Всім відомо ще зі школи — Краще вчасно, ніж ніколи

Скоро може побачити світ альбом групи «Тартак». Його робоча назва — «Система нервів». «Може, так і лишу», — каже Сашко Положинський. Є вже й остання пісня — «Червона Рута-97», — присвячена групам, які виросли з цього фестивалю.

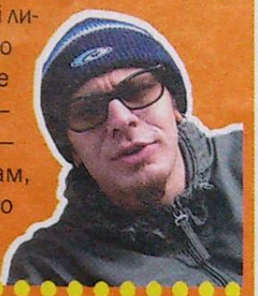

Там, де Рор, там завжди й Top

На щорічній церемонії «Top of the Pops Awards», заснованій однойменною музичною програмою каналу BBC, визначали переможців. І...

краща поп-група — «Blue»
краща рок-група — «Oasis»
кращий альбом — «A Rush of Blood to the Head» (група «Coldplay»)
кращий сингл — «Evergreen» (Уїлл Янг)
кращий тур — Кайлі Міног
кращий танцюрист — Ян Ван Дал
кращий дебютант — Уїлл Янг.

Треба знати з пелюшок, що таке попса чи рок!

Об'єднання Європейських Радіостанцій (EBU) вирішило, що до поп-музики треба привчати з самого дитинства. І запланувало на листопад 2003 року перший пісенний конкурс Євробачення для дітей віком від 8 до 15 років. Кожна дитина презентуватиме свою країну, співаючи пісень рідною мовою, а концерт транслюватиметься у вечірній прайм-тайм.

EUROVISION

Біла чуприна та музика чорна... Мелють і мелють хіп-хопові жорна

Цей рік виявився для Емінема найуспішнішим за всю його кар'єру: на церемонії в Барселоні він отримав нагороди MTV Europe відразу в трьох номінаціях — як кращий артист, за кращий альбом і як кращий виконавець хіп-хопу!

REFLEX
МУЗИКА ДЛЯ ЗАДОВОЛЕННЯ

Нинішні поп-групи — як мильні бульбашки. Тільки народилася — і бульк на друзки! Хто згадає завтра про тих же «Тату» чи «All Saints»? А все тому що індивідуальності немає. Обличчя не мають, не мають музики, почувши яку, кажеш: «О-о-о!»

Чи спіткає така ж доля «Reflex»? Мені б не дуже хотілося, щоб луснула група, де солісткою та засновницею є така неординарна Іра Нільсен.

Народилася Ірина (тоді ще не Нільсен) у Новосибірську. Має диплом Новосибірської Державної консерваторії із класу вокалу. В 1999 році у Німеччині познайомилася із шведом-музикантом Андресом Нільсеном, одружилася. Згодом зрозуміла, що не зможе жити без Росії, і... чоловік лишився у Швеції, а вона знову тут.

Ірина займається йогою, але це не перешкоджає її реалістичному світосприйняттю. Вона переконана, що успіху не досягти без щоденних зусиль. Цінує дружбу. Оптимістка.

Альона. Народилася в Казахстані. Садочок, школа, університет, диплом спеціаліста з шоу-бізнесу та менеджменту. Паралельно займалася хореографією, танцювала в нічних клубах. Володіє різними стилями танцю. Любить фантастику, трилери та смачні страви.

DJ Silver народився у Москві. Після закінчення школи захопився сучасною музикою і... опинився в групі «Reflex», чим дуже задоволений і до сьогодні. Захоплення — спорт і музика, музика, музика. Сам себе вважає «лапочкою». Ось таке тріо у стилі «євроданс». «Reflex» не має навіть натяку на депресивність, усе чисте, зрозуміле.

«Ми несемо заряд бадьорості, любові й оптимізму, — каже Альона. — Одночасно намагаємося виразити свої погляди на світ, на проблеми відносин між людьми, на місце людини в цьому світі. Але все дуже просто: людина повинна вважати себе щасливою і радіти життю і людям!»

Ден: «Нам дуже хочеться передавати вам позитивні емоції, хороший настрій. Ми просто хочемо вам приносити задоволення!»

Успіхи

Січень-2002 — пісня «Сойти с ума» лідер «Єврохіт top 40» на радіо «Європа плюс».

Січень 2002 року — другий альбом «Сойти с ума».

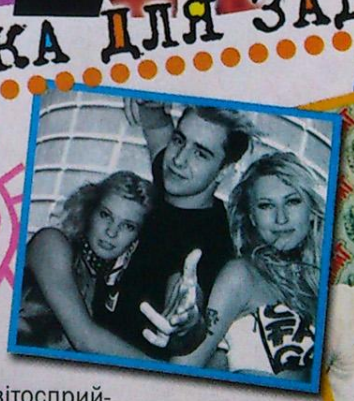

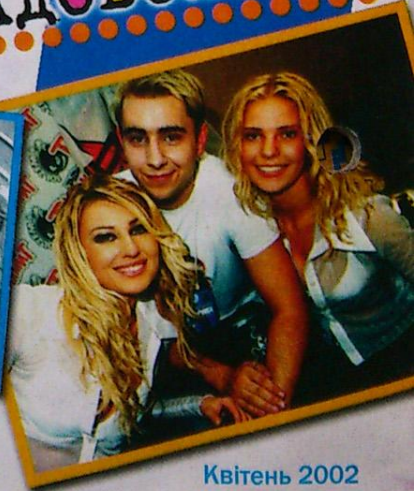

Квітень 2002 року — «Сойти с ума» лідирує в «Music & Media — Billboard». Перше місце акустичної версії пісні «Первый раз» на «Love Radio».

Жовтень-2002 — «Я тебя всегда буду ждать» — перше місце на «Love Radio».

Жовтень-2002 — третій альбом «Я тебя всегда буду ждать».

Листопад-2002 — премія «Золотий грамофон».

Грудень-2002 — «Пісня року» та премія «Золотий мікрофон».

PAULINA RUBIO

золота дівчинка

Коли син чи дочка великого актора або співака і собі стають великими акторами, співаками чи принаймні знаменитими фотомоделями, це нікого не дивує. Дивуються тоді, коли вони ними не стають. Був Іглесіас-тато — є Іглесіас-син. Був Тайлер Стів — є Тайлер Лів. Була Алла Пугачова — ось вам і Крістіна Орбакайте. І так — лічити не перелічити.

Так і з Пауліною Рубіо Досамантес (Досамантес можна перекласти з іспанської як «двоє закоханих»), яка мала щастя народитись у столиці Мексики 17 червня 1973 року в одній дуже творчій сім'ї. Так уже склалося, що дівчинка просто не могла не рости на сцені в оточенні камер, софітів, та й як інакше, коли мама — відома актриса. Ясна річ, така ж доля чекала і на її іспаномовну доцю.

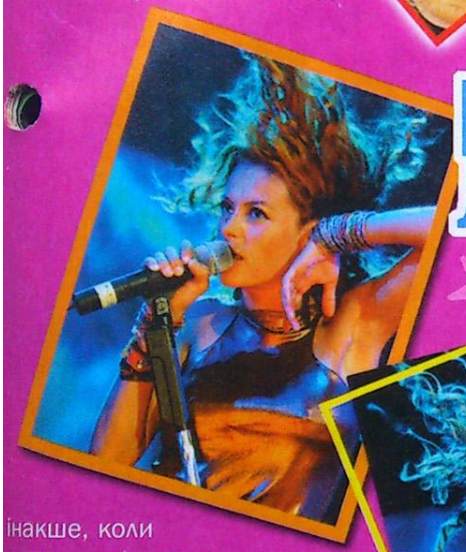

Про кіно поговорили, а тепер про співи. Музична кар'єра Пауліни почалася в 1982 році з виступу на концерті групи «Timbiriche». Порахуй, скільки років їй тоді було? Проспівавши з цим музколективом ще 10 років, вона записала з ним 10 альбомів, з яких «Timbiriche-7» сягнув вершин популярності і навіть входив до десятки найпопулярніших іспаномовних дисків. Як кажуть, не все те мильна опера, що з Мексики.

З першого ж концерту в Пауліні міцно та глибоко засіло бажання стати великою співачкою. Та співи співами, а про акторське ремесло теж негоже забувати. І в 1988 році Пауліна знялася в першому своєму серіалі «Пристрасть і влада». Роль, щоправда, була негативна, але ж і поганеньких людців теж повинний хтось грати.

І знову про музику. Відчувши в якийсь момент, що виступів із групою з неї досить, Пауліна починає сольну кар'єру. І їде в Іспанію, де й записує перший диск «La Chica Dorada» (Золота дівчинка). З її першого альбому особливо запам'яталися пісні «Mio», «Amor de Mujer» і «Sabor a Miel».

Буквально через кілька днів альбом став золотим, а в 1993 році він став ще й платиновим — було продано понад 300000 копій. Того ж року виходить і другий альбом — «24 Kilates», записаний знову ж таки в Іспанії. Публіці більше всього сподобалися пісні «Nieva Nieva», «El me engano» і «Asunto de dos». У Мексиці він удостоївся золотого диска.

Після ролей у двох серіалах і двох вдалих альбомів Пауліна вперше бере участь у Фестивалі «Вінья дель Мар» у Чилі, і не просто бере — її запрошують туди як члена журі та почесного гостя. Вона продовжує грати в серіалах — роль у фільмі «Потанцюй зі мною» і зоряна роль у серіалі «Бідна багата дівчинка». В січні 1995 року виходить третій альбом Пауліни — «El Tiempo es Oro», (Час золото), вона знову викликає велике зацікавлення у публіки.

Перший сингл альбому «Te daria mi vida» став хітом. У 1996 з'являється її четвертий альбом — «Planeta Paulina» (Планета Пауліна), образ золотої дівчинки залишається позаду, новий образ більш кібернетичний і пісні більш танцювальні, особливо помітні «Siempre tuya desde la raiz» та «Enamorada» (текст написано самою Пауліною). Перед цим альбомом вона відзначилася на офіційному альбомі Олімпійських Ігор в Атланті з піснею «Sera entre tu y yo». Таланту Пауліни підвладне все, деякий час вона веде телепрограму в Іспанії «Vive el Verano». Але музика все-таки найважливіша в житті Пауліни. У 2000 вона записує альбом «Paulina», над яким працювала два роки, щоб представити публіці роботу вищої якості.

А згодом найвідоміша мексиканка робить свою першу англомовну спробу. Альбом «Border Girl» — це наступний реліз після вдалого диска «Paulina», котрий став №1 на латиноамериканській сцені.

Її музика — це вона сама. Їй чудово вдаються як дуже ніжні, зворушливі пісні, так і дуже веселі, запальні.

«Я люблю бути ефектною, тому кохаюся в гарному одязі і шикарних виходах на сцену. Це має виглядати видовищно», — каже Пауліна.

Та головне — співачка не боїться показати себе такою, якою вона є.

Зараз її записи найпопулярніші у Південній Америці, Пауліна вже випустила 7 синглів, що зайняли перші місця в чартах Мексики. Тремти, Шакіро!

Адреса для фанів

Paulina Rubio
Division del Norte 2412
Col. General Anaya
Mexico, DF 03340

Дискографія

- **La chica dorada** ..... (1992)
- **24 kilates** ..... (1994)
- **Planeta Paulina** ..... (1996)
- **El tiempo es oro** ..... (1998)
- **Paulina** ..... (2000)
- **Grandes exitos** ..... (2001)
- **Border girl** ..... (2002)

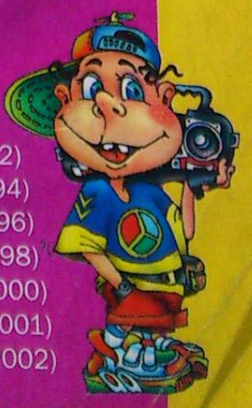

ЧИ НЕЗАЛЕЖНА ТИ ЛЮДИНА?

Любиш торт «Київський»?

Що таке синхрофазотрон, знаєш?

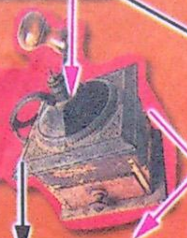

Ризик любиш?

Ні

Так

Мрієш зірвати куш у лотерею?

Ти вундеркінд?

Непосидючість — твоя риса?

Списувати даєш?

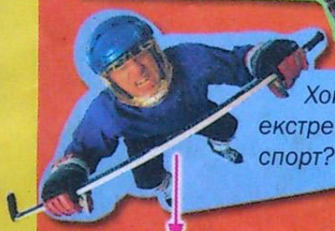

Хокей — екстремальний спорт?

Твої дії легко передбачити?

Відзначаєшся зразковою поведінкою у школі?

Тобі важко зіпсувати настрій?

Любиш пригодницькі романи?

Маєш наручний годинник?

Ти замкнута людина?

Мрієш стати знаменитим?

Часто міняєш звички?

Часто буваєш на секенд-хенді?

Впертість — осляча чеснота?

Зрада друга для тебе драма?

Вдома краще, ніж за кордоном?

Ти мрійник?

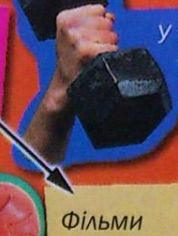

У тебе тверда вдача?

Часто йдеш усупереч моді?

Звинувачуєш інших у своїх невдачах?

Б'єшся часто?

Фільми з Джекі Чаном дивишся?

Тебе чіпає за живе чийсь плач?

Спізнитись на побачення. Скандал?

Незалежність? А що це таке? Ні, простіше жити так, як усі, думати так, які усі, бути таким, як усі... А виділишся — ще білою вороною обізвуть. Доводь тоді, що ти не верблюд.

Поступитись якоюсь дрібничкою — що тут страшного, це ж не принципам зраджувати. Та чи не спадало тобі на думку, що навіть найбільша принциповість починається з дрібного вчинку?

Своя думка — це те, що завжди при тобі і за що навколишні якщо й не дивляться на тебе з повагою, то принаймні віддають належне. А якщо тобі ще й вистачає тактовності не нав'язувати її іншим...

Ніщо не важить для тебе так багато і ніщо ти відстоюватимеш із таким запалом, як своє право бачити речі такими, якими тобі їх хочеться бачити. Навіть коли в цьому немає потреби.

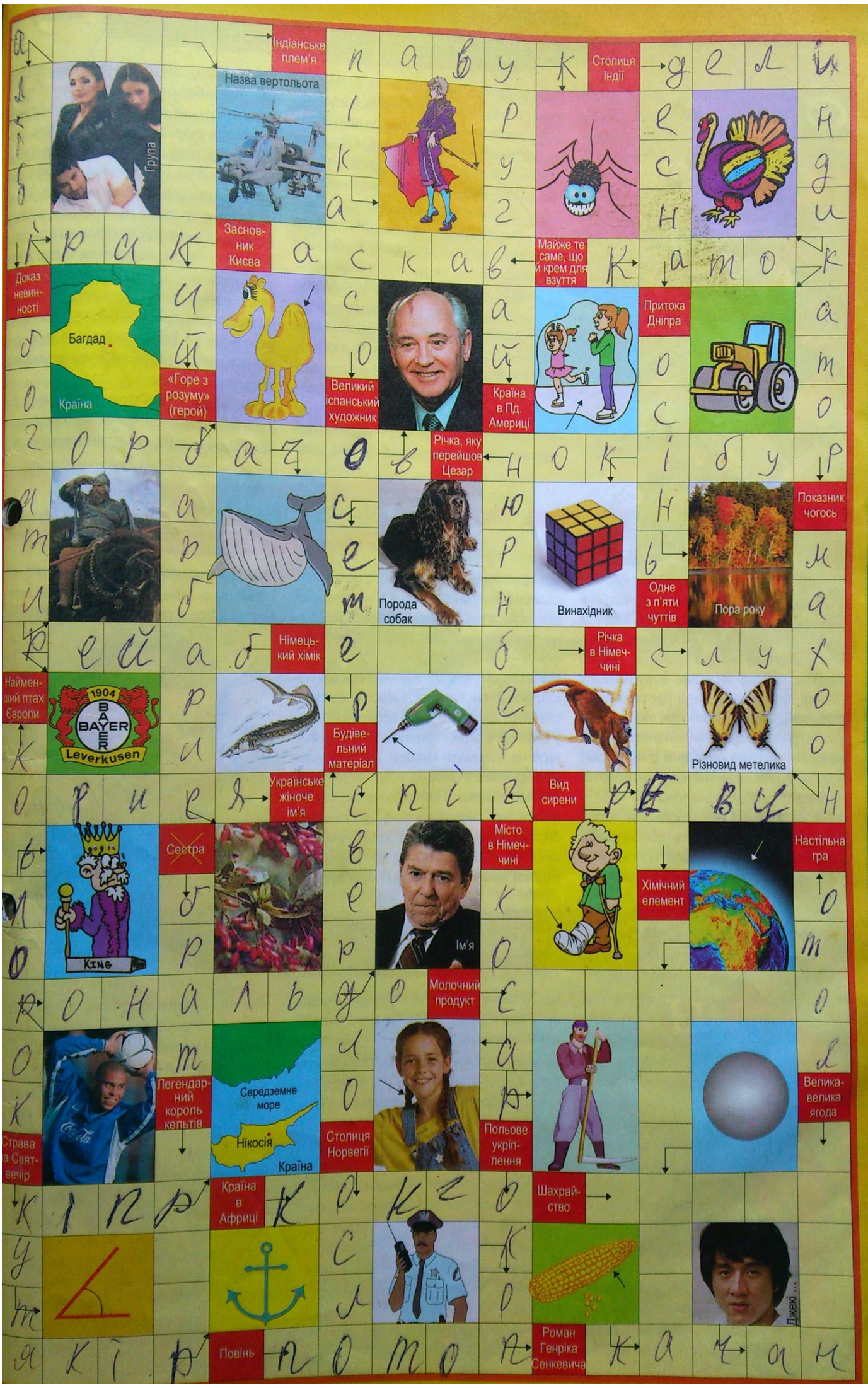
Індіанське плем'я
Столиця Індії
Назва вертольота
Група
Засновник Києва
Майже те саме, що й крем для взуття
Доказ невинності
Багдад
Країна
«Горе з розуму» (герой)
Великий іспанський художник
Країна в Пд. Америці
Притока Дніпра
Річка, яку перейшов Цезар
Порода собак
Винахідник
Одне з п'яти чуттів
Пора року
Показник чогось
Німецький хімік
Річка в Німеччині
Найменший птах Європи
1904
BAYER
Leverkusen
Будівельний матеріал
Різновид метелика
Українське жіноче ім'я
Вид сирени
Сестра
Місто в Німеччині
Ім'я
Хімічний елемент
Настільна гра
KING
Молочний продукт
Легендарний король кельтів
Середземне море
Нікосія
Країна
Страва на Святвечір
Столиця Норвегії
Польове укріплення
Велика-велика ягода
Країна в Африці
Шахрайство
Джекі ...
Повінь
Роман Генріка Сенкевича

klasword

Блукаюча карта

Один з найулюбленіших фокусів ДуКласа не складний, проте ефектний. Ось як він виглядає. Ілюзіоніст (скажімо, ДуКлас) виймає з кишені колоду карт. На виду у глядачів він її тасує і говорить: «Зараз я вам покажу верхню карту, а ви її запам'ятайте». І кладе її на колоду. Хтось із глядачів притискає колоду зверху двома руками, і... верхня карта тікає з колоди! Як? А все, виявляється, дуже просто. Річ у тому, що фокусник перед виходом на сцену змочує тильну сторону лівої руки. Перетасувавши карти, він кладе колоду на стіл. Запрошує когось із глядачів на сцену і пропонує взяти верхню карту й показати її глядачам... Глядачі запам'ятовують карту, він кладе її на місце. Далі він просить глядача покласти ліву руку на колоду долонею догори і притиснути її правою рукою. Щоб глядачеві було зрозуміліше, що треба робити, фокусник показує йому це і кладе на карти свої руки. Знімаючи ліву руку з колоди, він забирає разом з рукою і верхню карту — та прилипає до руки. Потім заводить руки за спину і забирає карту у праву руку. Відвертаючи увагу асистента своїми вказівками, він і час виграє, і відвертає увагу глядачів. Поки помічник тримає притиснуту колоду, фокусник іде в зал до глядачів і, заговорюючи їм зуби, непомітно кладе взяту карту комусь із них у кишеню. А повернувшись на сцену, заявляє, що він наказав карті переміститися у кишеню до ось цього глядача. І вказує на «ось цього» глядача — такий собі чарівник Смарагдового міста.

Ефектно виходить фокус і тоді, коли фокуснику вдається непомітно покласти «блукаючу» карту в кишеню помічника.

Зникаюча склянка

А ось ще один цікавий трюк. Фокусник з аркушика цупкого паперу скручує пакетик, бере зі стола склянку, ставить її в пакет і наливає у склянку воду з глечика. Через якийсь час він виливає воду назад у глечик, загинає верхній кут пакетика, мов накриваючи його кришкою, і йде до глядачів. Тримаючи пакетик в одній руці, він другою сильно б'є по ньому зверху. А там і взагалі жмакає його на паперову кульку. А склянка де?

А склянки більше немає. Коли перед фокусом на стіл ставлять глек з водою, аркуш розміром з півгазети і склянку, не обов'язково кричати на весь зал, що зроблена вона з тонкого целулоїду, склеєна ацетоном. Зовні нічим не відрізняється від звичайної — і добре! Одна така склянка розрахована на один фокус — не більше!

Показавши аркуш глядачам із двох боків, фокусник скручує з нього пакетик, ставить туди склянку, не забуваючи, що у склянці є шов і тримати її треба так, щоб не помічали глядачі. Потім фокусник наливає у склянку воду, через деякий час виливає її назад у глечик. Так він переконує глядачів у тому, що склянка справжня — адже паперовий пакетик лишився сухим, з нього не пролилося жодної краплинки. А далі все просто, лишається тільки зім'яти пакетик. А з ним і склянка, дещо розмокнувши, зминається без жодних зусиль. Зрозуміло?

Різнокольорні диски

Цей фокус починається з того, що його таємничість ілюзіоніст показує глядачам три металевих або пластикових диски червоного, зеленого і жовтого кольорів. Глядачі уважно їх вивчають і бачать, що всі три диски одного розміру і з обох боків гладенько відшліфовані. На цьому окозамилювальна фаза фокуса закінчується і настає черга фази окозав'язувальної — ілюзіоністу зав'язують очі. Тепер його завдання — навпомацки правильно визначити колір кожного з дисків, що він і робить. Глядачі плескають у долоні, дехто ж навіть попискує від захвату.

Якщо й ти хочеш подарувати своїм друзям кілька хвилин ілюзіоністської радості, візьми до уваги от що. Для фокуса треба приготувати диски. З чого? З різнокольорових шматочків пластику однакової товщини діаметром від 5 сантиметрів. Краї та поверхню дисків акуратно зачисти і пошліфуй. У центрі кожного диска просвердли отвори.

На перший погляд, отвори однакові, насправді ж діаметри в них різні. От і весь секрет.

Щоб визначати колір дисків, запасись невеличким металевим стержнем. Його фокусник заздалегідь прикріплює до підкладки нижньої частини піджака так, щоб він знаходився за спиною, був доступним та водночас непомітним.

Далі лишається запам'ятати: стержень вільно входить в отвір жовтого диска, в отвір зеленого — з деяким зусиллям, а червоного — і зовсім не входить.

Коли фокуснику зав'язують очі і пропонують визначити колір диска, він бере його і заводить руки за спину, мовляв, я ще й так умію. Насправді ж стержнем він визначає діаметри отворів. Якщо робити це швидко, впевнено і чітко, ніхто ніколи й не помітить, у чому тут секрет.

Чарівні кільця

Сцена. Стіл. На столі — 6-8 нікельованих кілець діаметром 10-12 сантиметрів. Виходить фокусник. Гречно вклонившись залу, привітавшись і виконавши ще купу нікому не потрібних церемоній, він врешті переходить до найцікавішого — до фокуса. Лівою рукою бере всі кільця, по одному їх «відщипує» і перекладає у праву руку. Далі йде в зал до глядачів, дає їм два з'єднаних кільця і, хитро посміхаючись, просить їх роз'єднати. Це, звичайно, нікому не вдається. Та воно й не дивно — кільця міцно з'єднані. А хитрюга фокусник, стоячи тут же, серед глядачів, з'єднує два кільця і тут же їх роз'єднує. Потім він так само легко з'єднує кільця у два ланцюжки, а там і в один. На завершення, вправно і швидко працюючи руками, робить із кілець різноманітні фігури. Оскільки це робить просто в залі серед глядачів, то виглядає фокус дуже переконливо, а про те, щоб здогадатися, в чому ж тут секрет, і мови не може бути.

А секрет весь тут у тому, що два з 6-8 кілець і справді «нерозбірні», з'єднані «намертво». Одне кільце має проріз, але його ні в якому разі не повинні помітити глядачі. От за допомогою цього секретного «пристосування» фокусник з'єднує кільця, утворює з них різні фігури. Ховається секретне кільце під підкладкою піджака, потім непомітно дістається.

Пару скріплених «намертво» кілець фокусник дає оглянути глядачам, удаючи, ніби щойно їх скріпив. Решту кілець також роздає глядачам. Вони суцільні і не викличуть ніяких підозр. Забираючи кільця у глядачів, фокусник непомітно дістає і своє секретне. А далі вже справа техніки.

Звичайно, фокус варто ретельно підготувати, потренуватися потрібно, щоб рухи були вправні, впевнені. І не забудь освоїти ті фігури, які збираєшся показувати.

Замість 6-8 може бути і 10-12 кілець, нероздільними будуть дві пари з них. Щоправда, і секретних кілець тоді знадобиться аж цілих два, та скажи, хіба слава кращого ілюзіоніста двору не вартує затрачених зусиль?

Відгадаймо доміно

Якщо ти думаєш, що доміно тільки для того вигадали, аби «козла» з ранку до вечора забивати, то глибоко помиляєшся. З ним фокуси такі виходять — ніякому Копперфілду не снилося! Ось до вашої уваги один із них.

Стоячи на сцені, фокусник бере коробку доміно, розкриває її і висипає весь її вміст (кісточки тобто) на стіл. Далі він звертається із слізним проханням до двох-трьох глядачів стати його помічниками. Мовляв, старію потихеньку, сили вже не ті чи втомився після гастролей. Коли розчулені глядачі піднімуться на сцену, фокусник має запропонувати їм скласти ланцюжок із доміно за законами гри. Тобто одинички з'єднувати з одиничками, двійки — з двійками, трійки — з трійками і так далі. Асистенти виконують завдання, а фокусник тим часом сходить зі сцени і голосно заявляє, що він відгадає, якими числами закінчиться утворений ланцюжок з обох сторін. Стає спиною до сцени і навіть пропонує, щоб йому зав'язали очі чорною хустиною. І що ти думаєш — бере і відгадує, кажучи, наприклад, що ланцюжок скінчився з одного боку двійкою, а з другого — п'ятіркою. Звідки він це знає?

А ось звідки. Перед тим як зійти зі сцени, він непомітно прихопив зі стола і сховав у кишені одну кісточку доміно. В нашому випадку це була кісточка «2:5». І тоді хоч лусни, а ланцюжок закінчуватиметься тільки цими числами. Річ у тому, що з повного набору кісточок можна утворити замкнуте кільце. А якщо забрати одну його ланку, то місця «розриву» вказуватимуть, яку саме кісточку було безжально видерто з такого симпатичного ланцюжка. Досвідчений доміношникокозлятник відразу скаже: «А куди то ви, пане ілюзіоніст, поділи кісточку 5:2?» І зал зрозуміє, що до чого. Тож щоб такого на сеансі не сталося, слідкуй, щоб таких розумників у глядацькій аудиторії не було. І ще одна ділова порада — ніколи не бери кісточку-дубль, тобто з однаковими числами з обох кінців.

1 У клітинки кросворда, який надіслала **Галина Чехленко з м. Кузнецовська Рівненської області,** впиши назви днів тижня англійською мовою так, щоб у виділеному стовпчику отримати назву ще одного дня тижня.

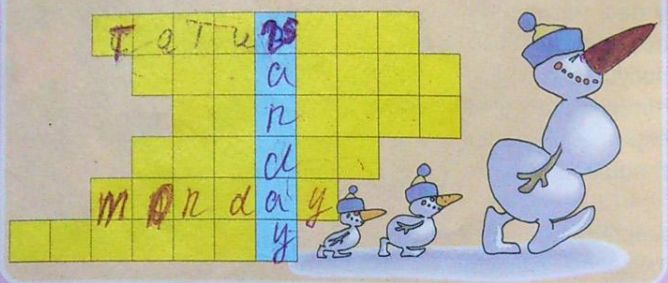

2 **Яна Роздорожна з с. Н. Ободівка, що на Вінниччині,** пропонує відшукати дві різні закономірності та заповнити вільні клітинки.

3 Розгадай назви розділових знаків та скажи, який з них «наймолодший»?

У латинській мові означало *кую, відсікаю*. . . . . .

У давньогрецькій мові означало *кривий, зігнутий*. . . . . .

Латиною це означає *пунктум*. . .

У французів це *тягти*, **а у нас —** . . . .

4 На Класному новорічному шаховому турнірі було зіграно всього 72 партії. Скільки шахістів брало участь у турнірі, якщо відомо, що кожний з них зіграв білими та чорними фігурами з кожним із суперників?

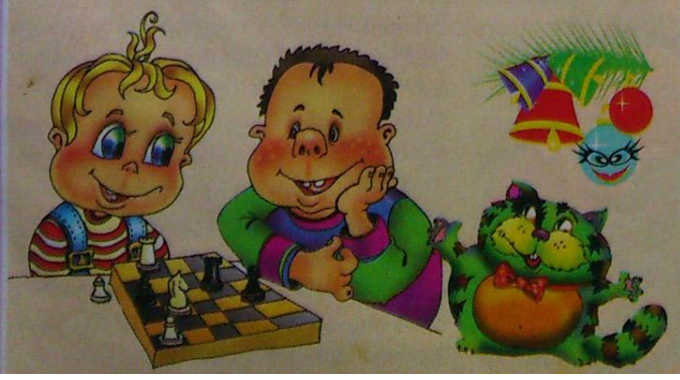

5 Якщо првильно впишеш голосні літери, то зможеш прочитати невеличку колядку.

Б_ГЛ_ М_ШК_ П_ Л_Д_,
З_Г_БЛ_ К_Л_Д_.
_ Т_ Б_Ж_, П_ЗБ_Р_Й —
Б_Д_ Ш_ШК_ Й К_Р_В_Й!

6 Де бувають ріки без води, а міста без людей? Розанаграмуй слова і впиши їх навпроти у вільні клітинки. Якщо зробиш усе вірно, то по діагоналі зверху донизу прочитаєш відгадку.

З	У	Г	Р	А	Б	Г	А	Р	Б	У	З
Л	І	Т	А	К	К	Л	І	Т	К	А	
Т	Р	Я	С	Л	О			О			
Б	А	Р	Л	І	Г				Б		
Д	А	Р	У	С	І					Д	
С	А	Х	А	Р	І	С	А	Р	А	Х	І

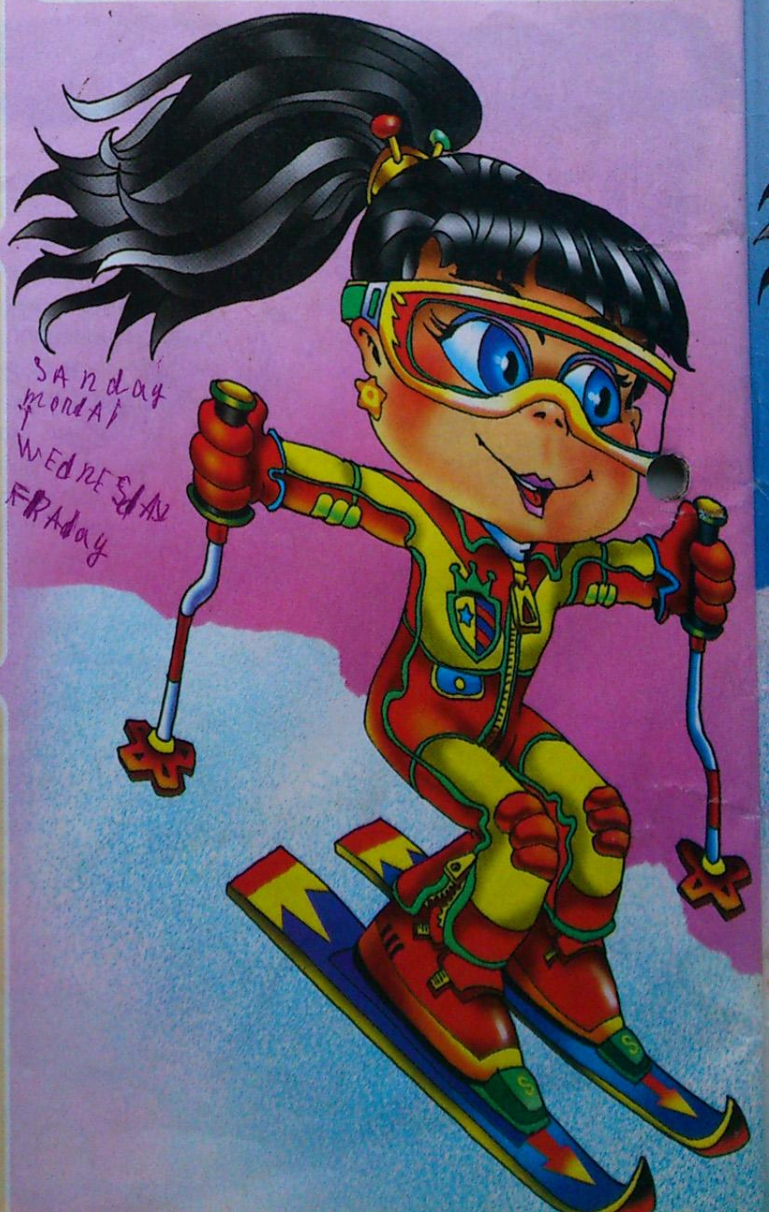

7 Допиши у вільні клітинки літери так, щоб можна було прочитати слова зліва направо та зверху вниз.

Р	У	К	А
У			
К			
А			

8 Капітан Немо поспішає у порт до свого корабля. Він може викликати таксі, яке доведеться чекати 24 хвилини, і поїхати зі швидкістю 30 км/год, а може піти пішки зі швидкістю 6 км/год. Як капітану Немо найшвидше дістатися у порт, якщо відстань від його дому до корабля складає:
а) 2 км; б) 3 км; в) 15 км?

9 Відшукай спосіб прочитати загадку та розгадай її.

10 Дослівно це слово означає «носити папери». Розгадай невідомі слова і довідаєшся, як воно звучить сьогодні.

Цінна риба: 9 2 3 6 1 8 — Р О Р Т

Акторська робота: 3 2 1 8 — Ф Е Л Ь

Р	О	Р	Т	Ф	Е	Л	Ь
1	2	3	4	5	6	7	8

Паливо з болота: 4 2 3 5 — Т О В Б

Жан ... Бельмондо: 1 2 1 8 — Л О Л Б

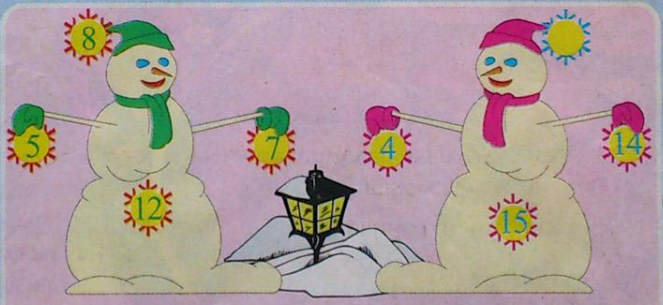

11 Відшукай закономірності та впиши на вільні місця відповідні числа.

12 Відшукай у цьому лабіринті літер вислів, який виголошують хлопчаки-сівачі на новорічні свята.

С	Т	Р	Е	Н	Е	В	К	Р	И	Л	И	Ю
Н	Ю	А	П	О	Б	Р	И	С	І	Х	М	А
І	С	І	Ю	С	О	А	Р	В	А	В	І	Т
Г	І	Д	Е	І	Х	М	О	М	З	Т	Р	Е
Л	Ь	Ю	А	В	З	О	К	Р	О	Т	И	Р
Е	Т	В	Н	О	А	Р	М	О	М	Є	И	В
Т	И	Н	А	В	И	М	Д	І	Д	Н	А	М

Кубик-рулетка

Сенсація! Виявляється, звичайний гральний кубик може виконувати й роль рулетки. В казино йти не треба, тим паче, що школярам туди зась. Обійдемося й без казино, був би напохваті аркуш паперу, ручка та бажання розважити себе та свою команду. Намалюй на папері прямокутник і поділи його на 6 клітинок. Готово? Далі впиши туди числа від 1 до 6 так, як показано на малюнку. І все, тепер сміливо можна перевіряти, наскільки тобі чи друзям твоїм буде таланити в рулетці, коли ви підростете. Та є одне «але»: тут не можна покладатися лише на удачу, розумна стратегія теж дає свої плоди.

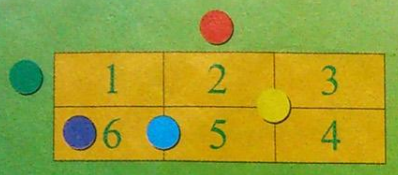

Кожен гравець повинний мати ще по одному жетону чи фішці. Жеребом визначають, хто після кого ходить, і... Під час кожного ходу гравець один раз кидає гральний кубик. А перед кидком усі гравці роблять ставки своїми фішками. Ставку можна зробити на одне, два, три та чотири числа. Залежно від цього нараховують призові очки.

Ставка на одне число — фішку ставиш на одне з шести чисел (фіолетова фішка) — 6 призових очок.

Ставка на два числа — фішку встановлюєш над або під якимось стовпчиком з двох чисел або на лінію, яка розділяє два числа (червона і синя фішки), — 3 призових очки.

Ставка на три числа — фішку встановлюєш ліворуч або праворуч від одного з двох рядочків, у кожному з яких по три числа (зелена фішка), — отримуєш 2 призових очки.

Ставка на чотири числа — фішку встановлюєш на перетині ліній, які розділяють чотири числа (жовта фішка), — 1 призове очко.

Перед початком гри кожний гравець має по 3 очки. До цих очок додаватимуться призові очки за виграшні ставки і відніматиметься по 1 очку за програшні ставки.

Призові очки гравцеві нараховуються тоді, коли на кубику випадає число, яке входить у зроблену ним ставку. Наприклад, на кубику випало 4, то гравець, який поставив жовту фішку, отримує 1 призове очко. Якби випало 6, то власник фіолетової фішки отримав би 6 очок, а інший за синю — 3 очки. Коли б випало 2, то виграли б одразу три ставки: жовта фішка — 1 очко, зелена — 2 очки і червона — 3 очки.

Гравці, ставки яких програли (не випало число, яке входить у їхні ставки), отримують по мінус 1 очку. Гравець, який програє свої стартові 3 очки, а потім ще й потрапляє «в мінус», вибуває з гри. Після кожного ходу очки у гравців сумуються. Грають переважно до 17 чи 21 очка. Хто перший набирає заздалегідь визначену кількість очок, той цілком заслужено стає переможцем гри.

Тактика гри стає зрозумілішою після кількох зіграних разів. Іноді варто ризикнути і поставити на одне якесь число, а деколи, набираючи по 2-3 призових очки, можна стати переможцем. Раз на раз не припадає, та в будь-якому разі принцип один — не втрачати голови і не вибути з гри. Вдалих тобі ставок та великих кушів!

Казочка

Ситуація: в тебе зібралося 5-10 чоловік гостей, і після смачного торта з «Кока-колою» тобі страшенно захотілося їх розважити. Як це зробити? Дуже просто — запропонуй їм збацати у гру «Казочка». Візьми книжку з казками, чим простіші сюжети, тим краще. Добре пасуватимуть «Колобок», «Рукавичка», «Солом'яний бичок», «Ріпка», «Коза-дереза» чи «Вовк і семеро козенят». Признач ведучого — він буде читати казку. З книжки на окремі картки випиши всіх героїв казки, включаючи (якщо дозволяє число гравців) дерева, стежку, пеньки, річку, хатку, рукавичку, яму, сани... Потім кожен із гостей витягує по одній картці з ролями. Дай їм кілька хвилин, щоб увійти в роль, приготуватися до виходу на сцену.

І ось ведучий починає читати казку, а всі герої, вступаючи по черзі, починають оживати. У тебе вийде краще, ніж у ляльковому театрі. Всі твої гості самі стануть акторами й отримають задоволення від перевтілення. А якщо тобі вдасться залучити до гри ще й дорослих, то враження будуть просто незабутні. Уявляєш собі татуся, який виконує роль солом'яного бичка, або маму, що натхненно читає монолог ріпки, яку всі от-от вирвуть.

Цього року рекомендую розпочинати з казки «Коза-дереза», адже коза — символ року як-не-як. Рік пройде, і можна буде добрати щось з африканського фольклору — про мавп...

Твій знак зодіаку

Кожна людина народжується під тим чи іншим сузір'ям, тобто отримує свій знак Зодіаку. Це ні для кого не секрет, як і те, що знак цей визначає її характер, вдачу, звички... І, як слушно кажуть астрологи, подальшу долю у житті. Справджується воно не так щоб завжди, та все одно це не заважає нам усвідомлювати себе то Козерогами, то Скорпіонами, то Раками, а то й Левом...

А ось Класний кіт Ковба-сан не знає, коли він народився і до якого знака належить. Спочатку він схилявся до тої точки зору, що його знак — Лев, родич як-не-як. І справді, спробуй уявити собі Ковба-сана з риб'ячим хвостом або закрученими баранячими рогами. Ніяким химерам таке й не снилося. А потім таки захотілося коту докопатися до правди, і край! Став звертатися в всі інстанції, навіть на посла японського вийшов через неофіційні канали – та все марно. Попросив допомоги в нашого полтергейста, але й Класний був безсилий. Шкода стало всім Ковба-сана, і вирішили тоді заповнити таку недоречну прогалину в його котячій біографії за допомогою... гри .

Сказано — зроблено, і ось вже на папері красується ігрове поле з різними знаками Зодіаку та стрілочками. Першим почав гру Ковба-сан. Кидав наш котисько кубик, пересував свою мишку-фішку по ігровому полю — і щоразу з іншого знака. При цьому він намагався зайти на той знак, з якого стартував. Всі інші (назвемо їх спостережниками) просто підраховували, з якого знака і на який найшвидше вдасться прийти. А професор Крапка навіть наукову теорію розробив і вирішив платні послуги товстосумам надавати: «Пошук знаків Зодіаку для котів, собак, папуг, хом'ячків та іншої домашньої живності». Один дивак навіть дюжину тарганів приносив, просив дізнатися, під якою планетою вони народилися.

Поки Ковба-сан вправляється у грі, а Крапка підраховує свої майбутні дивіденди, очікуючи омріяного заробітку, чи не долучитися й тобі разом з друзями до цієї зодіакальної гри.

Участь у грі може брати двоє і більше чоловік. Для гри треба мати гральний кубик та фішки з розрахунку по одній штуці на кожного гравця. Фішки мають бути різних кольорів чи форм. Жеребом визначають, хто після кого ходить. На кожному ході гравці кидають кубик і пересувають свою фішку на стільки поділок, скільки очок на ньому випаде.

Мета гри полягає в тому, щоб, стартувавши від певного знака Зодіаку, прийти фішкою і стати на той же знак у центрі поля. Перед грою кожний гравець ставить свою фішку на свій знак Зодіаку з краю ігрового поля. Гравці, в яких однакові знаки Зодіаку, мають починати гру за чергою із знаків, розташованих по різні сторони ігрового поля. Кожен знак на краю ігрового поля зображено від 4 до 5 разів, отже, у грі може брати участь до 5 чоловік з однаковим знаком Зодіаку. В подальшій грі ці ігрові поля участі не беруть, тобто фішки на них не заходять.

Ігрові поля в цій грі — стрілочки, зірочки та знаки Зодіаку в центрі ігрового поля. Стрілочки показують, у якому напрямку пересувати фішку з цього ігрового поля. Подвійні стрілочки дозволяють пересуватися в одному з двох напрямків — на вибір. Якщо фішка спиниться на зірочці, то гравець отримує право виконати наступний хід у довільно вибраному ним напрямку. Фішкам заборонено заходити на чужі знаки Зодіаку. Якщо гравець викинув стільки очок, що його фішка, йдучи у вказаному стрілочкою напрямі, стає на не «рідний» знак Зодіаку, гравець має пропустити цей хід. Наступний хід виконують з попереднього ігрового поля.

Дозволяється збивати фішки суперників. Збита фішка продовжує гру з того ж знака Зодіаку, з якого стартувала. Якщо фішка доходить в напрямку, вказаному стрілочкою, до краю ігрового поля, то вона відбивається від краю, мов «м'ячик від стінки», і рухається на решту ігрових полів у зворотному напрямі.

Переможцем гри стає той, хто перший стане своєю фішкою на свій знак Зодіаку в центрі ігрового поля. Якщо гра дуже швидко закінчилася, то можна розпочинати наступну. А можна ввести додаткове правило: переможцем гри стає той, хто перший зайде на свій знак Зодіаку, наприклад, 3 або 4 рази. При цьому кожний наступний старт гравці виконують зі свого знака, розташованого на іншому боці ігрового поля. Гра з таким правилом, звичайно, вимагає більше ігрового часу, але виключає елемент випадковості. Більш суттєвим і важливим стає правильний вибір траєкторії руху фішки. Грай та перемагай! І не забувай, якого ти знака.

Пундик-рибалка

Наснився Ковба-сану дуже дивний сон: лежить він на розкішній, шовком шитій канапі, мов емір близькосхідний, перед канапою танцівниці танцюють, а до нього таця із смаженою рибкою сама летить. Котисько розімліло протягує лапу, щоб узяти одну рибку, другу... Навіть очі примружив від задоволення. Аж тут таця раз — і вбік. Він знову лапою — лап! А таця раз — і в інший бік! Тільки Ковба-сан примірявся до стрибка, тільки напружився, як лев перед антилопою, як таця вжик — і зневаживши всі закони фізики та квантової механіки, на шаленій швидкості знялася в повітря і розчинилася десь у височині.

Ковба-сан так розстроївся, що аж прокинувся. Температура на засніженому горищі Крапчиної лабораторії мало чим різнилася від вуличної, дарма що котяра завбачливо заткнув вікно старим професоровим піджаком. Щоб зігрітися, Ковба-сан зіскочив з горища і щодуху помчав до Пундикового дому — адже той жив найближче. Та забув, що надворі канікули і ніхто вдома зараз не сидить. На наполегливе дзенькання у дзвінок та шкрябання по одвірку ніхто не відповідав. Спіймавши здоровенного облизня, пішов собі ображений Ковба-сан геть від гурманового дому.

«Напевне, хлопці пішли на рибалку, піду подивлюся», — думав ідучи Ковба-сан і, по пояс провалюючись у глибокому снігу та поминаючи незлим тихим словом зиму, почвалав на вкрите кригою озеро. Рибалок було небагато, тож постать Пундика він вирізнив ще здалека. Прибіг він до гурмана і питає:

— Ну, і як у нас рибалка? Скільки риби впіймав?

А в самого очі аж блистять, так і хочеться чимось поживитися.

— П'ять без голови, три без хвоста і ще одну з половинок від восьми, — насуплено мовив Пундик і міцніше підв'язав вуха своєї нової вушанки.

— Ой, як добре! А я такий голодний, такий голодний. Може, порятуєш мене бідолашного?

— Зараз, почекай ще трішечки. Ось тільки разочок закину...

— Та що тут чекати. Я їсти хо-о-чу-у, — благав Ковба-сан і витирав лапою удавані сльози. — Ой, ще довго? Поми-раю...

— Почекай, придумаю, як нам поділитися, — буркнув Пундик і поліз до своєї сумки...

Як ти думаєш, скільки рибок перепало Ковба-сану від Класного гурмана? Якщо не знаєш, тоді спитай у ***Сашка Клименка зі Львова*** — це ж він прислав нам цю історію.

Джексон-рятівник

На яблуні вже півгодини сидів поштар і волав про допомогу. А під деревом люто гарчав великий чорний пес незрозумілої породи і з обірваним ланцюгом. Господарів удома не було, і чотириногий охоронець старався вовсю, час від часу піднімаючи голову — чи не втік, бува, непроханий гість.

Тут повз двір проходив Джексон. До школи він не поспішав. Вийшовши з дому раніше, він і так прекрасно туди встигав. Почувши крики, Джексон підійшов до огорожі, побачив на яблуні переляканого листоношу і відразу все зрозумів.

Потрібно було рятувати заручника, але як? Джексон оглянув подвір'я. Яблуня надто близько до хвіртки, отже, треба шукати іншого ходу. Та за мить у нашого меломана вже визрів план. Джексон дістав з рюкзака бутерброд з ковбасою і підніс його до хвіртки. Пес загарчав і кинувся на огорожу. Перестрибнути її він не міг, і наш герой вирішив заманити його подалі від хвіртки — у протилежний засніжений кут двору. Він нагнувся і помаленьку пішов по снігу вздовж огорожі. Собака йшов за бутербродом, мов на повідку. Коли пес був у дальньому куті, Джексон кинув йому на сніг хліб з ковбасою...

Листоноша тим часом зістрибнув з дерева і кинувся до хвіртки, але... Пес теж не з лантуха був шитий, він лишив бутерброд і побіг за бідолахою,

наздогнавши його саме тоді, коли він уже от-от зачиняв хвіртку. Собацюра встиг-таки схопити його за штани, поштар тріснув його хвірткою по голові, пес заскавулів і побіг доїдати бутерброд. З клаптем штанини в зубах.

Листоноша подякував за допомогу і, прикриваючи дірку своєю сумкою, рушив далі. А Джексона аж розпирало від гордості, і прийшовши у школу, він насамперед розповів Класним героям про ранкову пригоду. Колібрик, уважно вислухавши всю історію від початку до кінця, сказав: «Воно, звичайно, добре, що ти порятував листоношу від собачих зубів, навіть ціною його штанів, але знай, що штани його теж можна було порятувати...» Аж тут продзеленчав дзвоник на урок, і питання про те, як можна було б порятувати поштареві штани, так і залишилося нез'ясованим. А шкода. Втім, може ти зможеш відповісти на нього? Цікаво ж як!..

сторії від Немо

Повернувшись із чергової мандрівки, до Класу завітав капітан Немо і давай розповідати, де н був, кого бачив і все таке. Слухали ого з цікавістю.

ясувалося, що, перебуваючи в Італії, в він у знаменитому театрі Ла Скала, ухав самого Лучано Паваротті і на- ть чув, як маестро давав інтерв'ю. І зповів Класним героям таку історію. иявляється, найприємнішого комп- менту у своєму житті Паваротті удос- ївся від дівчини, котра, в'їхавши у ого велосипедом, попросила виба- ення, сказавши: «Вибачте, я...»

— Цікаво, чи зможете ви продовжити вибачення-комплімент, яке отримав цей співучий велет? — підморгнув капітан і розповів другу історію. — Нещодавно у Новій Зеландії з'явився новий вид ліцензії на носіння зброї. Претендент зобов'язаний знати, що зброю не можна направляти у бік інших людей, з нею не можна полювати на рідкісних тварин і навіть не можна видати себе за поліцейського — новозеландські копи зазвичай не носять зброї. Проте з цією зброєю можна полювати на опосумів, котрих тут вважають шкідниками. На яку зброю видається ця ліцензія?

Який товар — така й оплата

Зайшла якось перед Новим роком пані Ганя до Класу і запитала:

— Кицю, ти будеш Снігурочкою на святі у молодших школярів?

— Звісно. Мені це подобається.

— Хлопці, а хто з вас хоче бути Дідом Морозом?

— Я хочу! — першим вигукнув Джо. — Я ж найвищий у Класі, з мене буде прекрасний Дід Мороз. А ще найкраще вмію...

— Можна я буду, я ж найкраще співаю і танцюю, — перебив його, висунувши свою кандидатуру, Джексон.

— З мене був би найдобріший Дід Мороз, я найбільше люблю роздавати подарунки малим дітям, — промовив з надією Пундик.

— І що з того, що я найменший, але для молодших школярів я буду величезним Дідом Морозом. Я можу різні ігри організувати і провести їх краще від вас усіх, — втрутився в суперечку Колібрик.

— Добре, добре. Всі ви в нас гарні Діди Морози. Але потрібен один. Я здогадувалася, що так просто ми його не визначимо. А тому приготувала для вас задачку. Слухайте. Хто перший розв'яже, той і буде правити святом разом зі Снігурочкою.

Отже, зайшов якось на початку минулого століття один змучений Дід Мороз у шинок. Захотілося йому перекусити. Шинкар запропонував смажену телятину. Дід Мороз лише понюхав її і збирався вже йти далі, до наступного села. А злий та жадібний шинкар почав вимагати плату. «Але ж я тільки понюхав», — почав виправдовуватися бородатий бідолаха, а потім зметикував, дістав декілька срібняків і... заплатив. Але вийшов із шинку з усіма грошима. І застерігаю, відповідь «лише показав гроші» не є правильною. То як же заплатив цей винахідливий Дід Мороз?

Запитаннячка від Колібрика

1 У кімнаті було 12 курчат, 3 кролі, 5 ошенят, півень і 2 курки. Сюди за- шов ще й господар з собакою. Скільки епер стало ніг? .....

2 Що відрізняє брокера від рокера?

3 Чому на Сході бурштин називають крадієм соломи»? .....

4 Вони дають вистави, виступають з онцертами і ведуть телепередачі. Акт- риса Демі Мур оцінила їх в один міль- он доларів і надала для них триповер- овий приватний будинок. А в Японії від ІІ століття щороку 3 березня відбува- ться їх фестиваль. Назви їх. .....

5 Як відомо, дюйм — це 25,4 мм, а лі- ія одна десята дюйма складає рівно ,54 мм. Скажи, а що звично вимірю- ють величиною, одиниця якої складає ,254 мм? .....

6 Резиденція короля Артура знаходилася в замку Камелот. У замку Монте Крісто жив Олександр Дюма. Тобі повинен бути відомий замок Каштани. Ні, не відтворюй написи, що його прикрашають. Краще назви його господарку.

7 Друковані видання в Німеччині 40 % прибутків отримують за рахунок реалізації своєї продукції, а 60 % — від реклами. Цікаво, що в Німеччині товщина однієї і тієї ж газети чи журналу не постійна і залежить від пори року. Як ти гадаєш, коли виходять «найтовстіші» газети і журнали? .....

8 У 1709 році фірма, яку заснував Джованні Фемініс, почала випускати розчин, який винахідник назвав «О адмірабль». Під час Семилітньої війни з цим розчином познайомилися французи, які почали називати його по-своєму. Увага, питання! А в якому місті з 1692 року жив Джованні Фемініс? .....

9 У цих тварин постійно розплющені очі. Їх вважають символом спостережливості. Що це за тварини? .....

кросворди від ДуКласа

СКАНДИНАВСЬКИЙ КРОСВОРД

Американський кінопризи
Обласний центр України
Ряд звуків Столиця Грузії
Одиниця ходьби
Чук і ... Шкільне свідоцтво
Держава ... Ланка
Житель Словаччини
Товариш по роботі
Місто у Криму Корабель Ясона
Держава в Гімалаях Впадає у море
«Біле ...» (Д.Лондон) Сумчастий ссавець
Листяне дерево
Телегра «Дев'ятий ...»
Одиничний вектор Титул сх. феодала
Проміжок часу Вузьконосa мавпа
Не нога
Зброя фехтувальника
Англ. міра площі Співак ... Петриненко
Штат у США Тригонометрична функція
1/100 фунта стерлінгів
Чоловіча сорочка з відкрит. коміром
Кухар на кораблі Великий проміжок часу
«Джейн ...» (Ш.Бронте) Дошка з коліщатками
Будівельн. матеріал Автомобільні змагання
... Пінтусевич Німецький Донбас
Син Дедала
«... – дівоча краса»
Укр. письменник, композит. Укр. Повстан. Армія
Класний професор Фортеця у Сер. Азії
Атмосферний ... Варта, сторожа
Адміністратив. одиниця США
Схід
Австрал. страус Маленька Уляна
Озеро в Канаді та США
H_2O
Сріблясто-білий метал Письменник ... Марія Ремарк
16,38 кг Нічний птах
Лампа з 3-ма електродами Річка у Франції
Напрямлений відрізок Острів у Індонезії
Знак Зодіаку
Грецька буква Узгоджене побачення
Організація Українських Націоналістів
Табу Широка вулиця у Франції
Алігаторова груша Річка в Іспанії
Європейський побратим бізона
Невіглас ... Клаус

Чотирибуквений кросворд

- Військовий орган управління
- У мішку не втаїш
- Колишня столиця Німеччини
- Башта
- Велика кладка
- «Рідна ... соло-в'їна...»
- Штучне озеро
- Найменша частина хімічного елемента
- Вибуховий снаряд
- Атмосферні опади
- Музичний інструмент
- Морський рак
- Овочева страва
- Столиця Латвії
- Напрям руху автомобіля
- Неякісна продукція
- Вулкан на Сицилії
- Споруда для вело-змагань
- Ріка на Закар-патті
- Результат додавання
- Міняють на шило
- Ріка на межі Європи та Азії
- Римський бог кохання
- Розділовий знак
- Місце праці клоуна
- Страва з крупи
- Порода собак
- Верховна ... України
- Чубатий птах
- Український півострів
- Частина світу
- Пора року
- Між палубою і днищем
- Дружина Зевса
- Київський князь
- Хімічний елемент, Br
- Заклад культури на селі
- Транспорт у будинку
- Матрос-підліток
- Голубе «море» над землею
- Між сніданком і вечерею
- Частина фотоплівки
- Різдв'яна страва
- Випро-бування
- Країна в Південній Америці
- Частина кола
- Монголо-татарська навала
- Ранкові опади
- Чорна, червона, кабачкова ...
- Соняш-никова, оливкова ...
- Населений пункт
- Життя прожити – не ... перейти
- Віяння, захоплення, ...
- Дефект, недолік
- Жіноче ім'я
- «Хазяйка» 2003 року
- Геомет-рична фігура
- Пора року
- Місто ... Церква
- Тернопіль-ський футбольний клуб
- Фінансова установа

Слова вписуються за годинниковою стрілкою.

ЯПОНСЬКІ КРОСВОРДИ

У японських кросвордах зашифровані малюнки. Завдання — відтворити зображення за числами, які зазначені зліва від рядочків і над колонками. Якщо ж ти стикаєшся з японськими кросвордами вперше, про їх розв'язання можеш дізнатися на звороті плаката. У цьому номері використані кросворди

- **Порохняч Олесі** (м.Новгород-Сіверський, Чернігівська обл.)
- **Перець Ірини** (м.Івано-Франківськ)
- **Хоми Володимира, Агафонової Поліни** (м.Тернопіль)
- **Марчука Дениса** (с.Лепетича, Миколаївська обл.)
- **Шкрібляка Богдана** (с.Буковинець, Івано-Франківська обл.)
- **Коноваленка Кості** (с.Заводи, Харківська обл.)
- **Василенка Володимира** (м.Бердичів, Житомирська обл.)
- **Парубченко Ірини** (смт. Володарка, Київська обл.)
- **Мозіль Юлії** (м.Львів)

Надсилай і ти свої кросворди, але обов'язково перевір, чи вони розв'язуються!

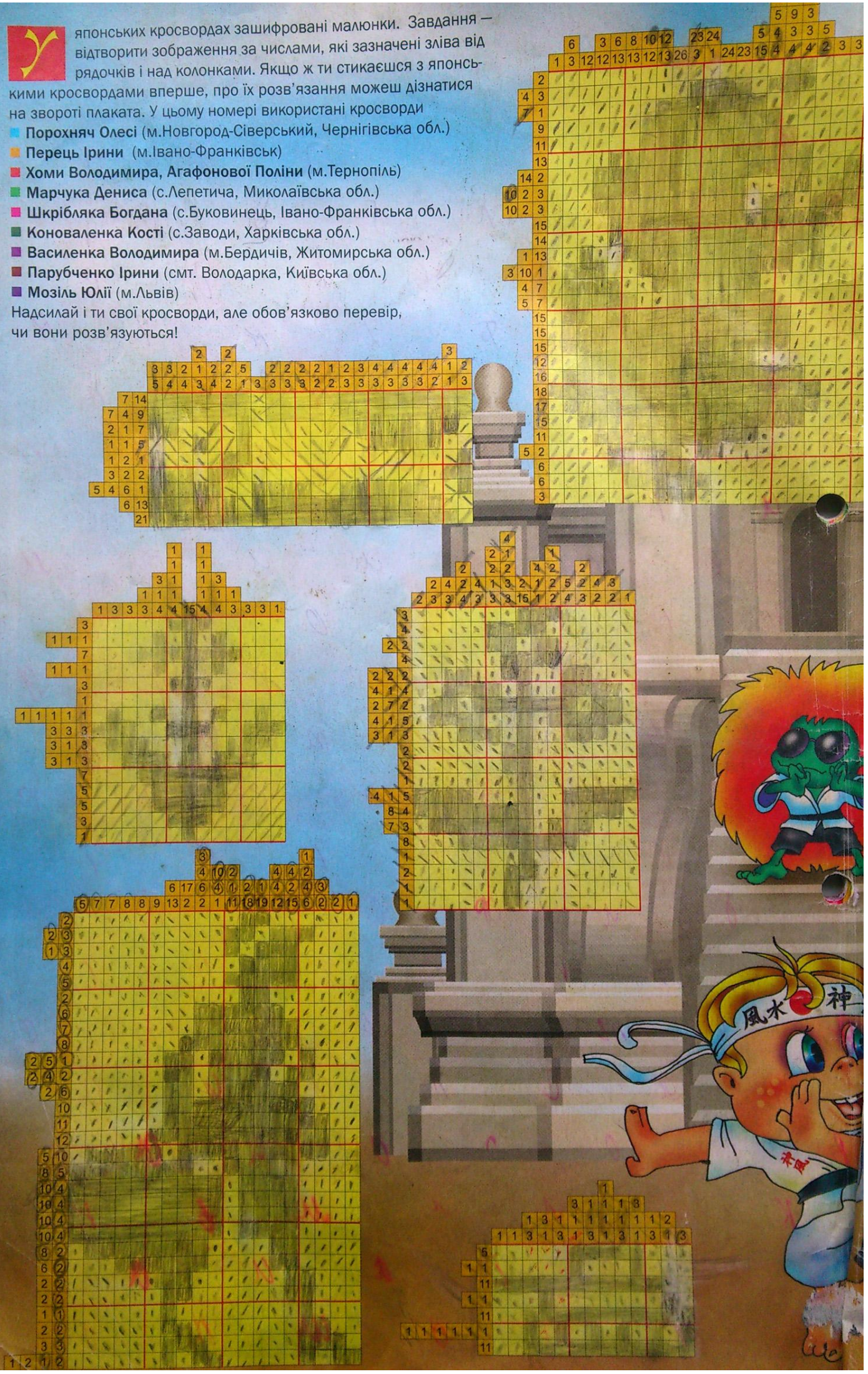

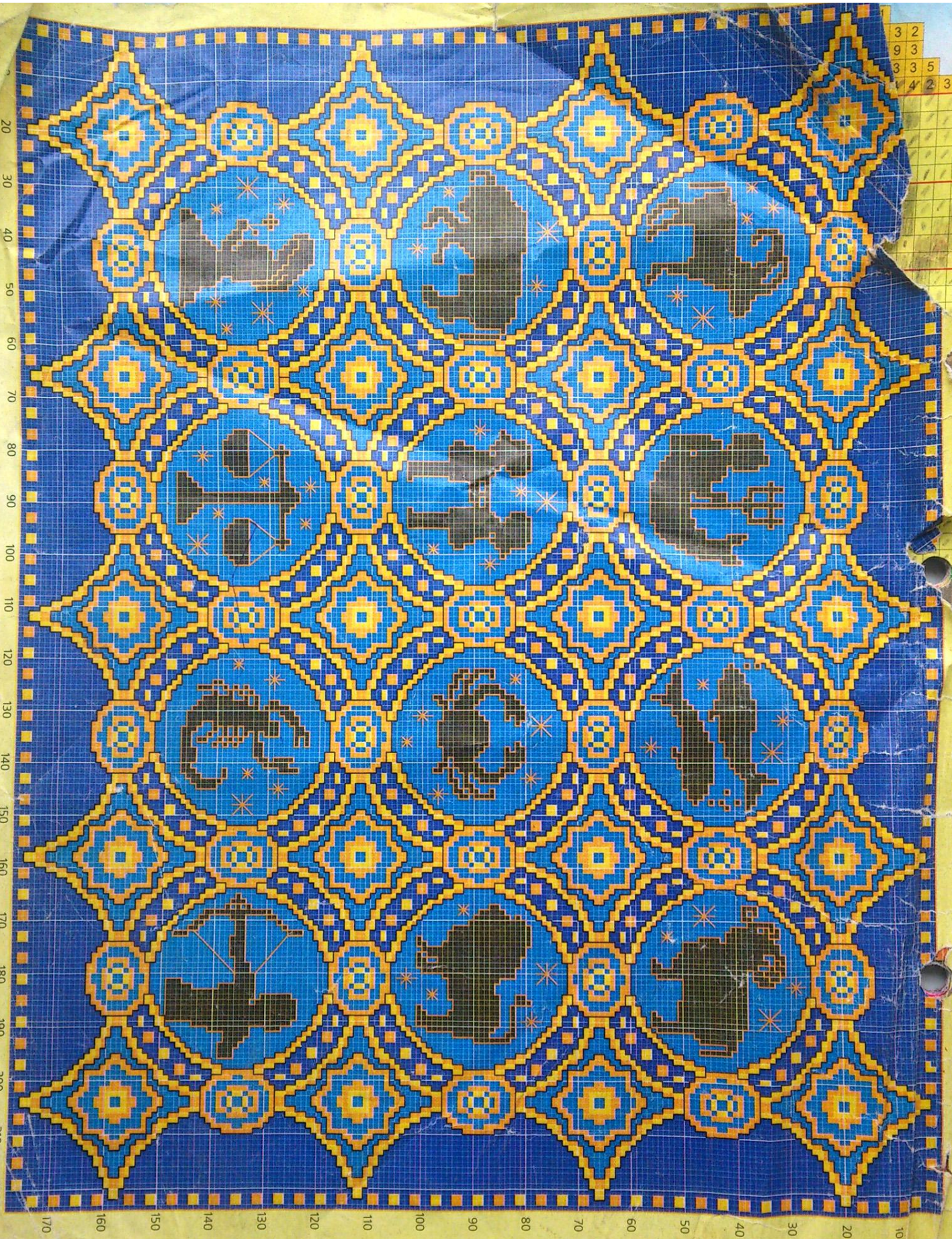

DMC 310 820 798 307 725

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ ЖУРНАЛ

КЛАС®

передплатний індекс

40240